

STANDAARD EUROBAROMETER 100

Mediagebruik in de Europese Unie

Eurobarometer Report
OKTOBER — NOVEMBER 2023

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Deze enquête is aangevraagd en gecoördineerd door de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie.

Dit document vertegenwoordigt niet het standpunt van de Europese Commissie. De daarin vervatte interpretaties en meningen zijn uitsluitend die van de auteurs.

Titel van het project	Standaard Eurobarometer 100 — najaar 2023 Mediagebruik in de Europese Unie
Taalversie	NL
Media/Volume	PDF/Volume_01
Catalogusnummer	NA-AO-23-043-NL-N
ISBN	978-92-68-09983-4
ISSN	1977-3927
DOI	10.2775/25739

© Europese Unie, 2023

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Tegoeft voor foto's: Getty Afbeeldingen

Inhoudsopgave

Introductie.....	4
I. Mediagebruik en vertrouwen in de media.....	9
1. Mediagebruik.....	10
2. Vertrouwen in de media.....	37
II. Het niveau van informatie over Europese aangelegenheden.....	42
III. Informatiebronnen voor politieke aangelegenheden en de Europese Unie.....	52
1. Europese politieke aangelegenheden.....	53
2. De actieve zoektocht naar informatie over de Europese Unie.....	60
IV. Adviezen over pluralisme en onafhankelijkheid van de nationale media.....	65
1. Pluralisme in de nationale media.....	66
2. Onafhankelijkheid van de nationale media.....	70
V. Europeanen en nepnieuws.....	79
VI. Sociale netwerken.....	91
1. Online sociale netwerken en politieke informatie.....	92
Opmerkingen.....	105

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europa-democratie-Esperanto](#)

Het doel van dit „voorlopige” document is om meer mensen in de Europese Unie in staat te stellen kennis te nemen van documenten die door de Europese Unie (en gefinancierd door hun belastingen) zijn opgesteld.

Zonder vertalingen worden mensen uitgesloten van het debat.

Dit document „Eurobarometer” [was alleen in het Frans, Duits en Engels](#), in een pdf-bestand. Vanuit dit eerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu [beschikbaar in alle officiële talen](#).

Het is wenselijk dat de EU-administratie de vertaling van belangrijke documenten overneemt.

„Belangrijke documenten” zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege zijn eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Introductie

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Standaard Eurobarometer 100. 2 (EB100) enquête over het najaar van 2023 werd uitgevoerd op 23 oktober en 17 november 2023 in 37 landen of gebieden: de 27 lidstaten van de Europese Unie (EU), zeven kandidaat-lidstaten (Albanië, Bosnië en Herzegovina, Moldavië, Montenegro, Noord-Macedonië, Servië en Türkiye), de Turks-Cypriotische Gemeenschap in het deel van het land dat niet onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus, alsmede in Kosovo,¹ en het Verenigd Koninkrijk.

Het volledige rapport van de Standard Eurobarometer 100-enquête bestaat uit meerdere volumes. Het eerste deel bevat de resultaten van algemene vragen over de toestand van de publieke opinie in de Europese Unie. Vier andere delen presenteren de meningen van Europeanen over de volgende onderwerpen: het gebruik van media in de Europese Unie, de prioriteiten van de Europese Unie, Europees burgerschap en meningen over de Russische invasie van Oekraïne.

Het huidige volume van de Eurobarometer-enquête van najaar 2023 richt zich op het gebruik van media in de Europese Unie. Hier analyseren we de volgende kwesties:

Mediagebruik en -vertrouwen in de media — de mate waarin verschillende media het meest door de Europese burgers worden gebruikt. Hoeveel vertrouwen hebben de Europeanen in de media en de informatie die zij verstrekken?

De mate van informatie over Europese aangelegenheden — voelen Europeanen zich goed geïnformeerd over Europese kwesties? Hebben ze het gevoel dat de burgers in hun land goed geïnformeerd zijn over deze kwesties?

Informatiebronnen voor politieke aangelegenheden en de Europese Unie — wat zijn de belangrijkste informatiebronnen die de Europeanen gebruiken voor nieuws over Europese politieke aangelegenheden en bij het zoeken naar informatie over de Europese Unie?

Meningen over het pluralisme en de onafhankelijkheid van de nationale media — zijn de Europese burgers van mening dat de Europese media een veelvoud aan standpunten en meningen bieden? Zijn deze media onderhevig aan politieke en commerciële druk?

Europeanen en nepnieuws — worden burgers van de Europese Unie vaak geconfronteerd met nepnieuws of nieuws dat de werkelijkheid verkeerd voorstelt? Zijn ze in staat om het te identificeren? Beschouwen ze het als een probleem in hun land en voor de democratie in het algemeen?

Sociale netwerken — zijn online sociale netwerken een manier om op de hoogte te blijven van politiek nieuws en inspraak te hebben over politieke zaken? Kunnen ze burgers interesseren voor politieke zaken? Is politieke informatie op sociale netwerken te vertrouwen?

¹ Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

Methodiek

De gebruikte methode is die van de standaard Eurobarometer-enquêtes die door het directoraat-generaal Communicatie („Mediamonitoring en Eurobarometer”-eenheid) worden uitgevoerd²³. Een technische nota betreffende de interviews van de aangesloten instituten van het Kantar-netwerk is bij dit verslag gevoegd. Het specificeert ook de betrouwbaarheidsintervallen.

Naar aanleiding van de algemene verordening gegevensbescherming van de EU⁴ (AVG) werd de respondenten gevraagd of zij al dan niet zouden instemmen met vragen over kwesties die als „gevoelig” zouden kunnen worden beschouwd.

Opmerking: In dit verslag worden de EU-landen aangeduid met hun officiële afkorting. De in dit verslag gebruikte afkortingen komen overeen met:

België	WEES	Litouwen	LT
Bulgarije	BG	Luxemburg	LU
Tsjechië	CZ	Hongarije	HU
Denemarken	DK	Malta	MT
Duitsland	DE	Nederland	NL
Estland	EE	Oostenrijk	BIJ
Ierland	IE	Polen	PL
Griekenland	EL	Portugal	PT
Spanje	ES	Roemenië	RO
Frankrijk	FR	Slovenië	SI
Kroatië	HR	Slowakije	SK
Italië	HET	Finland	FI
Republiek Cyprus	CY*	Zweden	SE
Letland	LV	Noord-Macedonië	MK
Turks-Cypriotische gemeenschap	CY (tcc)	Servië	RS
Albanië	AL	Turkije	TR
			VERENI GD KONINK RIJK
Bosnië en Herzegovina	BA	Het Verenigd Koninkrijk	
Moldavië	MD		
Montenegro	MIJ		
Kosovo ⁵	XK		

Europese Unie — gewogen gemiddelde voor de 27 lidstaten EU27

Staten van de Europese Unie

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, Eurozone
EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR

BG, CZ, DK, HU, PL, RO, SE Buiten het eurogebied

² <https://www.europa.eu/eurobarometer>

³ De resultatentabellen zijn bijgevoegd. Opgemerkt zij dat het totaal van de in de tabellen in dit verslag vermelde percentages hoger kan zijn dan 100 % wanneer de respondent verschillende antwoorden op dezelfde vraag heeft kunnen kiezen.

⁴ 2016/679

⁵ Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Cyprus als geheel is een van de 27 lidstaten van de Europese Unie. Het acquis communautaire is echter opgeschort in het deel van het land dat niet door de regering van de Republiek Cyprus wordt gecontroleerd. Om praktische redenen zijn alleen de gesprekken in het deel van het land waarover de regering van de Republiek Cyprus zeggenschap heeft, opgenomen in de categorie „CY” en in het EU-27-gemiddelde.

Wij willen de mensen in heel Europa bedanken die hun tijd hebben gegeven om aan deze enquête deel te nemen.

Zonder hun actieve deelname zou deze studie niet mogelijk zijn geweest.

I. Mediagebruik en vertrouwen in de media

1. Mediagebruik

Televisie is nog steeds de meest gebruikte vorm van media.

Televisie is veruit de meest gebruikte vorm van media, waarbij 93 % van de respondenten (geen verandering sinds de winter 2022-2023) ten minste eenmaal per week televisie kijkt via een tv-toestel of internet en bijna acht op de tien (79 %, -1 procentpunt) dit dagelijks of bijna dagelijks doet.

Bijna negen op de tien (89 %) kijkt minstens één keer per week televisie op een tv-toestel. Hoewel dit percentage onveranderd is gebleven sinds de laatste keer dat deze vraag in de winter 2022-2023 werd gesteld, is het nog steeds aanzienlijk lager dan tussen het najaar van 2010 (EB74) en het najaar van 2012 (EB78), toen 97 % minstens één keer per week televisie keek op een televisietoestel.

Het aantal respondenten dat tv kijkt via internet blijft gestaag toenemen, met 38 % dat ze minstens één keer per week tv kijken — een stijging van twee procentpunten sinds de winter 2022-2023 en van 22 procentpunten sinds deze vraag voor het eerst werd gesteld in het najaar van 2011 (EB76).

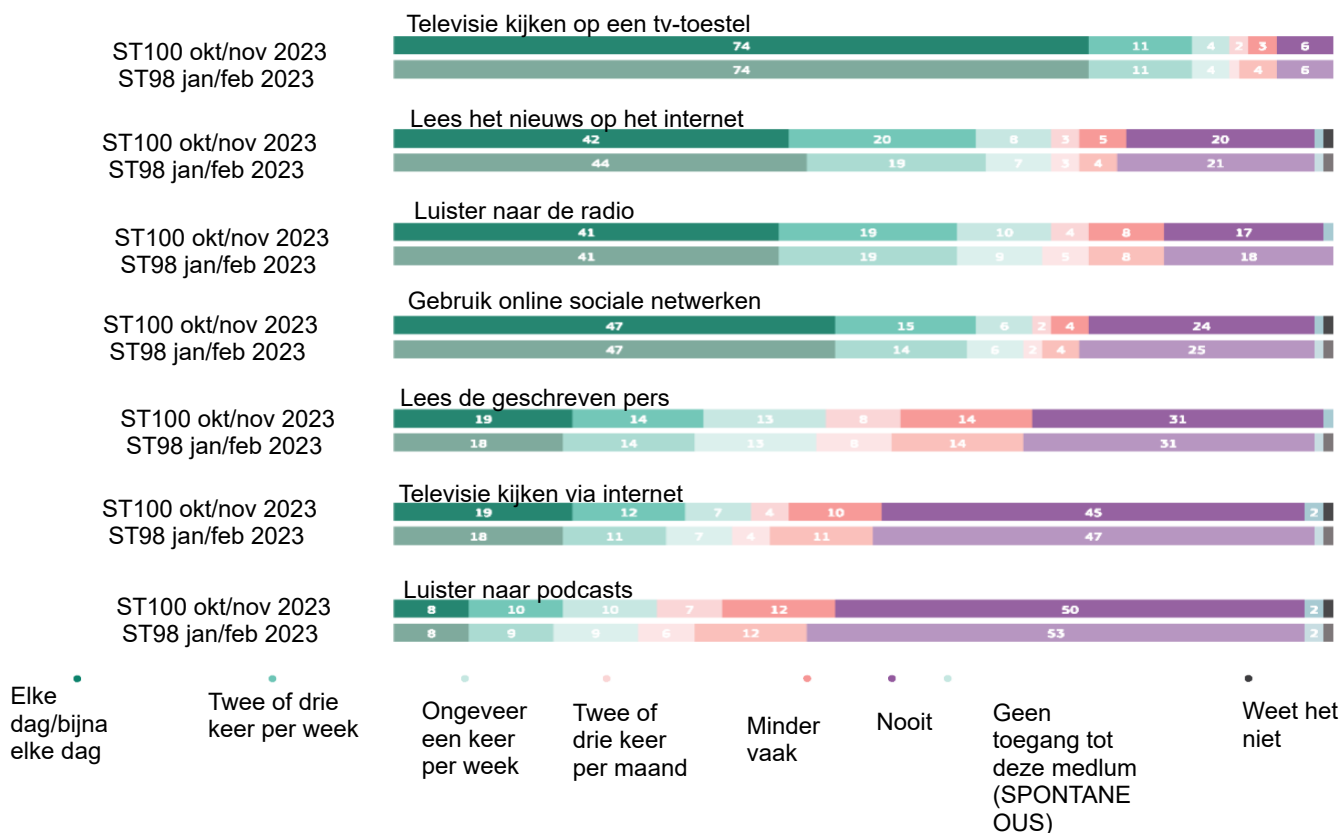
Zeven op de tien meldt minstens één keer per week naar de radio te luisteren. Dit aandeel is sinds de winter 2022-2023 met één procentpunt gestegen, waardoor een langzame maar continue daling sinds het najaar van 2019 werd gestopt (EB92) (74 %). Niettemin is het langeretermijnpatroon er nog steeds een van afnemend radiogebruik (van 79 % in het najaar van 2010 tot 70 % in de huidige enquête).

Na een stijging van drie procentpunten tussen de winter 2021-2022 en de winter 2022-2023 is het aandeel dat het nieuws minstens één keer per week leest stabiel gebleven in de huidige enquête, met zeven op de tien die dit melden.

Het percentage respondenten dat minstens één keer per week online sociale netwerken gebruikt, is sinds de winter 2022-2023 licht gestegen tot 68 %. Dit aandeel is nu weer terug op het niveau dat in de winter 2020-21 (EB94) is bereikt, na een gestage toename van het reguliere gebruik van online sociale netwerken (van 33 % in het najaar van 2010).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE3. Kunt u zeggen in welke mate u...? (EU27) (%)

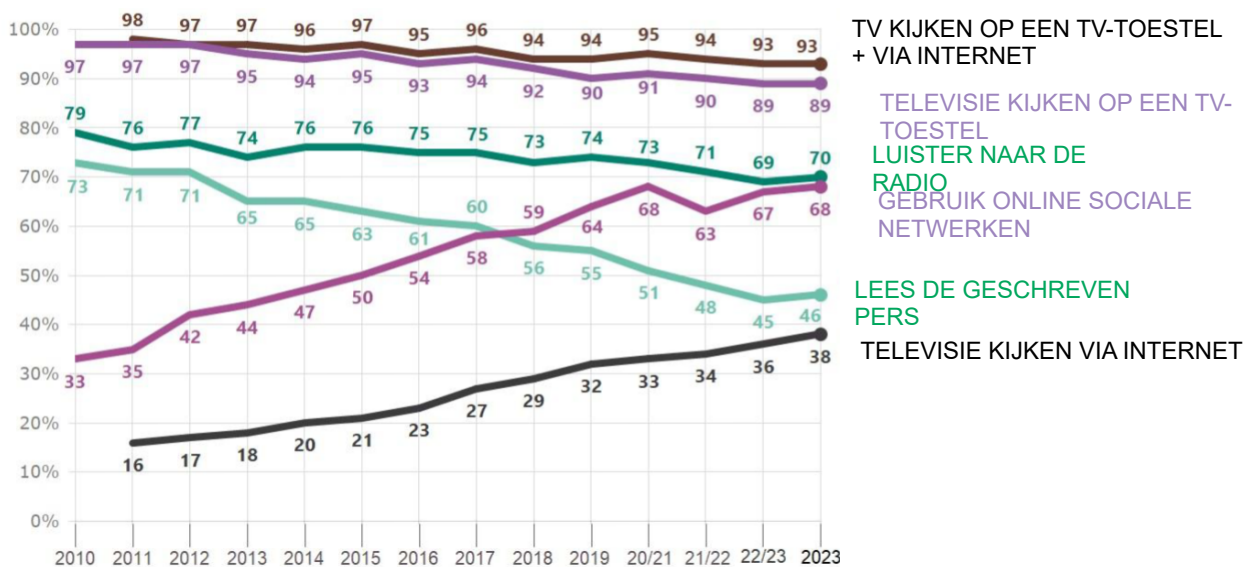

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Minder dan de helft (46 %) leest de geschreven pers minstens één keer per week. Dit betekent een stijging met één procentpunt van dit percentage van de respondenten sinds de winter 2022-2023, waardoor een einde wordt gemaakt aan een langdurige, bijna voortdurende daling sinds het najaar van 2010 (73 %).

Ten slotte luistert bijna drie op de tien (28 %) ten minste eenmaal per week naar podcasts — een stijging van twee procentpunten sinds de winter 2022-2023 en een stijging van zes procentpunten sinds de winter 2021-2022⁶.

QE3 Kunt u vertellen in welke mate u...?
(% — EU — TEN MINSTE EENMAAL PER WEEK)

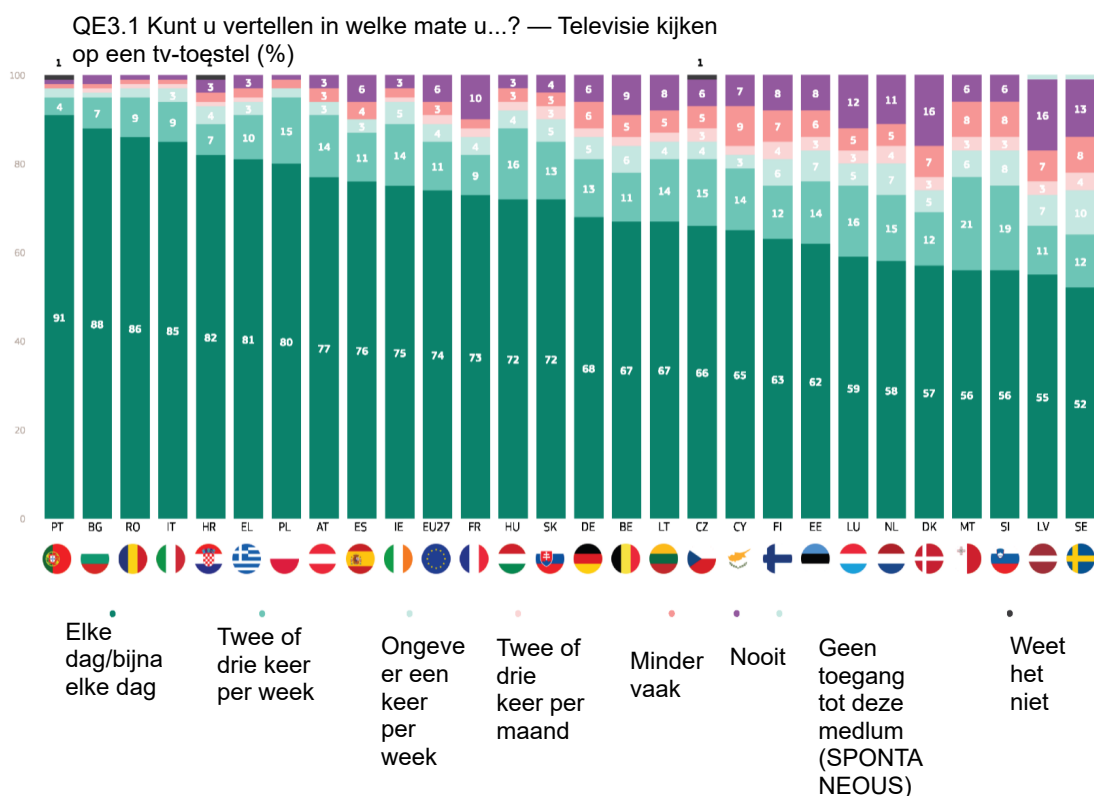

6 QE3. Kunt u zeggen in welke mate u...? 1) Kijk televisie op een tv-toestel; 2) TV kijken via het internet; 3) Luister naar de radio; 4) Luister naar podcasts; 5) Lees de geschreven pers; 6) Lees nieuws op het internet; 7) Gebruik online sociale netwerken.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In de hele EU kijkt bijna driekwart (74 %) dagelijks of bijna dagelijks televisie op een televisietoestel. Dit doen de respondenten in Portugal (91 %), Bulgarije (88 %) en Roemenië (86 %) het meest. Aan de andere kant van de schaal geeft 52 % in Zweden, 55 % in Letland en 56 % in Malta en Slovenië aan dagelijks of bijna dagelijks televisie te kijken.

Het percentage dat zegt dat ze dagelijks of bijna dagelijks tv kijken, is sinds de winter 2022-2023 in 18 landen gedaald, met name in Cyprus (65 %, -14 procentpunten), Malta (56 %, -13 pp) en Letland (55 %, -9 procentpunten). Omgekeerd is dit percentage van de respondenten toegenomen in zeven landen, met name in Frankrijk (73 %, + 4 pp) en Spanje (76 %, + 3 procentpunten). Dit cijfer is stabiel gebleven in Duitsland (68 %) en Estland (62 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaal-demografische analyse blijkt dat televisiekijken op een tv-toestel verschilt per leeftijdsgroep en opleidingsniveau. Hoe ouder de respondenten, hoe groter de kans dat ze dagelijks of bijna dagelijks televisie kijken op een tv-toestel. 88 % van de 55-plussers doet dat bijvoorbeeld, tegenover 45 % van de 15-24-jarigen. Bovendien hebben respondenten die een voltijds onderwijs hebben beëindigd van 15 jaar of jonger meer kans dan degenen die 20 jaar of ouder zijn om dagelijks of bijna dagelijks televisie te kijken op een tv-toestel (91 % versus 69 %).

Er kunnen ook verschillen worden waargenomen tussen sociaal-professionele categorieën, waarbij huispersonen (84 %) het meest waarschijnlijk dagelijkse/bijna dagelijkse kijkers van televisie op een tv-toestel zijn, vooral in vergelijking met managers (65 %). Respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (81 %) van de samenleving zijn ook het meest geneigd om dagelijks of bijna dagelijks televisie te kijken op een tv-toestel.

QE3.1 Kunt u vertellen in welke mate u...? Televisie kijken op een tv-toestel (% — EU)

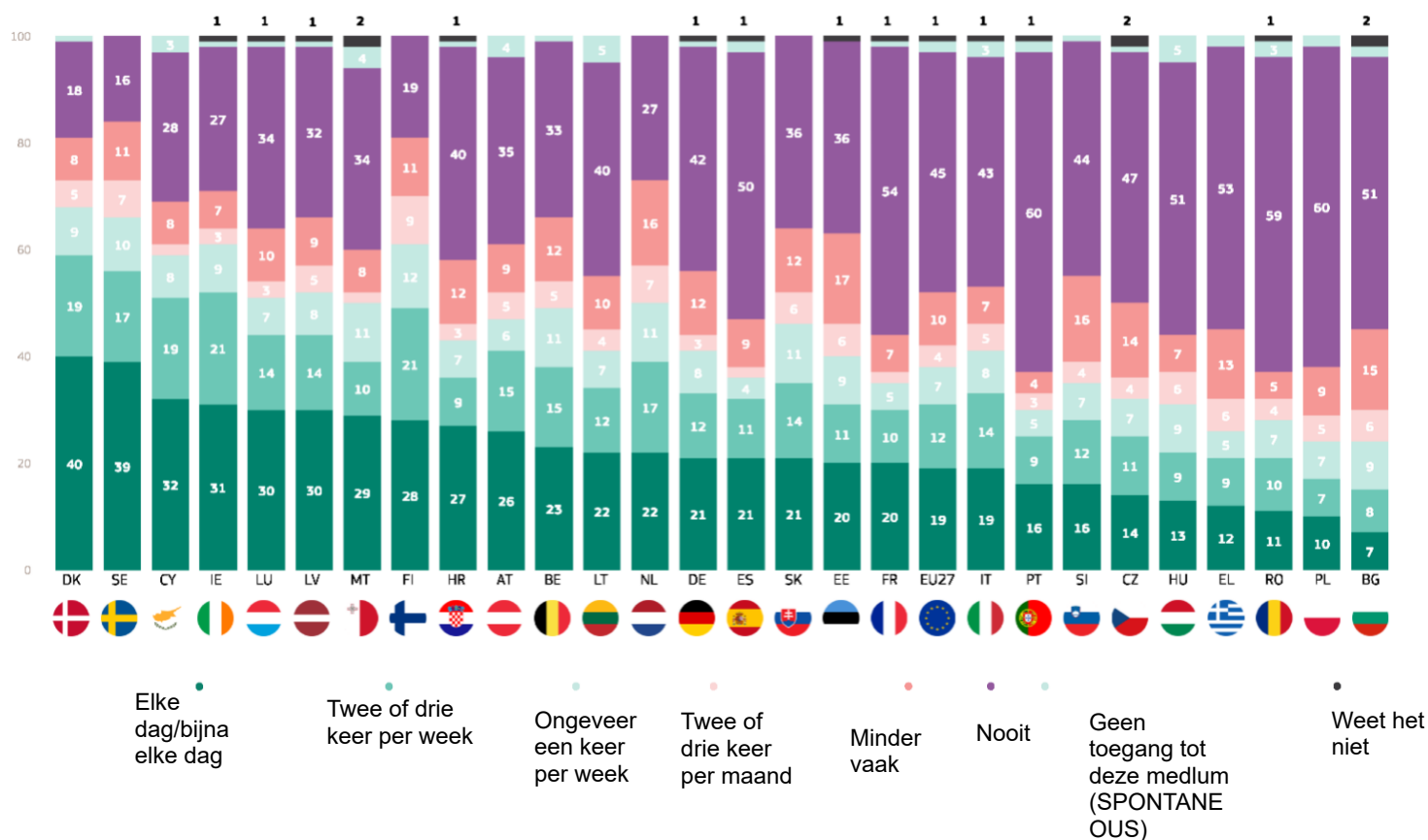
	Dagelijks/bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeveer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minder vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minstens één keer per week
EU27	74	11	4	2	3	6	0	0	89
Geslacht									
Man	73	12	4	2	3	6	0	0	89
Vrouw	76	11	4	1	3	5	0	0	91
Leeftijd									
15-24	45	20	9	4	9	12	0	1	74
25-39	64	14	5	2	5	10	0	0	83
40-54	75	13	3	2	3	4	0	0	91
55 +	88	6	2	1	1	2	0	0	96
Onderwijs (eind van)									
15—	91	6	1	0	1	1	0	0	98
16-19	81	9	3	1	2	4	0	0	93
20+	69	13	5	2	4	7	0	0	87
Nog steeds studeren	43	19	9	4	11	14	0	0	71
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	72	14	5	1	3	5	0	0	91
Beheerders	65	16	4	3	5	7	0	0	85
Andere witte kragen	72	12	5	2	3	5	0	1	89
Handarbeiders	77	12	4	1	2	4	0	0	93
Huiselijke personen	84	8	1	1	2	4	0	0	93
Werkloos	69	9	4	1	6	11	0	0	82
Gepensioneerd	90	5	1	1	1	2	0	0	96
Studenten	43	19	9	4	11	14	0	0	71
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	73	11	4	1	4	7	0	0	88
Van tijd tot tijd	76	11	4	1	3	5	0	0	91
Bijna nooit/nooit	74	11	4	2	3	6	0	0	89
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	81	8	3	1	2	5	0	0	92
De lagere middenklasse	76	9	4	2	4	5	0	0	89
De middenklasse	73	13	4	2	3	5	0	0	90
De hogere middenklasse	62	15	7	3	6	7	0	0	84
De hogere klasse	71	15	1	4	1	7	0	1	87
Beeld van de EU									
Positief	73	12	4	1	4	6	0	0	89
Neutraal	75	12	4	2	3	4	0	0	91
Negatief	74	9	4	2	3	8	0	0	87

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Bijna een op de vijf (19 %, + 1 procentpunt sinds de winter 2022-2023) kijkt dagelijks of bijna dagelijks televisie op internet. Dit percentage van de respondenten varieert sterk in de 27 EU-lidstaten, met de hoogste percentages in Denemarken (40 %), Zweden (39 %) en Cyprus (32 %) en de laagste percentages in Bulgarije (7 %), Polen (10 %) en Roemenië (11 %).

In 12 EU-lidstaten zullen respondenten vaker zeggen dat ze elke dag of bijna elke dag televisie kijken dan in de winter 2022-2023. De grootste stijgingen in dit aandeel zijn te vinden in Portugal (16 %, + 5 procentpunten), Estland (20 %, + 4 pp) en Spanje (21 %, + 4 procentpunten). Dit cijfer is gedaald in nog eens 12 landen, met name in Malta (29 %, -13 pp), Luxemburg (30 %, -7 pp), Letland (30 %, -5 pp) en Roemenië (11 %, -5 procentpunten). Er is geen verandering opgetreden in Denemarken (40 %), Finland (28 %) en Tsjechië (14 %).

QE3.2. Kunt u zeggen in welke mate u...? Kijk televisie via „le Internet” (96)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De socio-demografische analyse toont aan dat jongere respondenten en degenen die langer voltijds onderwijs hebben gevolgd, meer kans hebben om dagelijks of bijna dagelijks televisiekijkers te zijn op het internet. Met name 29 % van de 15-24-jarigen kijkt dagelijks of bijna dagelijks tv op internet, tegenover 11 % van de 55-plussers. Op dezelfde manier kijkt bijna een kwart (24 %) van degenen die een voltijds onderwijs van 20 jaar of ouder hebben beëindigd dagelijks of bijna dagelijks tv op internet, vergeleken met minder dan een op de tien (7 %) onder degenen die het onderwijs hebben verlaten van 15 jaar of jonger.

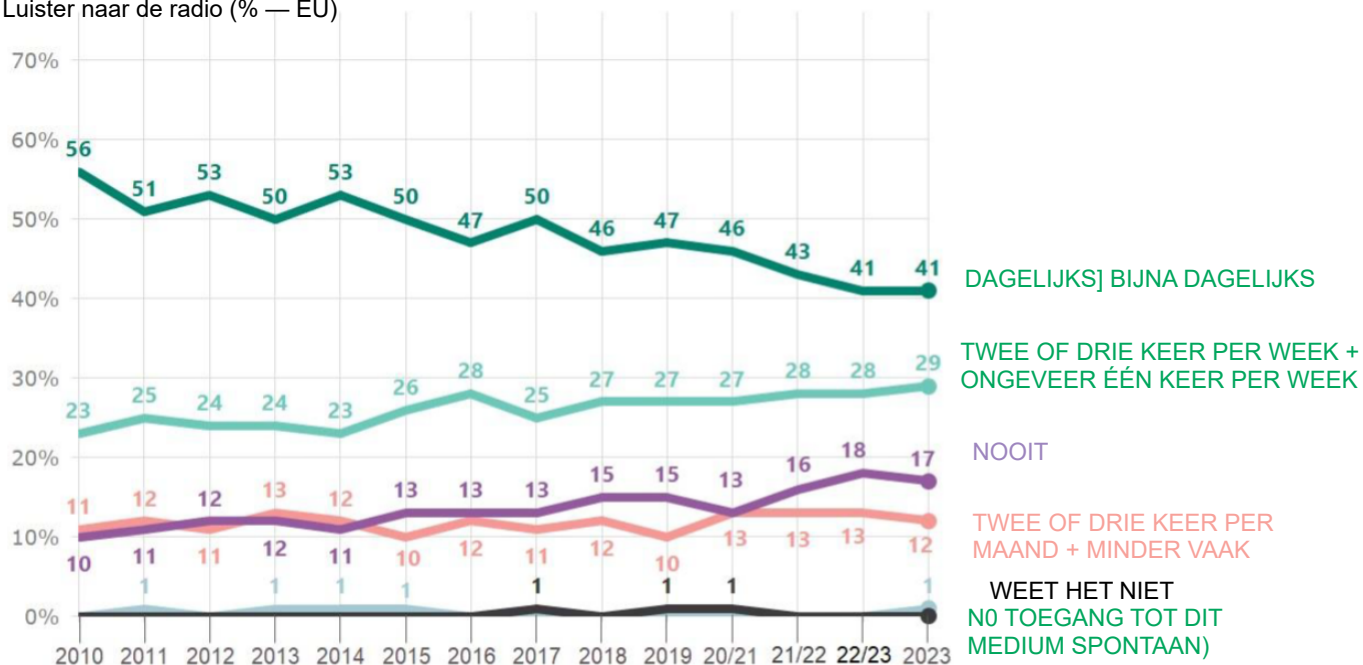
QE3.2 Kunt u vertellen in welke mate u...? Televisie kijken via internet (% — EU)

	Dagelijks/ bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeveer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minder vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minsten s één keer per week
EU27	19	12	7	4	10	45	2	1	38
Geslacht									
Man	21	13	8	4	10	42	1	1	42
Vrouw	18	11	6	4	9	49	2	1	35
Leeftijd									
15-24	29	18	11	5	10	26	0	1	58
25-39	26	16	9	5	13	30	1	0	51
40-54	22	14	8	5	10	40	1	0	44
55 +	11	6	5	3	7	64	3	1	22
Onderwijs (eind van)									
15—	7	3	4	1	5	74	5	1	14
16-19	16	10	6	4	10	51	2	1	32
20+	24	16	9	5	11	34	1	0	49
Nog steeds studeren	32	18	12	5	11	21	0	1	62
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	24	15	8	5	11	36	1	0	47
Beheerders	25	19	8	6	12	29	1	0	52
Andere witte kragen	22	15	9	6	12	35	1	0	46
Handarbeiders	20	12	8	4	9	45	2	0	40
Huiselijke personen	14	8	5	3	7	60	2	1	27
Werkloos	21	9	6	3	10	49	1	1	36
Gepensioneerd	9	5	4	2	7	69	3	1	18
Studenten	32	18	12	5	11	21	0	1	62
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	16	8	6	3	10	53	2	2	30
Van tijd tot tijd	19	12	8	4	9	46	1	1	39
Bijna nooit/nooit	20	12	7	4	10	44	2	1	39
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	14	7	5	3	7	61	2	1	26
De lagere middenklasse	18	10	7	4	11	48	1	1	35
De middenklasse	21	14	8	4	10	40	2	1	43
De hogere middenklasse	25	17	10	6	11	30	0	1	52
De hogere klasse	18	12	9	4	9	45	2	1	39
Beeld van de EU									
Positief	22	14	8	5	9	40	1	1	44
Neutraal	17	11	7	4	10	48	2	1	35
Negatief	18	9	7	2	10	51	2	1	34

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Sinds de standaard Eurobarometer van de winter 2022-2023 is regelmatig radio luisteren grotendeels stabiel gebleven. Zeven op de tien respondenten luisteren minstens één keer per week naar de radio (+ 1 procentpunt), waarvan 41 % (geen verandering) die dat dagelijks of bijna dagelijks doen. Ongeveer een op de zes zegt dat ze nooit naar de radio luisteren (17 %, -1 pp).

QE3.3 Kunt u vertellen in welke mate u...?
Luister naar de radio (% — EU)

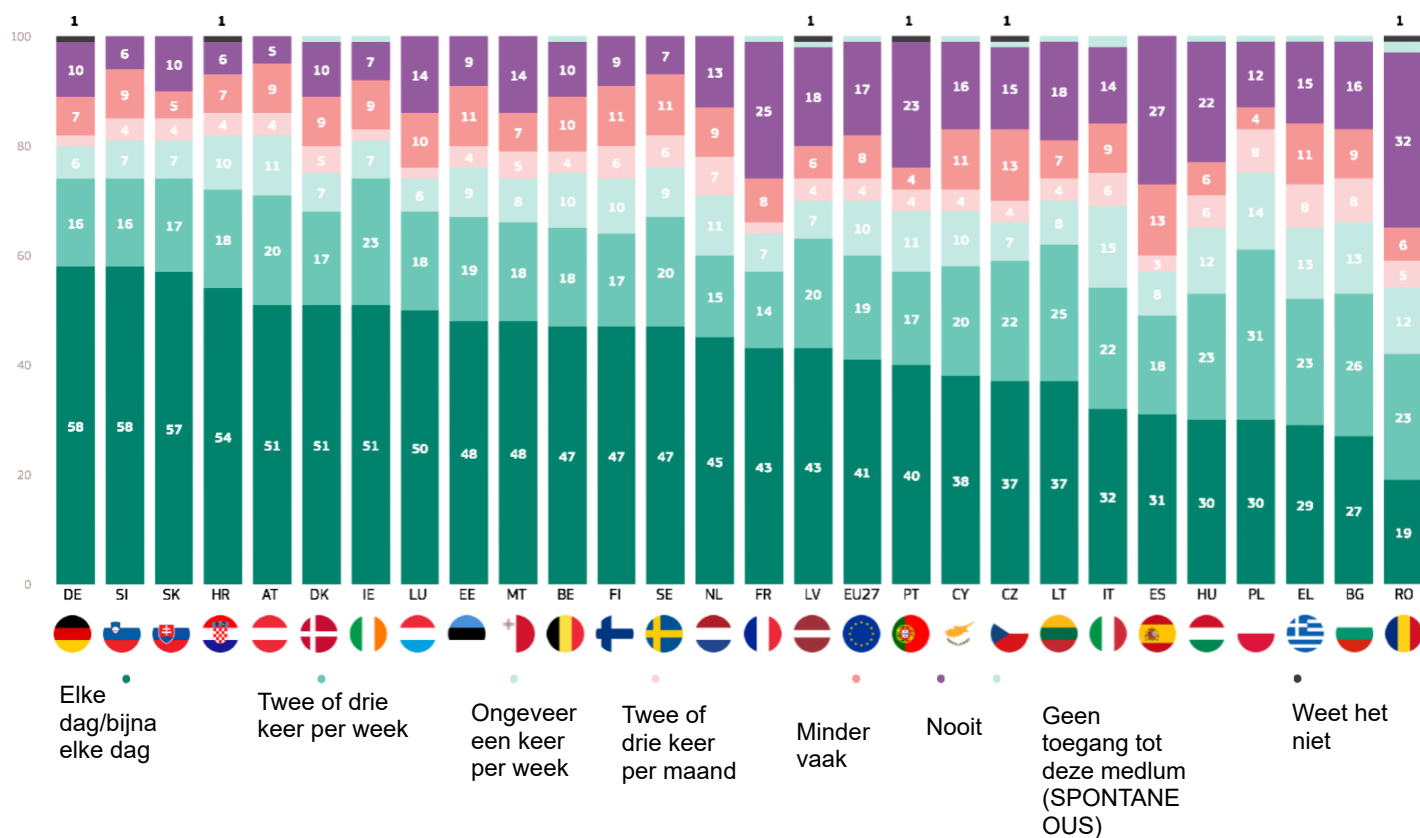

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het percentage respondenten dat dagelijks of bijna dagelijks naar de radio luistert varieert van 58 % in Duitsland en Slovenië en 57 % in Slowakije tot minder dan drie op de tien in Roemenië (19 %), Bulgarije (27 %) en Griekenland (29 %).

In 14 EU-lidstaten is het percentage respondenten dat dagelijks of bijna dagelijks naar de radio luistert, gedaald ten opzichte van de winter 2022-2023. De grootste dalingen worden waargenomen in Cyprus (38 %, -7 procentpunten), Letland (43 %, -6 procentpunten) en Hongarije (30 %, -6 procentpunten). Radio luisteren is toegenomen in acht landen, met name in Kroatië (54 %, + 6 pp) en Duitsland (58 %, + 4 pp), en is stabiel gebleven in vijf landen: Slovenië (58 %), Slowakije (57 %), Oostenrijk (51 %), Luxemburg (50 %) en Frankrijk (43 %).

QE3.3. Kunt u vertellen in welke mate u..? Luister naar de radio (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Dagelijks of bijna dagelijks luisteren naar de radio is hoger bij mannen (44 %) dan bij vrouwen (38 %). Dit percentage neemt ook toe naarmate de leeftijd van de respondenten toeneemt, met bijna de helft (48 %) onder degenen van 55 jaar of meer die dagelijks of bijna dagelijks naar de radio luisteren, vergeleken met twee op de tien onder de 15-24-jarigen. Er zijn ook verschillen in opleidingsniveau, waarbij degenen die voltijds onderwijs hebben afgerond in de leeftijd van 16 jaar of ouder (44-45 %) meer kans hebben dan degenen die 15 jaar of jonger (37 %) hebben verlaten om dit te doen. Ten slotte is het percentage respondenten dat dagelijks of bijna dagelijks naar de radio luistert 45 % van de respondenten die nooit of bijna nooit problemen hebben met het betalen van rekeningen, vergeleken met 33-36 % van degenen die op zijn minst van tijd tot tijd problemen hebben.

QE3.3 Kunt u vertellen in welke mate u...? Luister naar de radio (% — EU)

	Dagelijks/ bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeveer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minder vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minsten s één keer per week
EU27	41	19	10	4	8	17	1	0	70
Geslacht									
Man	44	19	11	4	8	14	0	0	74
Vrouw	38	19	9	5	9	19	1	0	66
Leeftijd									
15-24	20	16	13	8	15	27	1	0	49
25-39	37	21	11	5	10	16	0	0	69
40-54	44	21	11	4	7	12	1	0	76
55 +	48	18	7	3	7	16	1	0	73
Onderwijs (eind van)									
15—	37	16	8	4	8	24	2	1	61
16-19	44	20	9	4	7	16	0	0	73
20+	45	21	10	4	8	12	0	0	76
Nog steeds studeren	20	15	15	8	17	24	0	1	50
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	50	21	9	4	6	10	0	0	80
Beheerders	47	23	10	4	7	9	0	0	80
Andere witte kragen	41	22	11	5	9	12	0	0	74
Handarbeiders	41	20	10	4	7	17	1	0	71
Huiselijke personen	31	16	10	6	10	25	2	0	57
Werkloos	29	15	10	5	14	26	1	0	54
Gepensioneerd	47	18	7	3	6	18	1	0	72
Studenten	20	15	15	8	17	24	0	1	50
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	36	16	9	4	10	23	1	1	61
Van tijd tot tijd	33	21	13	5	9	18	1	0	67
Bijna nooit/nooit	45	19	8	4	8	15	1	0	72
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	36	18	9	4	8	24	1	0	63
De lagere middenklasse	39	20	9	4	10	17	1	0	68
De middenklasse	43	20	10	4	8	14	1	0	73
De hogere middenklasse	46	18	11	5	9	11	0	0	75
De hogere klasse	38	31	10	5	3	10	2	1	79
Beeld van de EU									
Positief	42	20	10	5	8	15	0	0	72
Neutraal	39	19	10	4	9	18	1	0	68
Negatief	41	18	9	3	9	19	1	0	68

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het percentage dat dagelijks of bijna dagelijks de geschreven pers leest, is sinds de winter 2022-2023 globaal stabiel gebleven (+ 1 procentpunt). De langetermijntrend van de dagelijkse schriftelijke persconsumptie is er echter een van een gestage daling, van 38 % in het najaar van 2010 tot 19 % in de huidige enquête.

Het aandeel van degenen die de geschreven pers nooit hebben gelezen, bevindt zich opnieuw op het hoogste niveau ooit geregistreerd in een standaard Eurobarometer-enquête (31 %, geen verandering sinds de winter 2022-2023).

(13.5) Kunt u zeggen in welke mate u...? Lees de geschreven pers:
(% — EU)

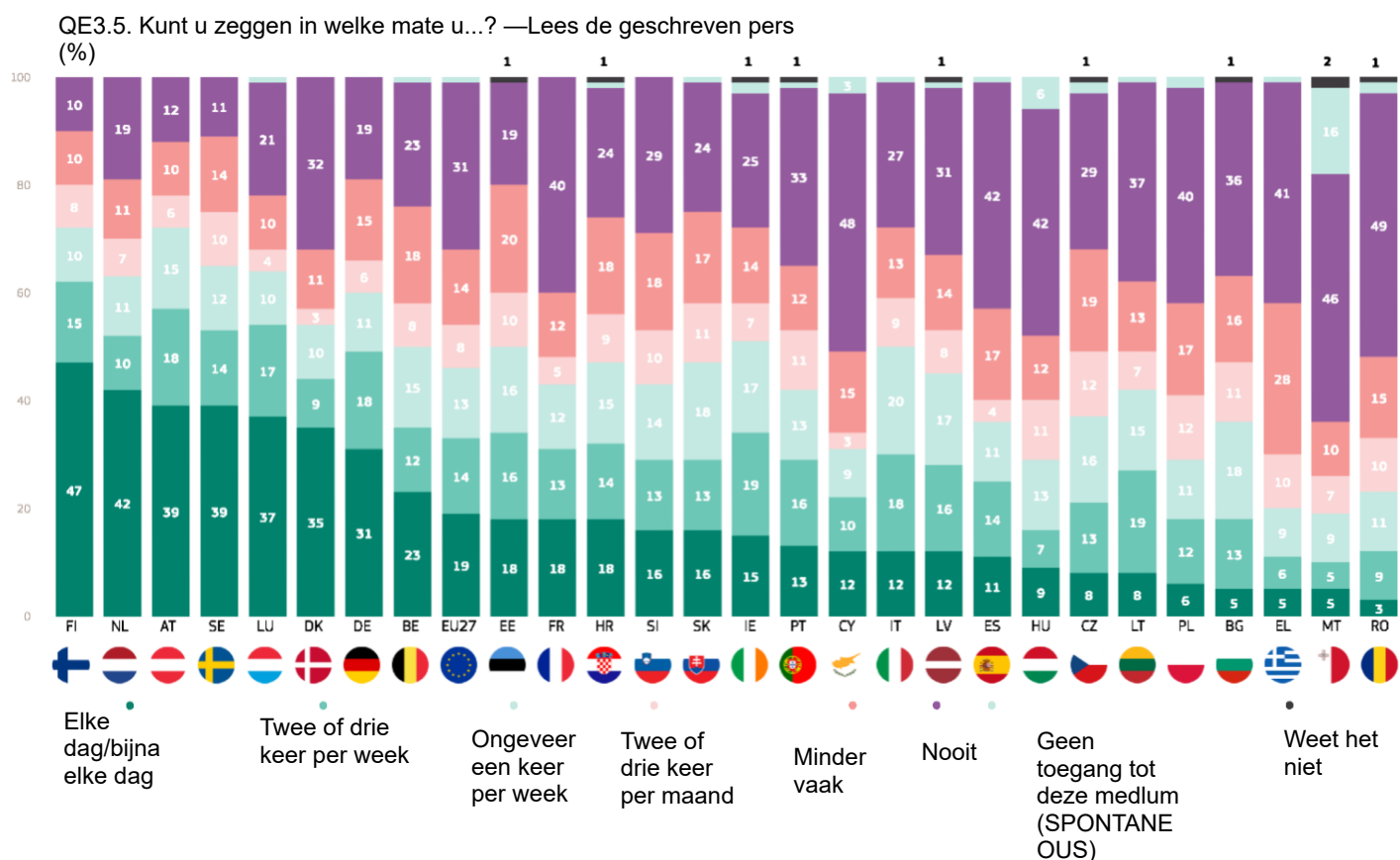

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Er is een grote variatie in de niveaus van dagelijks geschreven persverbruik in de EU-lidstaten. Ongeveer vier op de tien respondenten of meer zeggen dat ze de geschreven pers dagelijks of bijna dagelijks lezen in Finland (47 %), Nederland (42 %) en Oostenrijk en Zweden (beide 39 %), terwijl dit percentage daalt tot een op de twintig of minder in Roemenië (3 %) en in Bulgarije, Griekenland en Malta (alle 5 %).

Het dagelijks of bijna dagelijks lezen van de geschreven pers is sinds de winter 2022-2023 in 14 EU-lidstaten afgenomen.

Een bijzonder sterke daling is te zien in Malta (5 %, — 21 procentpunten), terwijl in Zweden (39 %) en België (23 %) een daling met vijf procentpunten wordt waargenomen. Dit percentage van de respondenten is daarentegen met drie procentpunten of minder gestegen in acht landen, met name in Denemarken (35 %, + 3 pp), Duitsland (31 %, + 3 pp) en Portugal (13 %, + 3 procentpunten). Dit cijfer is ongewijzigd gebleven in Estland (18 %), Slowakije (16 %) Tsjechië (8 %), Litouwen (8 %) en Griekenland (5 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De socio-demografische analyse benadrukt dat oudere respondenten en degenen die langer voltijds onderwijs hebben gevolgd, de meeste kans hebben om de geschreven pers dagelijks of bijna dagelijks te lezen. In het bijzonder zegt 28 % van de 55-plussers (vergeleken met 6 % van de 15-24-jarigen) en 25 % van degenen die een voltijds onderwijs van 20 jaar of ouder hebben afgerond (tegenover 17-18 % van degenen die eerder zijn vertrokken) dit te doen.

Zelfstandigen en managers (beide 23 %) zijn het meest waarschijnlijk dagelijkse of bijna dagelijkse lezers van de geschreven pers (vergeleken met 11 % van de werklozen), net als degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen (23 %, vergeleken met 11 % van degenen die vaker problemen hebben). Evenzo is er ook een verschil per sociale klasse, waarbij degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere klasse (33 %) of de hogere middenklasse (32 %) van de samenleving, meer kans hebben om de geschreven pers dagelijks of bijna dagelijks te lezen dan degenen die denken dat ze tot de arbeidersklasse behoren (12 %).

QE3.5 Kunt u vertellen in welke mate u...? Lees de geschreven pers (% — EU)

	Dagelijks/ bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeve er een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minde r vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minstens één keer per week
EU27	19	14	13	8	14	31	1	0	46
Geslacht									
Man	20	15	14	8	14	28	1	0	49
Vrouw	17	14	13	7	15	33	1	0	44
Leeftijd									
15-24	6	9	11	9	20	43	1	1	26
25-39	12	14	14	9	19	31	1	0	40
40-54	15	16	15	9	16	28	1	0	46
55 +	28	15	12	5	9	29	1	1	55
Onderwijs (eind van)									
15—	18	12	12	6	10	39	2	1	42
16-19	17	16	14	7	13	32	1	0	47
20+	25	15	13	8	15	24	0	0	53
Nog steeds studeren	6	10	11	9	24	38	1	1	27
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	23	15	16	7	14	25	0	0	54
Beheerders	23	17	15	8	15	22	0	0	55
Andere witte kragen	15	16	15	10	16	27	0	1	46
Handarbeiders	12	15	13	8	16	35	1	0	40
Huiselijke personen	13	10	12	7	12	44	2	0	35
Werkloos	11	9	11	9	16	43	0	1	31
Gepensioneerd	31	14	11	5	9	28	1	1	56
Studenten	6	10	11	9	24	38	1	1	27
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	11	15	12	7	15	38	1	1	38
Van tijd tot tijd	11	14	15	8	17	33	1	1	40
Bijna nooit/nooit	23	14	12	7	14	29	1	0	49
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	12	12	13	7	13	41	1	1	37
De lagere middenklasse	15	14	13	9	15	33	1	0	42
De middenklasse	21	15	14	7	15	27	1	0	50
De hogere middenklasse	32	16	11	7	14	20	0	0	59
De hogere klasse	33	18	8	12	13	14	1	1	59

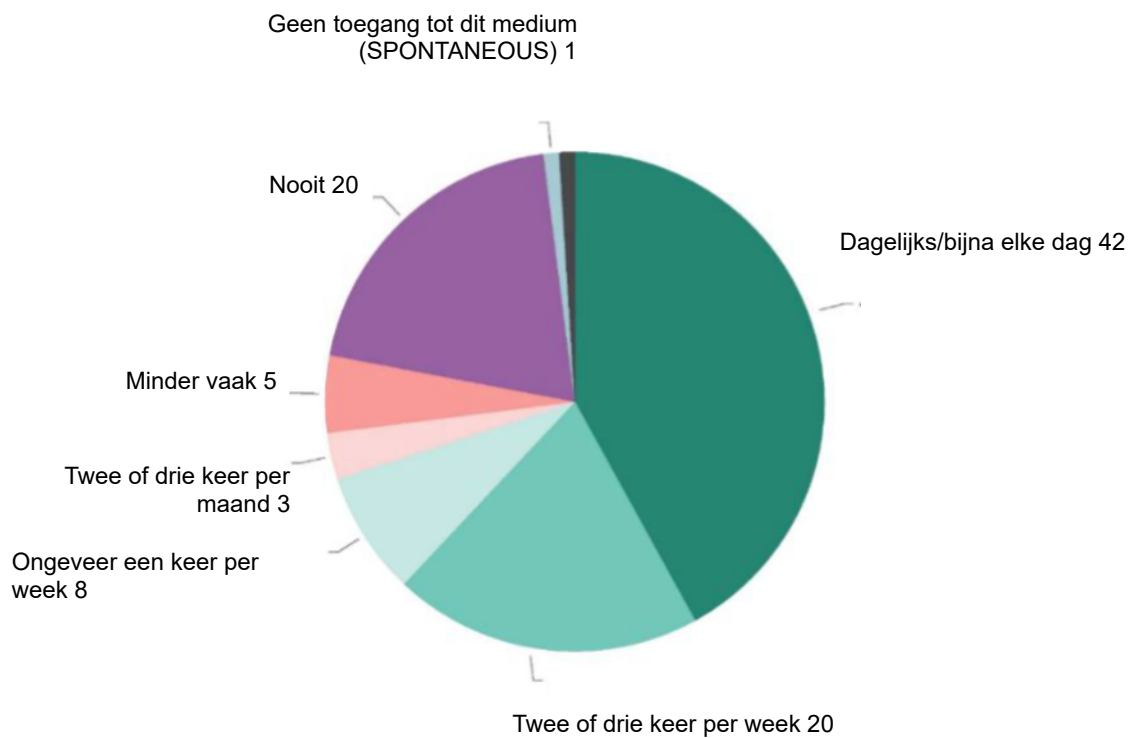
Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Beeld van de EU									
Positief	21	15	14	8	15	27	0	0	50
Neutraal	15	15	13	8	14	33	2	0	43
Negatief	18	13	11	7	14	35	1	1	42

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Zeven op de tien Europese burgers (geen verandering sinds de winter 2022-2023) lezen minstens één keer per week nieuws op internet, met 42 % (-2 procentpunten) dat ze dat dagelijks of bijna dagelijks doen. Eén op de vijf (-1 pp) leest het nieuws nooit op het internet.

QE3.6. Kunt u zeggen in welke mate u...? Lees het nieuws op het Internet (EU27)(%)

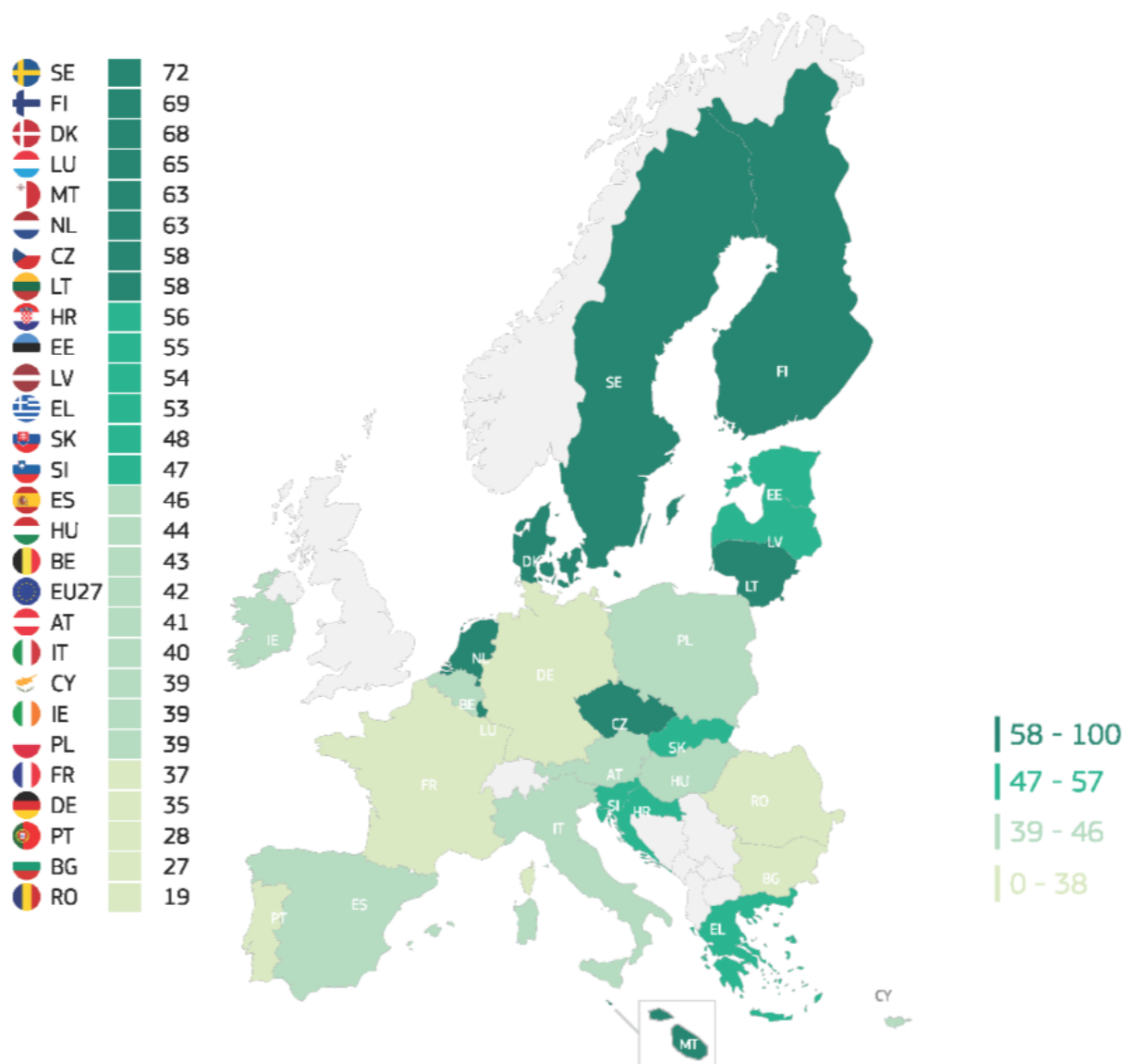

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het percentage respondenten dat dagelijks of bijna dagelijks nieuws leest, varieert aanzienlijk in de EU-lidstaten, variërend van meer dan twee derde in Zweden (72 %), Finland (69 %) en Denemarken (68 %) tot minder dan drie op de tien in Roemenië (19 %), Bulgarije (27 %) en Portugal (28 %).

In negen landen zegt minstens één op de vijf dat ze nooit nieuws op internet hebben gelezen, met name in Portugal (35 %), Roemenië (34 %) en Frankrijk (26 %). In 16 landen hebben respondenten minder kans dan in de winter 2022-2023 om dagelijks of bijna dagelijks nieuws op internet te lezen, met de grootste dalingen in Roemenië (19 %, -12 procentpunten), Bulgarije (27 %, -8 procentpunten), Nederland (63 %, -7 pp), Letland (54 %, -7 procentpunten) en Cyprus (39 %, -7 pp). Daarentegen is dit cijfer in negen landen gestegen, maar alleen in Slowakije (48 %, + 4 pp), Oostenrijk (41 %, + 4 pp) en Luxemburg (65 %, + 3 pp) is dit aandeel met ten minste drie procentpunten gestegen. Er is geen verandering opgetreden in Finland (69 %) en Spanje (46 %).

QE3.6. Kunt u zeggen in welke mate u...? —Lees het nieuws op het internet -
Dagelijks/bijna dagelijks (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Mannen (47 %) hebben meer kans dan vrouwen (37 %) om te zeggen dat ze dagelijks of bijna dagelijks nieuws op internet lezen. In alle leeftijdsgroepen is dit percentage het laagst onder oudere respondenten van 55 jaar of ouder (30 %), vergeleken met 47-52 % onder jongere respondenten. Hoe langer de respondenten voltijds onderwijs volgen, hoe groter de kans is dat ze dagelijks of bijna dagelijks nieuws op internet lezen, met 58 % van de mensen die 20 jaar of ouder zijn, vergeleken met 16 % van degenen die 15 jaar of jonger zijn.

Managers (59 %) en zelfstandigen (54 %) zijn het meest geneigd om dagelijks of bijna elke dag nieuws op internet te lezen, vooral in vergelijking met huisgenoten (30 %). Respondenten die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zijn het meest geneigd om dagelijks of bijna dagelijks nieuws te lezen op het internet (45 %, vergeleken met 35 % van degenen die vaker problemen hebben), evenals degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse van de samenleving (60-62 %, vergeleken met 31 % van degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse).

QE3.6 Kunt u vertellen in welke mate u...? Lees het nieuws op internet (% — EU)

	Dagelijks/ bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongev eer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Mind er vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minstens één keer per week
EU27	42	20	8	3	5	20	1	1	70
Geslacht									
Man	47	19	8	3	5	17	1	0	74
Vrouw	37	20	9	3	5	24	1	1	66
Leeftijd									
15-24	47	23	13	4	5	7	0	1	83
25-39	52	23	9	3	5	8	0	0	84
40-54	49	22	9	3	5	12	0	0	80
55 +	30	15	6	3	6	37	2	1	51
Onderwijs (eind van)									
15—	16	13	5	2	5	53	5	1	34
16-19	35	23	9	4	6	22	1	0	67
20+	58	18	8	2	4	10	0	0	84
Nog steeds studeren	51	24	11	4	5	5	0	0	86
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	54	21	7	3	5	10	0	0	82
Beheerders	59	20	8	3	4	6	0	0	87
Andere witte kragen	48	24	10	4	5	9	0	0	82
Handarbeiders	40	24	10	4	6	15	1	0	74
Huiselijke personen	30	18	9	3	6	31	2	1	57
Werkloos	44	17	9	2	6	21	1	0	70
Gepensioneerd	25	13	6	2	5	45	3	1	44
Studenten	51	24	11	4	5	5	0	0	86
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	35	17	7	3	6	29	2	1	59
Van tijd tot tijd	35	23	10	4	5	21	1	1	68
Bijna nooit/nooit	45	19	8	3	5	19	1	0	72
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	31	17	8	3	5	33	2	1	56
De lagere middenklasse	37	21	9	3	5	24	1	0	67
De middenklasse	44	21	9	3	6	16	1	0	74
De hogere middenklasse	60	16	9	3	4	8	0	0	85
De hogere klasse	62	19	7	2	2	6	0	2	88

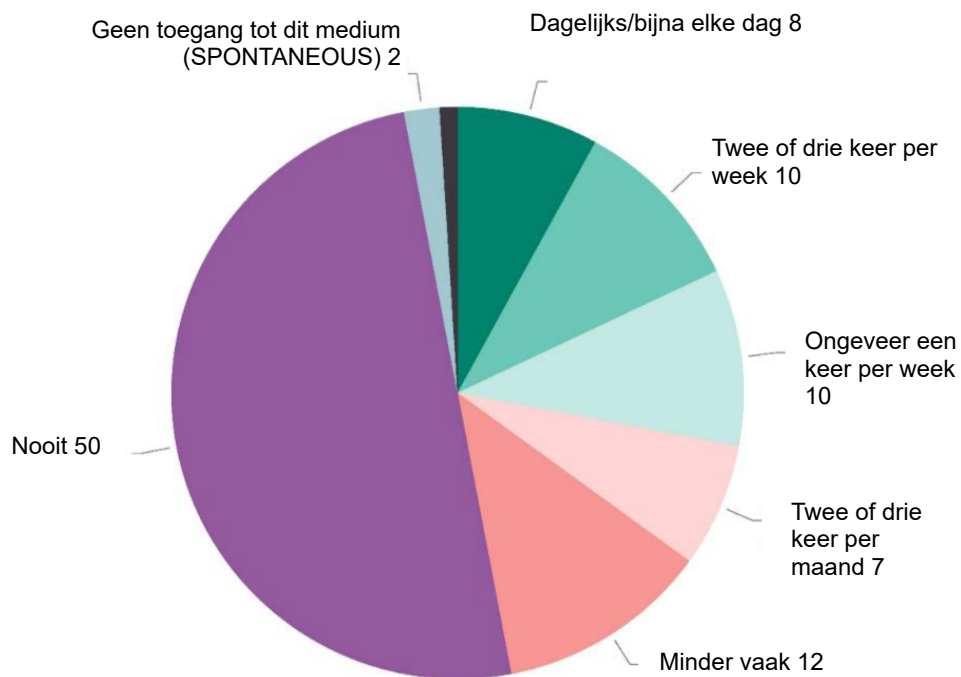
Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Beeld van de EU									
Positief	48	20	8	3	4	16	1	0	76
Neutraal	35	20	9	4	6	24	1	1	64
Negatief	40	19	8	2	5	24	1	1	67

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Regelmatig luisteren naar podcasts neemt toe, met een percentage van 28 % (+ 2 procentpunten sinds de winter 2022-2023 en + 6 procentpunten sinds de winter 2021-2022), waarvan bijna een op de tien (8 %, geen verandering sinds de winter 2022-2023) die er dagelijks of bijna dagelijks naar luistert. De helft van de respondenten (50 %, -3 pp) luistert echter nooit naar podcasts.

QE3.4. Kunt u zeggen in welke mate u...? —Luister naar podcasts (EU27) (%)

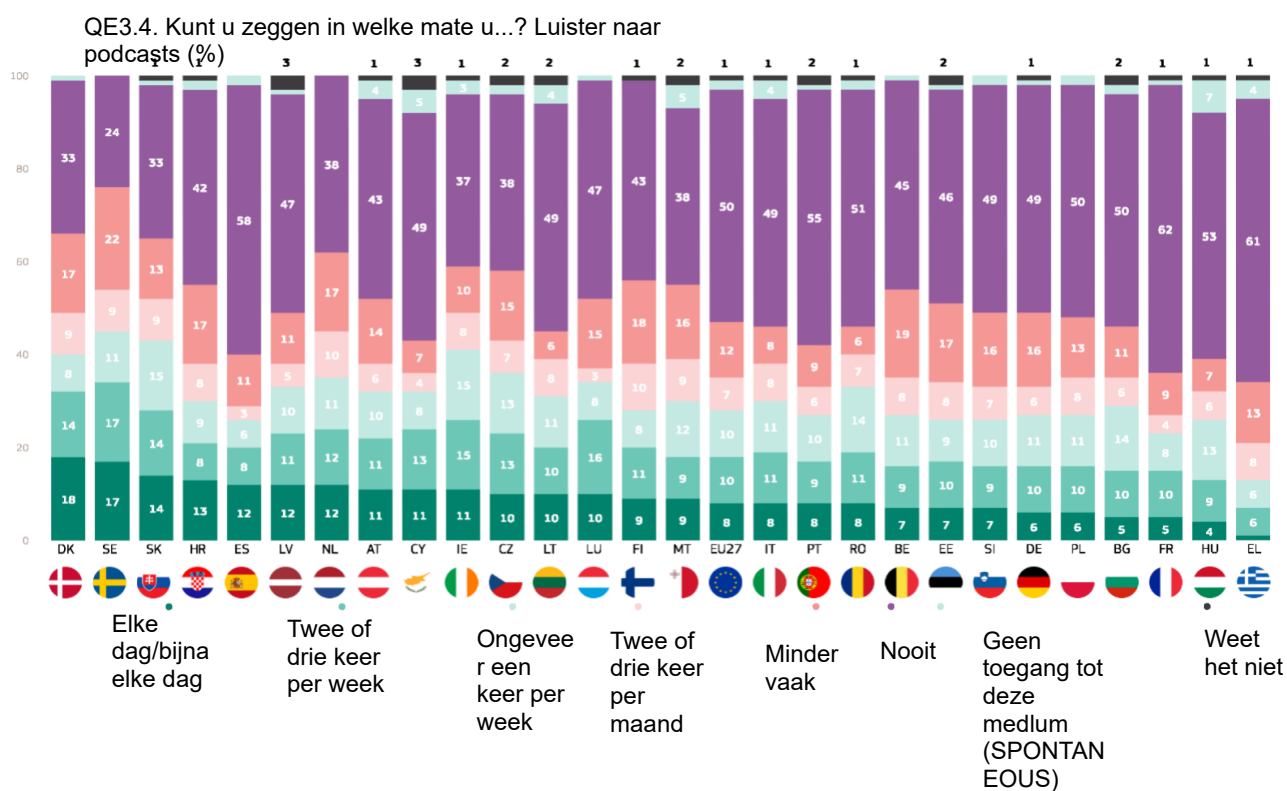

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In alle EU-lidstaten luistert minder dan een op de vijf dagelijks of bijna elke dag naar podcasts. De respondenten doen dit waarschijnlijk in Denemarken (18 %), Zweden (17 %) en Slowakije (14 %). Aan de andere kant van het spectrum luistert één op de twintig of bijna dagelijks naar podcasts in Griekenland (1 %), Hongarije (4 %) en Bulgarije en Frankrijk (beide 5 %).

Ten minste de helft van de respondenten in acht landen rapporteert nooit naar podcasts te luisteren, met de hoogste percentages waargenomen in Frankrijk (62 %), Griekenland (61 %) en Spanje (58 %).

Sinds de winter van 2022-2023 is er in 16 EU-lidstaten sprake van een daling van de percentages die dagelijks of bijna dagelijks naar podcasts luisteren. Nogmaals, de grootste daling wordt opgetekend in Malta (9 %, -16 procentpunten), terwijl dalingen met ten minste vijf procentpunten worden waargenomen in Ierland (11 %, -6 procentpunten) en Hongarije (4 %, -5 procentpunten). Dagelijks of bijna dagelijks podcast luisteren is toegenomen in zes landen, met name in Spanje (12 %, + 5 pp). Dit cijfer is in vijf landen onveranderd gebleven: Zweden (17 %), Luxemburg (10 %), Finland (9 %), Estland (7 %) en Griekenland (1 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Er is een duidelijk leeftijdsverschil tussen respondenten die dagelijks of bijna dagelijks naar podcasts luisteren, waarbij meer dan één op de tien (13-14 %) dit antwoord geeft onder degenen van 15-39 jaar, vergeleken met minder dan een op de twintig (3 %) onder degenen van 55 jaar of ouder. Dit percentage is ook het hoogst onder degenen die tot de leeftijd van 20 jaar of ouder een voltijds onderwijs hebben gevolgd (10 %), vergeleken met degenen die het onderwijs hebben beëindigd van 15 jaar of jonger (2 %).

Managers (12 %) zijn het meest geneigd om elke dag of bijna elke dag naar podcasts te luisteren, vooral in vergelijking met huispersonen (3 %). Ten slotte is het dagelijks of bijna dagelijks luisteren naar podcasts hoger onder degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse van de samenleving (11-12 %) dan onder degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse of de lagere middenklasse (beide 6 %).

QE3.4 Kunt u vertellen in welke mate u...? Luister naar podcasts (% — EU)

	Dagelijks/ bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeveer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minder vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minstens één keer per week
EU27	8	10	10	7	12	50	2	1	28
Geslacht									
Man	9	11	10	7	13	47	2	1	30
Vrouw	7	10	10	6	11	53	2	1	27
Leeftijd									
15-24	14	18	15	9	13	29	1	1	47
25-39	13	16	14	9	14	33	1	0	43
40-54	7	10	12	8	14	46	2	1	29
55 +	3	5	5	4	9	69	3	2	13
Onderwijs (eind van)									
15—	2	3	3	1	5	79	5	2	8
16-19	6	8	9	6	11	57	2	1	23
20+	10	14	12	9	16	38	1	0	36
Nog steeds studeren	17	18	16	9	14	25	0	1	51
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	9	14	13	8	14	41	1	0	36
Beheerders	12	16	14	11	16	30	1	0	42
Andere witte kragen	9	13	14	9	14	39	1	1	36
Handarbeiders	7	10	10	6	13	51	2	1	27
Huiselijke personen	3	5	9	2	8	68	4	1	17
Werkloos	8	7	8	6	12	57	1	1	23
Gepensioneerd	2	4	4	2	7	75	4	2	10
Studenten	17	18	16	9	14	25	0	1	51
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	7	9	8	6	8	57	3	2	24
Van tijd tot tijd	7	12	10	6	10	52	2	1	29
Bijna nooit/nooit	8	10	10	7	13	49	2	1	28
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	6	6	6	4	8	66	2	2	18
De lagere middenklasse	6	10	10	6	12	54	2	0	26
De middenklasse	8	12	11	7	14	45	2	1	31
De hogere middenklasse	12	15	14	11	14	33	1	0	41
De hogere klasse	11	16	15	10	17	29	1	1	42
Beeld van de EU									
Positief	9	12	12	8	13	44	1	1	33
Neutraal	6	8	9	6	12	55	3	1	23

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Negatief

7

9

7

5

10

57

3

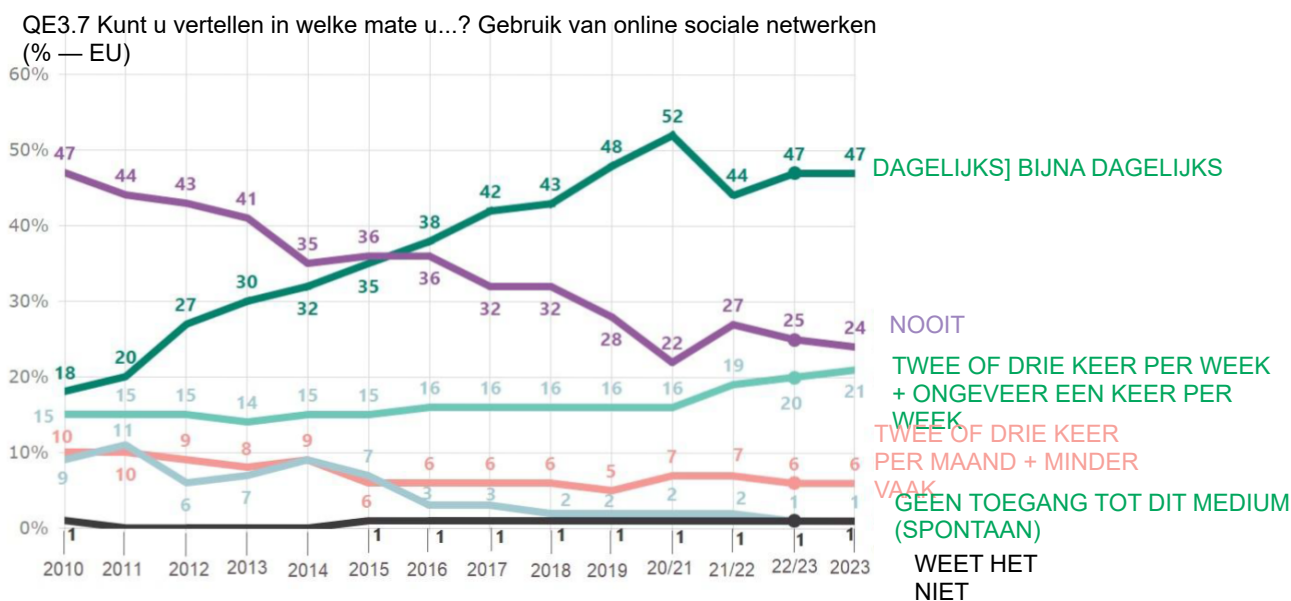
2

23

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het dagelijks gebruik van online sociale netwerken is sinds de winter 2022-2023 stabiel gebleven (47 %, geen verandering). Dit aandeel vertoonde een plotselinge daling tussen de winter 2020-2021 en de winter 2021-2022 (van 52 % naar 44 %) alvorens opnieuw te stijgen in de winter 2022-2023 (47 %). Niettemin wijst het langetermijnpatroon op een gestage toename van het dagelijks gebruik van online sociale netwerken sinds het najaar van 2010 (18 %).

Het percentage respondenten dat minstens wekelijks online sociale netwerken gebruikt, is ook sinds de winter 2022-2023 grotendeels stabiel gebleven (+ 1 procentpunt) en ligt momenteel op 68 %, terwijl ongeveer een kwart (24 %, -1 procentpunt) zegt deze nooit te gebruiken.

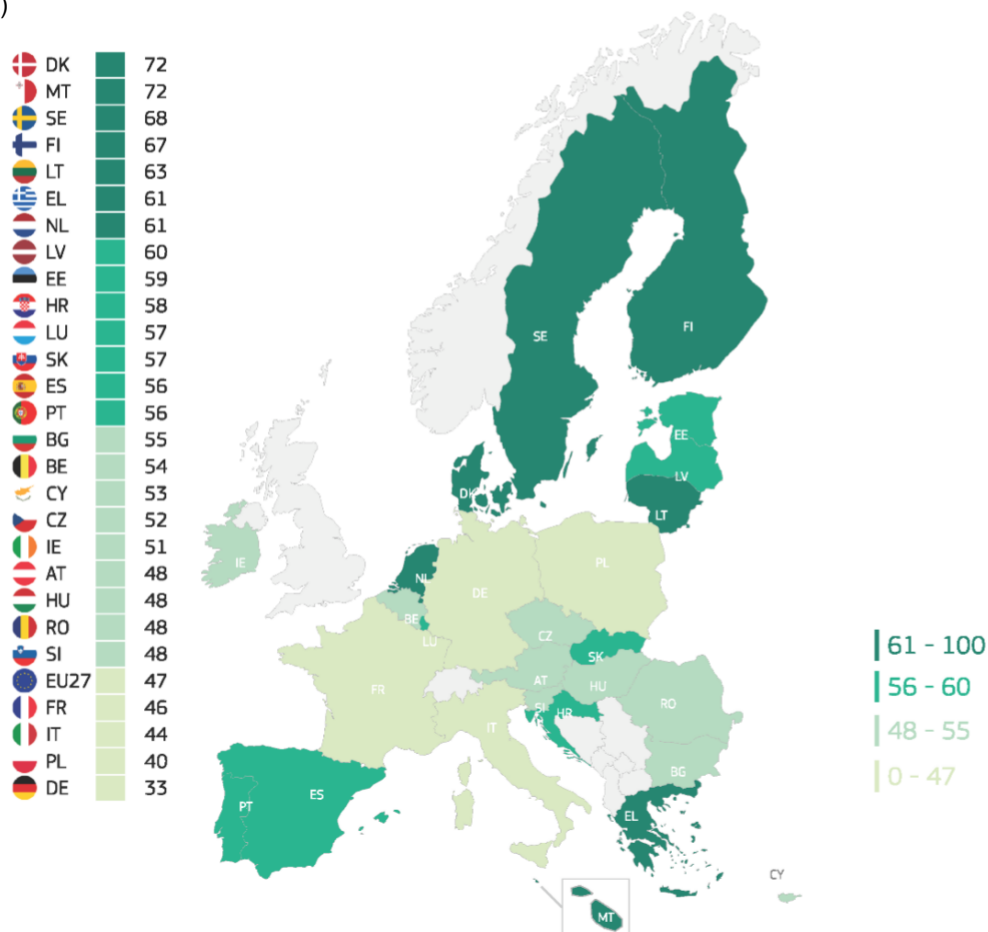

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 19 landen maakt een meerderheid dagelijks of bijna elke dag gebruik van online sociale netwerken. Dit is met name het geval bij respondenten in Denemarken en Malta (zowel 72 %) als Zweden (68 %). Daarentegen zegt 33 % in Duitsland, 40 % in Polen en 44 % in Italië dat ze ze dagelijks of bijna dagelijks gebruiken. Het dagelijks of bijna dagelijks gebruik van online sociale netwerken is sinds de winter 2022-2023 in 15 EU-lidstaten toegenomen.

In Oostenrijk (48 %, + 6 pp), Finland (67 %, + 5 procentpunten) en Luxemburg (57 %, + 5 procentpunten) zijn stijgingen met ten minste vijf procentpunten waargenomen. Aan de andere kant van de schaal is dit percentage gedaald in 11 landen, met name in Cyprus (53 %, -11 pp), Hongarije (48 %, -7 pp) en Polen (40 %, -7 pp). Er is geen verandering opgetreden in Italië (44 %).

QE3.7. Kunt u zeggen in welke mate u...? —Gebruik online sociale netwerken — Dagelijks/bijna dagelijks (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaaldemografische gegevens blijkt dat hoe jonger de respondenten zijn, hoe groter de kans dat ze dagelijks of bijna dagelijks online sociale netwerken gebruiken. Bijvoorbeeld, acht op de tien van de 15-24-jarigen doen dit, vergeleken met een kwart van de 55-plussers.

Hoe langer de respondenten voltijds onderwijs volgen, hoe groter de kans is dat ze dagelijks of bijna dagelijks gebruikers van online sociale netwerken zijn, met 53 % die dit antwoord geeft onder degenen die een voltijds onderwijs van 20 jaar of ouder hebben beëindigd, vergeleken met 23 % van degenen die 15 jaar of jonger vertrokken.

Huishoudens (42 %) zijn het minst geneigd dagelijkse of bijna dagelijkse gebruikers van online sociale netwerken te zijn, vooral in vergelijking met werklozen (59 %). In termen van sociale klasse zijn respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (41 %) van de samenleving het minst geneigd om te zeggen dat ze dagelijks of bijna dagelijks online sociale netwerken gebruiken, waarbij degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse (respectievelijk 52 % en 57 %) dit het meest waarschijnlijk zullen doen.

QE3.7 Kunt u vertellen in welke mate u...? Gebruik van online sociale netwerken (% — EU)

	Dagelijks/bijna dagelijks	Twee of drie keer per week	Ongeveer een keer per week	Twee of drie keer per maand	Minder vaak	Nooit	Geen toegang tot dit medium (SPONTANEOUS)	Weet het niet	Totaal minstens één keer per week
EU27	47	15	6	2	4	24	1	1	68
Geslacht									
Man	46	15	8	2	5	23	1	0	69
Vrouw	48	14	5	2	4	24	2	1	67
Leeftijd									
15-24	80	11	3	1	1	3	0	1	94
25-39	65	16	7	2	4	6	0	0	88
40-54	52	19	8	3	3	14	1	0	79
55 +	25	12	6	2	6	45	3	1	43
Onderwijs (eind van)									
15—	23	8	4	2	4	52	6	1	35
16-19	43	17	8	2	4	24	1	1	68
20+	53	15	7	2	5	17	1	0	75
Nog steeds studeren	80	11	3	1	2	3	0	0	94
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandig in loondienst	54	18	7	2	4	15	0	0	79
Beheerders	54	18	7	2	5	13	1	0	79
Andere witte kragen	56	19	8	3	4	10	0	0	83
Handarbeiders	53	17	8	3	4	14	1	0	78
Huiselijke personen	42	12	5	3	4	30	3	1	59
Werkloos	59	12	4	1	4	19	1	0	75
Gepensioneerd	19	10	5	2	5	54	4	1	34
Studenten	80	11	3	1	2	3	0	0	94
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	51	11	4	2	2	27	2	1	66
Van tijd tot tijd	47	16	8	2	4	21	1	1	71
Bijna nooit/nooit	47	14	6	2	5	24	2	0	67
Overweeg om deel uit te maken van									
De arbeidersklasse	41	12	4	2	3	35	2	1	57
De lagere middenklasse	44	15	6	3	4	26	1	1	65
De middenklasse	49	16	7	2	5	19	1	1	72
De hogere middenklasse	57	14	7	3	5	14	0	0	78
De hogere klasse	52	20	7	3	2	14	1	1	79
Beeld van de EU									
Positief	52	15	6	2	4	20	1	0	73
Neutraal	44	14	7	3	4	26	2	0	65
Negatief	43	15	6	2	4	27	2	1	64

2. Vertrouwen in de media

De meerderheid heeft de neiging de media niet te vertrouwen.

Bijna vier op de tien (39 %) zegt de media te vertrouwen, een stijging met drie procentpunten sinds de laatste keer dat deze vraag in het voorjaar van 2023 werd gesteld (EB99). De meerderheid (57 %, -3 pp) zegt echter de neiging om ze niet te vertrouwen⁷.

Er is een aanzienlijke variatie in het vertrouwen in de media tussen de 27 EU-lidstaten. In zes landen zegt een meerderheid van de respondenten de media te vertrouwen: Finland (72 %), Portugal (61 %), Zweden (57 %), Oostenrijk (56 %) en Denemarken en Nederland (beide 55 %). Aan de andere kant van de schaal geeft een op de vijf dit antwoord in Griekenland, net als ongeveer een kwart in Frankrijk, Malta en Slovenië (alle 26 %). Het percentage respondenten dat de media doorgaans niet vertrouwt, is het hoogst in Griekenland (79 %), Slovenië (73 %) en Frankrijk (71 %).

Het percentage respondenten dat de media vaak vertrouwt, is in 14 EU-lidstaten gestegen ten opzichte van de winter 2022-2023. Stijgingen van het vertrouwensniveau zijn het meest opmerkelijk in Oostenrijk (56 %, + 9 procentpunten), Duitsland (44 %, + 8 procentpunten) en Italië (38 %, + 7 procentpunten). Dit cijfer is daarentegen gedaald in 11 landen, met name in Denemarken (55 %, -7 pp), Tsjechië (38 %, -6 procentpunten) en België (43 %, -5 pp). Er is geen verandering opgetreden in Polen (40 %) en Litouwen (39 %).

Vertrouwen in de media is nu de meerderheid in Oostenrijk.

QA6.1 Hoeveel vertrouwen hebt u in bepaalde instellingen? Voor elk van de volgende instellingen, heb je de neiging om het te vertrouwen of de neiging om het niet te vertrouwen? De media (%)

		EU27	BIJ	DE	HE T	EE	RO	SK	BG	ES	FR	HR	HU	MT	IE	SI	LT	PL	CY	LV	NL	PT	SE	EL	LU	FI	WE ES	CZ	DK
De neigin g om te vertro uwen	Okt/ nov 2023	39	56	44	38	44	44	37	44	30	26	37	31	26	42	26	39	40	27	42	55	61	57	20	37	72	43	38	55
	Δ mei/j uni 2023	Φ3	Φ9	Φ8	Φ7	Φ6	Φ6	Φ6	Φ5	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	=	=	▼2	▼2	▼2	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼5	▼6	▼7
Neigt niet te vertro uwen	Okt/ nov 2023	57	38	52	58	51	52	59	48	68	71	60	67	68	52	73	58	52	69	53	43	37	41	79	59	23	55	58	41
	Δ mei/j uni 2023	▼3	▼10	▼8	▼7	▼7	▼7	▼7	▼6	▼2	▼1	▼4	▼3	▼4	▼3	Φ3	Φ1	▼2	=	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ3	Φ6	Φ2	Φ5	Φ4	Φ5
Weet het niet	Okt/ nov 2023	4	5	4	4	4	3	3	7	3	4	1	1	4	4	5	4	6	2	6	2	2	2	1	7	4	2	2	2
	Δ mei/j uni 2023	=	Φ1	=	=	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	▼1	▼1	Φ2	Φ1	Φ2	Φ2	▼4	▼1	Φ2	Φ2	▼1	=	=	=	=	▼3	Φ1	=	Φ2	Φ2

⁷ QA6. Hoeveel vertrouwen heb je in bepaalde instellingen? Voor elk van de volgende instellingen, heb je de neiging om het te vertrouwen of de neiging om het niet te vertrouwen? 1) De media

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaal-demografische analyse blijkt dat het vertrouwensniveau in de media iets hoger ligt bij de jongste respondenten van 15-24 jaar (43 %) dan bij oudere respondenten (38-39 %). Respondenten die voltijds onderwijs van 20 jaar of ouder hebben beëindigd, zijn ook het meest geneigd om de media te vertrouwen (43 %, tegenover 35 % van degenen die eerder het onderwijs verlieten).

Het aandeel dat de media vertrouwt is het hoogst onder managers (44 %), vooral in vergelijking met werklozen (24 %). De mate van vertrouwen is ook wijdverspreid onder respondenten die de minste financiële problemen hebben. Meer specifiek, 43 % van degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, vergeleken met 26 % van degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben.

QA6.1 Hoeveel vertrouwen hebt u in bepaalde instellingen? Voor elk van de volgende instellingen, heb je de neiging om het te vertrouwen of de neiging om het niet te vertrouwen? De media (% — EU)

	De neiging om te vertrouwen	Neigt niet te vertrouwen	Weet het niet
EU27	39	57	4
Geslacht			
Man	39	58	3
Vrouw	40	56	4
Leeftijd			
15-24	43	54	3
25-39	38	58	4
40-54	38	58	4
55 +	39	57	4
Onderwijs (eind van)			
15—	35	60	5
16-19	35	61	4
20+	43	54	3
Nog steeds studeren	49	48	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	41	55	4
Beheerders	44	53	3
Andere witte kragen	38	59	3
Handarbeiders	35	61	4
Huiselijke personen	36	59	5
Werkloos	24	73	3
Gepensioneerd	40	56	4
Studenten	49	48	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	26	70	4
Van tijd tot tijd	35	62	3
Bijna nooit/nooit	43	53	4
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	31	65	4
De lagere middenklasse	36	61	3
De middenklasse	42	55	3
De hogere middenklasse	51	46	3
De hogere klasse	43	52	5
Beeld van de EU			
Positief	55	42	3
Neutraal	32	63	5
Negatief	17	81	2

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Een meerderheid denkt dat hun nationale media betrouwbare informatie verstrekken, hoewel dit percentage sterk verschilt van land tot land.

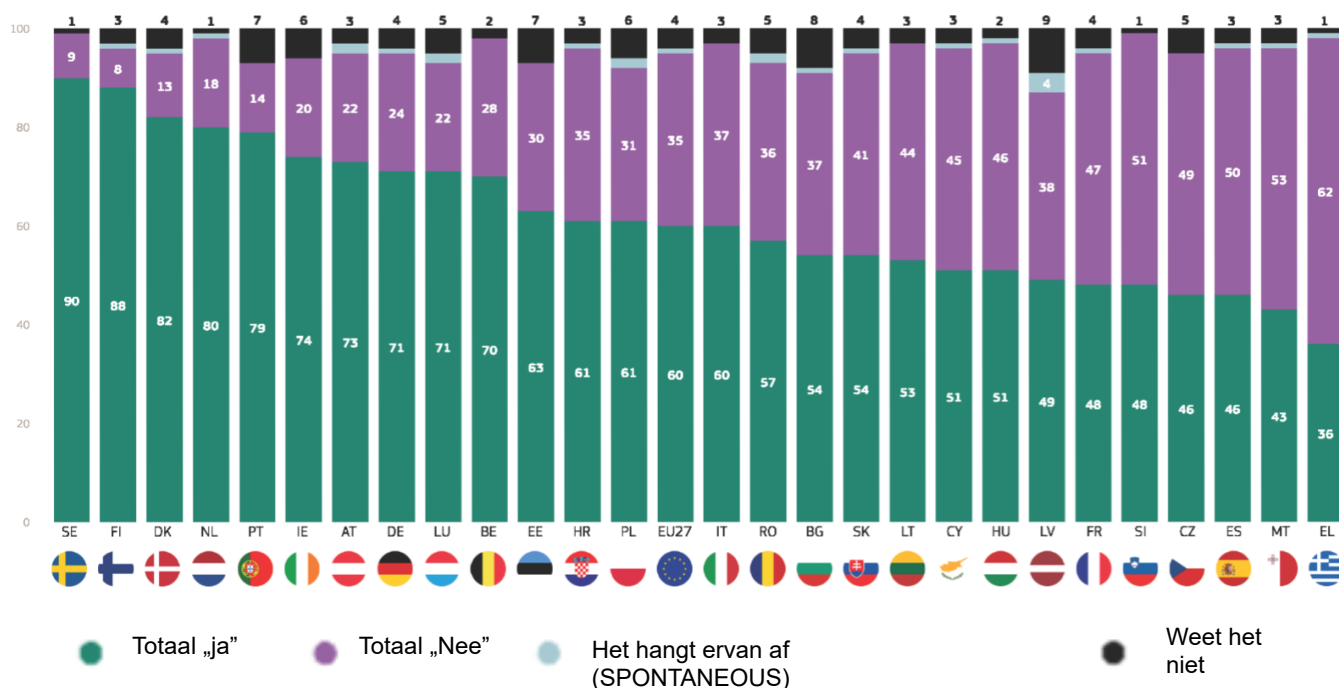
Zes op de tien respondenten (+ 1 procentpunt sinds de winter 2022-2023) denken dat hun nationale media betrouwbare informatie verstrekken, ofwel „zeker” (12 %, + 1 pp) of „tot op zekere hoogte” (48 %, geen verandering). Omgekeerd zegt meer dan een derde (35 %, -1 pp) het tegenovergestelde („nee, niet echt” of „nee, helemaal niet”) en 4 % (geen verandering) zegt het niet te weten⁸.

In 22 EU-lidstaten (tegenover 21 in de winter 2022-2023) zegt de meerderheid dat de media in hun land betrouwbare informatie verstrekken. Dit standpunt is met name wijdverbreid in Zweden (90 %), Finland (88 %) en Denemarken (82 %). In de overige vijf lidstaten zijn de respondenten hoogstwaarschijnlijk van mening dat hun nationale media geen betrouwbare informatie verstrekken: Griekenland (62 %), Malta (53 %), Slovenië (51 % „nee” versus 48 % „ja”), Spanje (50 % versus 46 %) en Tsjechië (49 % versus 46 %).

In 12 EU-lidstaten is de kans groter dat respondenten dan in de winter 2022-2023 denken dat hun nationale media betrouwbare informatie verstrekken. Dit is met name het geval in Slowakije (54 %, + 12 procentpunten), Polen (61 %, + 9 procentpunten) en Frankrijk (48 %, + 6 procentpunten). Dit percentage is in nog eens 12 landen afgenomen, met de grootste dalingen in Malta (43 %, -11 pp), Cyprus (51 %, -9 procentpunten) en Letland (49 %, -8 procentpunten). Dit cijfer is ongewijzigd gebleven in Ierland (74 %), Luxemburg (71 %) en Litouwen (53 %).

Vergeleken met de winter 2022-2023 is de mening dat de nationale media betrouwbare informatie verstrekken nu de meerderheidspositie in Frankrijk, Hongarije en Slowakije. Toch is dit ook de minderheidsstandpunt geworden in Malta en Spanje.

QE7.1. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het overeenkomt of niet met de situatie van de (NATIONALITEIT) media-(NATIONALITY) media leveren betrouwbare informatie (%)

8 QE7. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media. 1) (NATIONALITY) media bieden betrouwbare informatie.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaaldemografische gegevens blijkt dat de resultaten consistent zijn in termen van geslacht en leeftijdsgroepen. Meer variatie kan worden waargenomen door het opleidingsniveau, waarbij respondenten die voltijds onderwijs hebben afgerond in de leeftijd van 20 jaar of ouder (65 %) meer kans hebben dan degenen die 15 of jonger (55 %) verlieten om te zeggen dat de media in hun land betrouwbare informatie verstrekken.

In alle sociaal-professionele categorieën zeggen managers (71 %) dat hun nationale media betrouwbare informatie verstrekken, vooral in vergelijking met werklozen (45 %). Het percentage dat dit antwoord geeft is ook het hoogst onder degenen die nooit of bijna nooit problemen hebben met het betalen van hun rekeningen (64 %, vergeleken met 47 % van degenen die meestal problemen hebben).

QE7.1 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media: (Nationaliteit) media verstrekken betrouwbare informatie (% — EU)

	Totaal „ja”	Totaal „Nee”	Weet het niet
EU27	60	35	4
Geslacht			
Man	61	35	3
Vrouw	60	35	4
Leeftijd			
15-24	60	34	5
25-39	60	36	3
40-54	62	35	3
55 +	61	34	4
Onderwijs (eind van)			
15—	55	37	7
16-19	58	38	3
20+	65	32	2
Nog steeds studeren	66	29	4
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	62	34	3
Beheerders	71	27	1
Andere witte kragen	59	36	4
Handarbeiders	56	39	4
Huiselijke personen	55	36	8
Werkloos	45	51	3
Gepensioneerd	61	34	4
Studenten	66	29	4
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	47	48	4
Van tijd tot tijd	57	38	4
Bijna nooit/nooit	64	32	3
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	51	41	6
De lagere middenklasse	57	39	3
De middenklasse	65	32	2
De hogere middenklasse	73	26	1
De hogere klasse	62	34	3
Beeld van de EU			
Positief	73	23	3
Neutraal	57	37	5
Negatief	39	58	2

II. Het niveau van informatie over Europese aangelegenheden

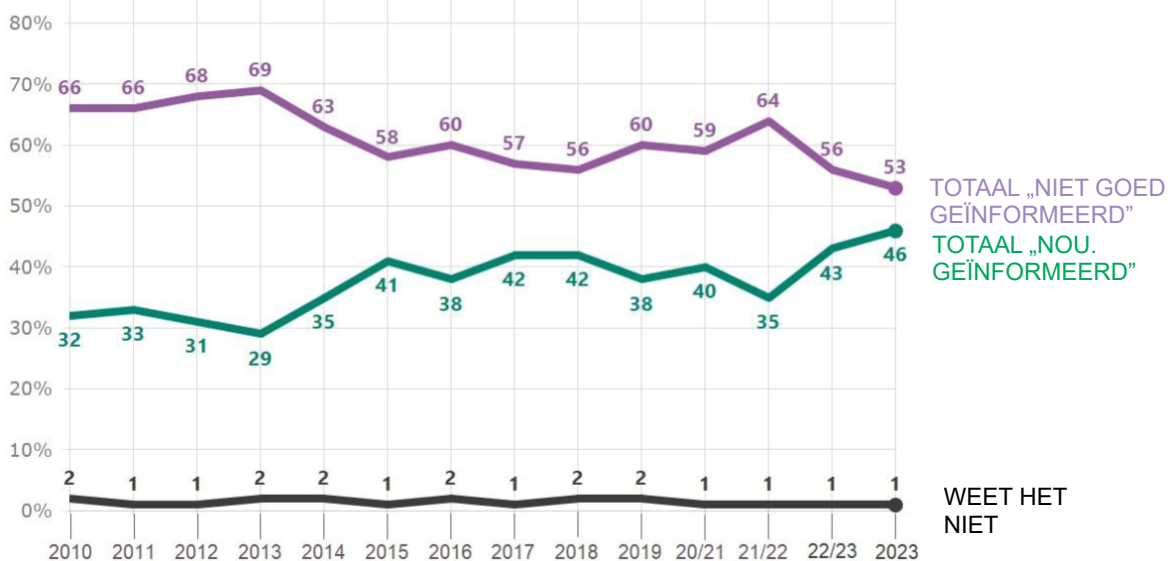
Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het aandeel Europeanen dat zich goed geïnformeerd voelt over Europese aangelegenheden is op zijn hoogst.

Na een stijging van acht procentpunten tussen de winter 2021-2022 en de winter 2022-2023 is het percentage respondenten dat zich goed geïnformeerd voelt over Europese aangelegenheden met drie procentpunten gestegen in de huidige standaard Eurobarometer-enquête (46 %) en bevindt het zich nu op het hoogste niveau sinds het begin van de serie in het najaar van 2010⁹.

Hoewel een absolute meerderheid zich nog steeds niet goed geïnformeerd voelt (53 %, -3 pp), is dit aandeel nu op het laagste niveau ooit geregistreerd.

QE2 En in hoeverre denkt u dat u al dan niet goed op de hoogte bent van Europese aangelegenheden? (% — EU)

⁹ QE2. En over het algemeen, hoe goed geïnformeerd denkt u over Europese zaken?

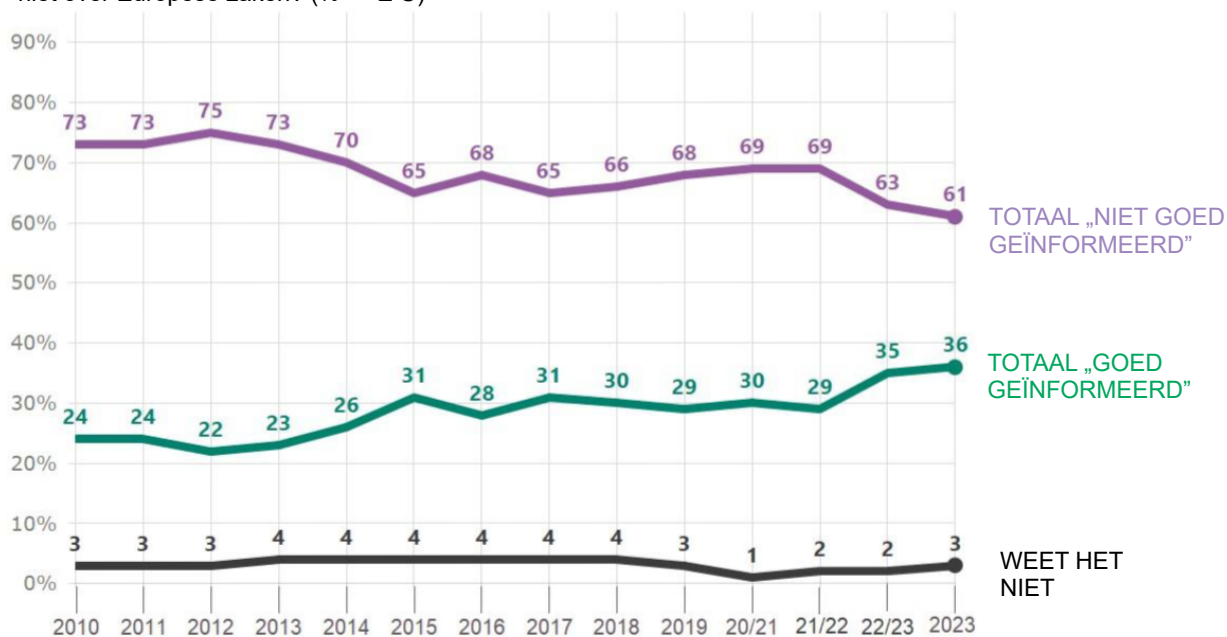
Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Meer dan een derde denkt dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over Europese zaken (36 %), terwijl ongeveer zes op de tien denkt het tegenovergestelde (61 %) en 3 % dat ze het niet weten¹⁰.

Het percentage respondenten dat aangeeft dat mensen in hun land goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden bevindt zich op het recordniveau sinds deze vraag voor het eerst werd gesteld in het najaar van 2010 (+ 1 procentpunt sinds de winter 2022-2023; + 7 pp sinds de winter 2021-2022).

Omgekeerd is het percentage dat denkt dat mensen niet goed geïnformeerd zijn op het laagste niveau (-2 pp sinds de winter 2022-2023, -8 pp sinds de winter 2021-2022).

QE1 Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over Europese zaken? (% — E U)

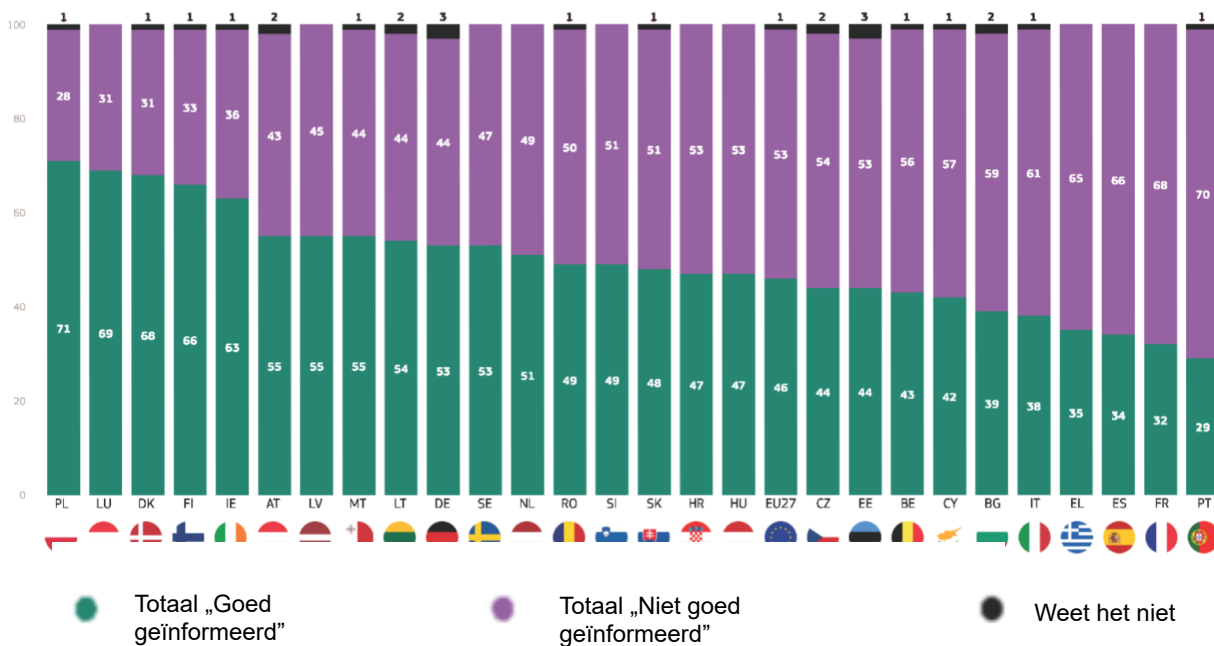

¹⁰ QF1(* of QE1? *). Hoe goed geïnformeerd denkt u dat de mensen in (ons land) over Europese zaken gaan?

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 12 EU-lidstaten (in vergelijking met negen in de winter 2022-2023) is een meerderheid van de respondenten van mening dat zij goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden. De hoogste percentages zeggen dat dit kan worden waargenomen in Polen (71 %), Luxemburg (69 %) en Denemarken (68 %). Aan de andere kant van het spectrum is de kans groot dat respondenten denken dat ze in 15 landen niet goed geïnformeerd zijn. Dit geldt met name voor de respondenten in Portugal (70 %), Frankrijk (68 %) en Spanje (66 %).

QE2. En in hoeverre denkt u dat u al dan niet goed op de hoogte bent van Europese aangelegenheden? (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 17 landen is het percentage respondenten dat zich goed geïnformeerd voelt over Europese zaken sinds de winter 2022-2023 gestegen. Stijgingen met meer dan vijf procentpunten worden genoteerd in Duitsland (53 %, + 7 pp), Zweden (53 %, + 6 procentpunten) en Slovenië (49 %, + 6 pp). Omgekeerd is dit percentage gedaald in zes landen, met name in Malta (55 %, -12 pp), Portugal (29 %, -7 pp) en Cyprus (42 %, -4 pp) en in vier landen stabiel gebleven: Ierland (63 %), Litouwen (54 %), Roemenië (49 %) en Bulgarije (39 %). In vergelijking met de winter 2022-2023 is een goed geïnformeerd gevoel nu de meerderheidspositie in Duitsland, Nederland en Zweden.

QE2 En in hoeverre denkt u dat u al dan niet goed op de hoogte bent van Europese aangelegenheden?
(%)

		EU27	DE	SI	SE	EE	BIJ	PL	DK	FI	FR	HR	SK	WE ES	CZ	EL	ES	NL	LV	BG	IE	LT	RO	HET	LU	HU	CY	PT	MT	
Totaal „Well Informed“	Okt/nov 2023		46	53	49	53	44	55	71	68	66	32	47	48	43	44	35	34	51	55	39	63	54	49	38	69	47	42	29	55
	Δ mei/juni 2023	Φ3	Φ7	Φ6	Φ6	Φ5	Φ5	Φ5	Φ4	Φ4	Φ3	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ2	Φ2	Φ1	=	=	=	=	▼2	▼2	▼2	▼4	▼7	▼12	
Totaal „Niet goed geinform eerd“	Okt/nov 2023		53	44	51	47	53	43	28	31	33	68	53	51	56	54	65	66	49	45	59	36	44	50	61	31	53	57	70	44
	Δ mei/juni 2023	▼3	▼9	▼5	▼6	▼7	▼6	▼5	▼5	▼5	▼2	▼3	▼1	▼3	▼1	▼2	▼2	▼2	▼1	=	=	▼1	=	Φ1	Φ2	Φ2	Φ3	Φ6	Φ12	
Weet het niet	Okt/nov 2023		1	3	0	0	3	2	1	1	1	0	0	1	1	2	0	0	0	0	2	1	2	1	1	0	0	1	1	1
	Δ mei/juni 2023	=	Φ2	▼1	=	Φ2	Φ1	=	Φ1	Φ1	▼1	=	▼2	Φ1	▼1	=	=	=	=	=	=	Φ1	=	Φ1	=	=	Φ1	Φ1	=	

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

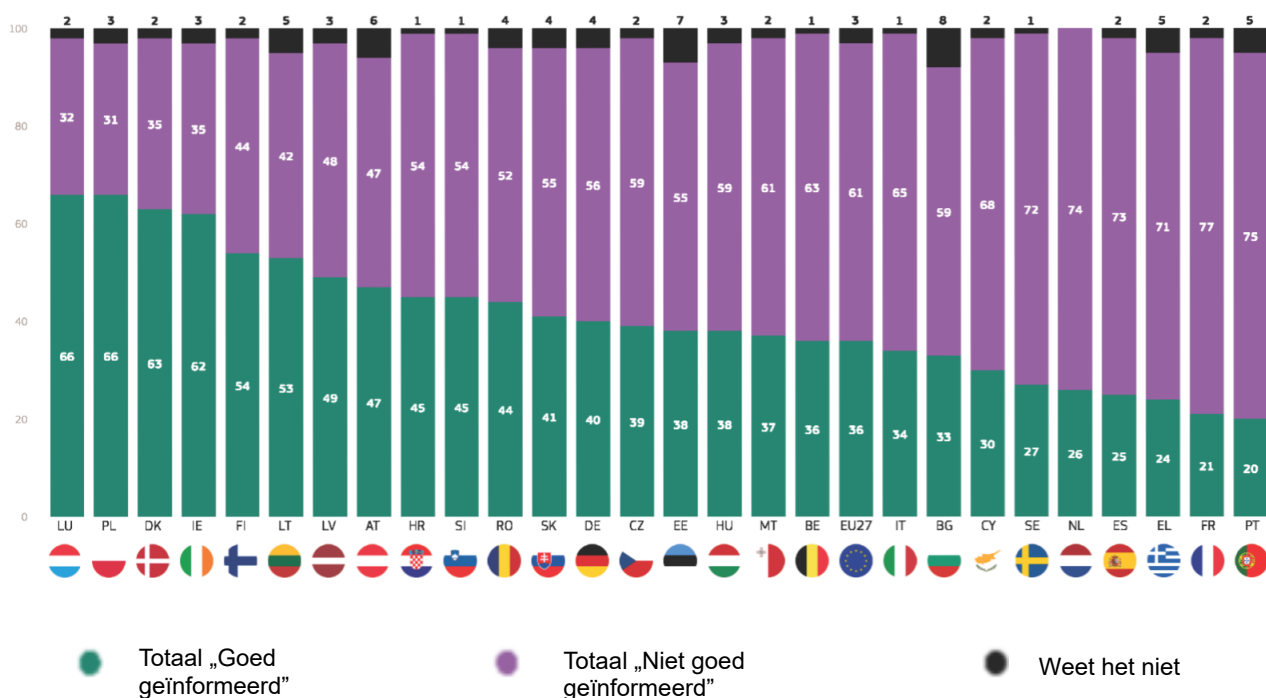
In zeven EU-lidstaten (dezelfde als in de winter 2022-2023) is de meerderheid van mening dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over Europese aangelegenheden, waarbij meer dan zes op de tien dit aangeeft in Luxemburg en Polen (beide 66 %), Denemarken (63 %) en Ierland (62 %).

In 19 EU-lidstaten denken de meeste respondenten dat mensen in hun land niet goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden.

De grootste aandelen die dit antwoord geven, zijn te vinden in Frankrijk (77 %), Portugal (75 %) en Nederland (74 %).

De meningen zijn verdeeld in Oostenrijk, waar gelijke percentages zeggen dat mensen goed geïnformeerd en niet goed geïnformeerd zijn (beide 47 %).

QE1. In hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) al dan niet goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden? (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 15 EU-lidstaten is het percentage respondenten dat denkt dat mensen in hun land goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden sinds de winter 2022-2023 toegenomen. Dit is met name het geval in Denemarken (63 %, + 6 procentpunten), Slovenië (45 %, + 6 pp) en Duitsland (40 %, + 6 procentpunten). In acht landen hebben de respondenten minder kans dan in de winter 2022-2023 om dit antwoord te geven, met een daling van meer dan tien procentpunten in Malta (37 %, — 21 procentpunten) en Cyprus (30 %, -12 procentpunten). Dit cijfer is in vier landen stabiel gebleven: Letland (49 %), Hongarije (38 %), België (36 %) en Portugal (20 %).

Vergeleken met de winter 2022-2023 is de mening dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over Europese aangelegenheden nu de meerderheid in Letland. Dit is daarentegen de minderheidsstandpunt geworden in Malta en Roemenië, terwijl de meningen in Oostenrijk verdeeld zijn geworden.

QE1 Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over Europese zaken? (%)

		EU27	DK	DE	SI	PL	CZ	EE	HR	BIJ	FR	NL	SE	ES	LT	SK	FI	WE ES	LV	HU	PT	BG	IE	EL	HET	LU	RO	CY	MT
Totaal „Well Informed”	Okt/ nov 2023	36	63	40	45	66	39	38	45	47	21	26	27	25	53	41	54	36	49	38	20	33	62	24	34	66	44	30	37
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ6	Φ6	Φ6	Φ5	Φ4	Φ4	Φ4	Φ4	Φ3	Φ3	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	=	=	=	=	▼1	▼1	▼1	▼2	▼3	▼4	▼12	▼21
Totaal „Niet goed geinforme erd”	Okt/ nov 2023	61	35	56	54	31	59	55	54	47	77	74	72	73	42	55	44	63	48	59	75	59	35	71	65	32	52	68	61
	Δ mei/ju ni 2023	▼2	▼6	▼6	▼5	▼6	▼2	▼6	▼4	▼5	▼2	▼2	▼2	▼2	▼3	=	▼2	Φ1	▼1	▼2	▼1	▼1	Φ1	▼2	Φ2	Φ2	Φ4	Φ11	Φ22
Weet het niet	Okt/ nov 2023	3	2	4	1	3	2	7	1	6	2	0	1	2	5	4	2	1	3	3	5	8	3	5	1	2	4	2	2
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	=	=	▼1	Φ1	▼2	Φ2	=	Φ1	▼1	▼1	=	Φ1	Φ2	▼1	Φ1	▼1	Φ1	Φ2	Φ1	Φ2	=	Φ3	=	Φ1	=	Φ1	▼1

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaaldemografische analyse blijkt dat mannen (50 %) meer kans hebben dan vrouwen (41 %) zich goed geïnformeerd te voelen over Europese aangelegenheden. Dit percentage is ook het hoogst onder de respondenten in de centrale leeftijdscategorieën (48 % van de 25-54-jarigen, tegenover 43-44 % van de jongeren en ouderen) en onder degenen die langer voltijds onderwijs hebben gevolgd (56 % van degenen in de leeftijd van 20 jaar of ouder, tegenover 27 % van degenen die 15 jaar of jonger zijn).

Het gevoel goed geïnformeerd te zijn over Europese aangelegenheden komt het meest voor bij managers (59 %) dan bij huisgenoten (31 %) en werklozen (33 %). Daarnaast zijn er ook verschillen in de financiële moeilijkheden van de respondenten en de zelfopgenomen sociale klasse. Meer bepaald denkt ongeveer de helft (51 %) van degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, dat ze goed geïnformeerd zijn, vergeleken met ongeveer een kwart (27 %) van degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben. Ook respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere (75 %) of de hogere middenklasse (65 %) van de samenleving geven dit antwoord eerder dan degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (31 %).

Tot slot denken respondenten die een positief beeld van de EU hebben (60 %) vaker dat ze goed geïnformeerd zijn over Europese zaken dan degenen die een neutraal (37 %) of negatief imago hebben.

QE2 En in hoeverre denkt u dat u al dan niet goed op de hoogte bent van Europese aangelegenheden? (% — EU)

	Totaal „Goed geïnformeerd”	Totaal „Niet goed geïnformeerd”	Weet het niet
EU27	46	53	1
Geslacht			
Man	50	49	1
Vrouw	41	58	1
Leeftijd			
15-24	43	56	1
25-39	48	51	1
40-54	48	51	1
55 +	44	55	1
Onderwijs (eind van)			
15—	27	72	1
16-19	44	55	1
20+	56	43	1
Nog steeds studeren	46	53	1
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	54	45	1
Beheerders	59	40	1
Andere witte kragen	51	48	1
Handarbeiders	41	58	1
Huiselijke personen	31	67	2
Werkloos	33	66	1
Gepensioneerd	42	56	2
Studenten	46	53	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	27	72	1
Van tijd tot tijd	39	60	1
Bijna nooit/nooit	51	48	1
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	31	68	1
De lagere middenklasse	39	59	2
De middenklasse	51	48	1
De hogere middenklasse	65	35	0
De hogere klasse	75	25	0
Beeld van de EU			
Positief	60	40	0
Neutraal	37	62	1
Negatief	31	67	2

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De sociaaldemografische bevindingen zijn vergelijkbaar wanneer wordt gekeken naar de verhoudingen die denken dat mensen in hun land goed op de hoogte zijn van Europese aangelegenheden, hoewel de verschillen minder uitgesproken zijn en er geen duidelijke verschillen zijn naar geslacht.

De oudste respondenten in de leeftijd van 55 jaar of ouder (34 %) zijn iets minder waarschijnlijk dan degenen in de leeftijd van 15-54 jaar (37-38 %) om te zeggen dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn. Een duidelijker verschil kan worden waargenomen in termen van opleidingsniveau, met bijna vier op de tien (39 %) onder degenen die voltijds onderwijs van 20 jaar of ouder hebben afgerond die dit antwoord geven, vergeleken met ongeveer een kwart (27 %) van degenen die 15 jaar of jonger verlieten.

Managers (42 %) zijn het meest geneigd om te denken dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn, vooral in vergelijking met werklozen (25 %). Het gevoel dat mensen in het eigen land goed geïnformeerd zijn over Europese zaken is het meest wijdverbreid bij degenen die moeite hebben hun rekeningen nooit/bijna nooit of van tijd tot tijd te betalen (34-39 %, vergeleken met 25 % van degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben) en onder degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere klasse van de samenleving (52 %, tegenover 28 % van degenen die zichzelf tot de arbeidersklasse beschouwen).

Ten slotte zullen degenen die een positief beeld van de EU hebben (47 %) het gevoel hebben dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over Europese zaken dan degenen die een neutraal (33 %) of negatief imago hebben (19 %).

QE1 Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over Europese zaken? (% — EU)

	Totaal „Goed geïnformeerd”	Totaal „Niet goed geïnformeerd”	Weet het niet
EU27	36	61	3
Geslacht			
Man	37	61	2
Vrouw	36	61	3
Leeftijd			
15-24	38	59	3
25-39	38	60	2
40-54	37	61	2
55 +	34	63	3
Onderwijs (eind van)			
15—	27	68	5
16-19	36	61	3
20+	39	59	2
Nog steeds studeren	39	58	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	38	61	1
Beheerders	42	57	1
Andere witte kragen	41	57	2
Handarbeiders	36	62	2
Huiselijke personen	32	63	5
Werkloos	25	72	3
Gepensioneerd	33	63	4
Studenten	39	58	3
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	25	71	4
Van tijd tot tijd	34	64	2
Bijna nooit/nooit	39	58	3
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	28	67	5
De lagere middenklasse	35	62	3
De middenklasse	40	58	2
De hogere middenklasse	42	58	0
De hogere klasse	52	46	2
Beeld van de EU			
Positief	47	51	2

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Neutraal	33	64	3
Negatief	19	79	2

III. Informatiebronnen voor politieke aangelegenheden en de Europese Unie

1. Europese politieke aangelegenheden

Europeanen krijgen het grootste deel van hun nieuws over Europese politieke zaken nog steeds van generalistische en nieuwstelevisiezenders.

Generalistische televisiezenders blijven de voorkeursbron voor Europese politieke kwesties (57 %, -1 procentpunt sinds de winter 2022-2023), op de voet gevolgd door televisienieuwskanalen (53 %, + 2 procentpunten)¹¹.

Meer dan de helft vertrouwt op een op internet gebaseerd medium als belangrijkste bron van nieuws over Europese politieke aangelegenheden (55 %, + 1 pp).

Vier op de tien (geen verandering) gaan naar informatiewebsites, terwijl drie op de tien (+ 1 procentpunt) hun nieuws over Europese politieke zaken van online sociale netwerken krijgen. Minder dan een op de tien vertrouwt op websites voor videohosting (7 %, geen verandering), podcasts (7 %, + 1 pp) of blogs (3 %, geen verandering).

Onder traditionele media wordt de radio door ongeveer een derde van de respondenten genoemd (34 %, + 1 pp), terwijl de geschreven pers wordt aangegeven met ongeveer een kwart (26 %, + 1 pp).

Minder dan een op de tien (8 %, + 1 pp) zegt niet op zoek te gaan naar informatie over Europese politieke zaken¹².

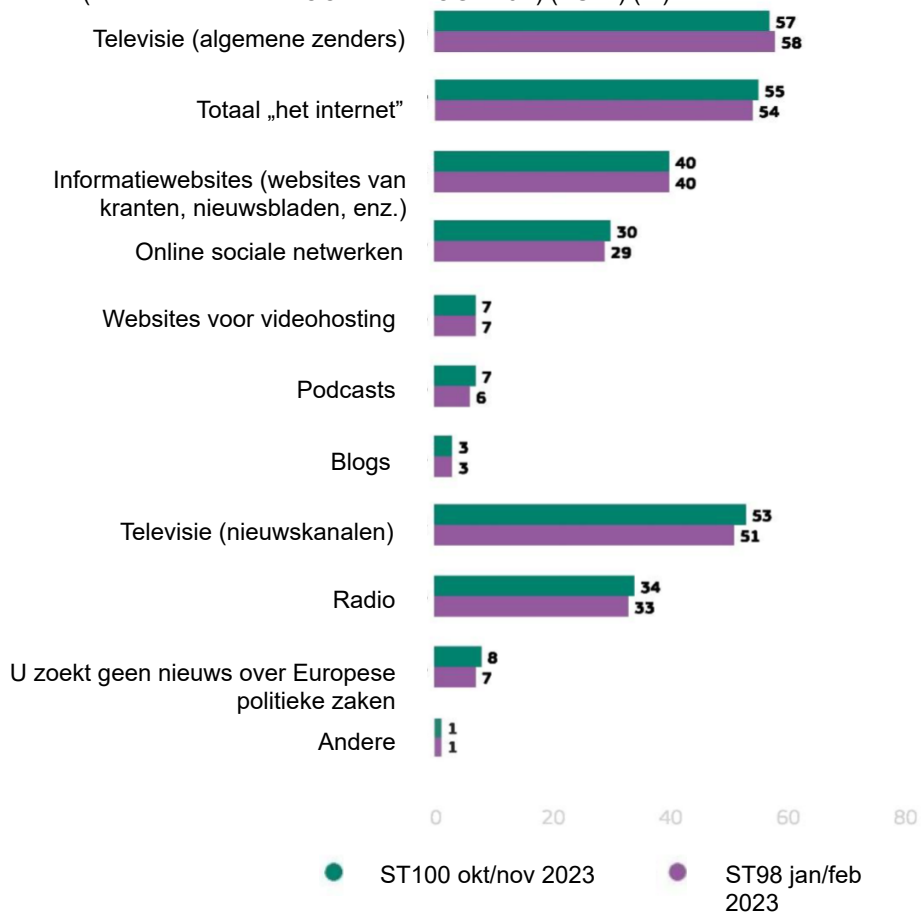
Over het geheel genomen zijn deze cijfers sinds de winter 2022-2023 grotendeels stabiel gebleven, met uitzondering van een lichte stijging van het aandeel dat televisienieuwzenders noemt (+ 2 procentpunten).

11 Het totaal „Het internet” combineert de scores voor de items: Informatiewebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, enz.), online sociale netwerken, videohostingwebsites, podcasts en blogs.

12 QE4a. Waar haalt u het grootste deel van uw nieuws over Europese politieke zaken? Ten eerste? QE4b. En dan? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE4T. Waar haalt u het grootste deel van uw nieuws over Europese politieke zaken? Ten eerste? En dan? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (EU27) (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De rangschikking van nieuwsbronnen over Europese politieke aangelegenheden is vergelijkbaar wanneer alleen wordt gekeken naar het eerste antwoord van de respondenten. Generalistische televisiezoekers (32 %, -1 procentpunt sinds de winter 2022-2023) zijn wederom de voorkeursbron, gevolgd door nieuwstelevisiezoekers (23 %, + 1 pp).

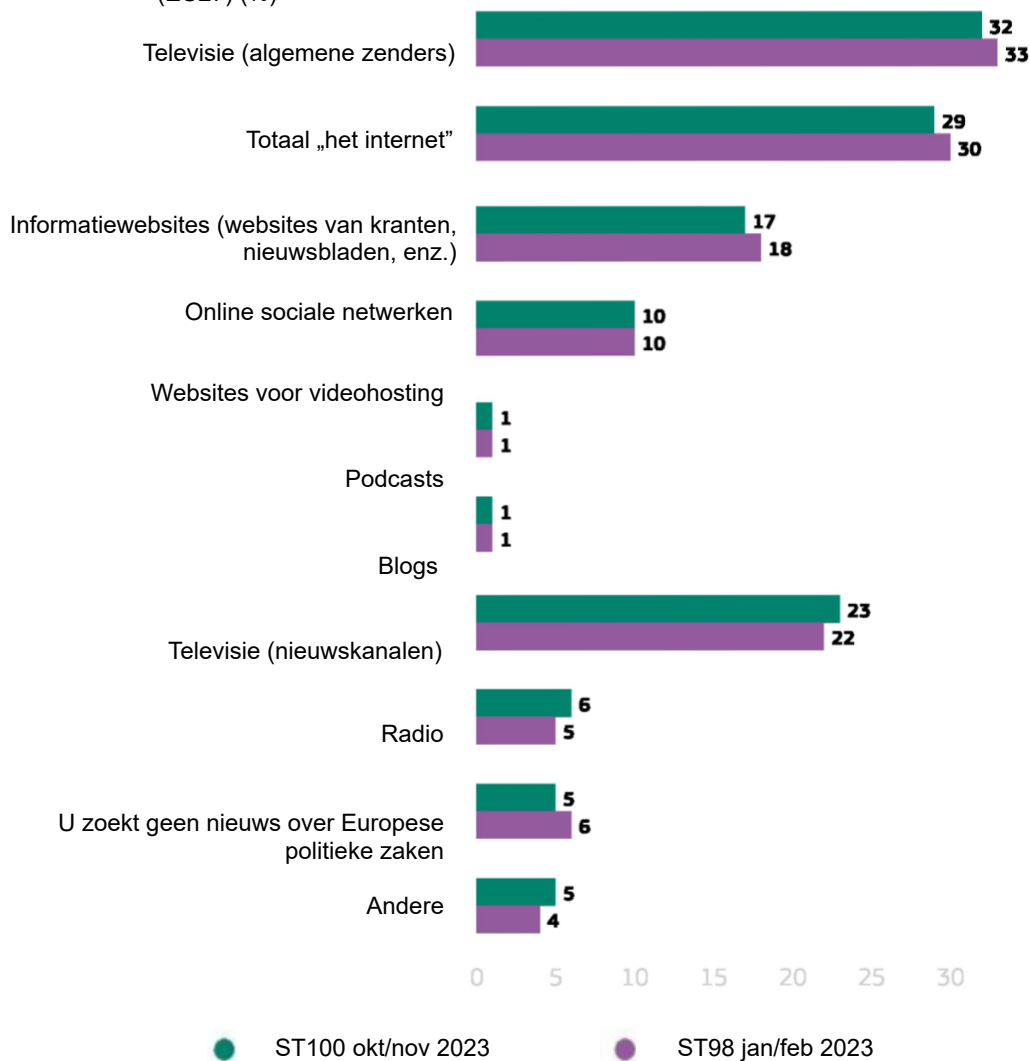
Ongeveer drie op de tien (29 %, -1 pp) geeft de voorkeur aan een op internet gebaseerde bron voor nieuws over Europese politieke aangelegenheden¹³. Binnen deze categorie citeert 17 % (-1 pp) informatiewebsites als bron voor dit soort inhoud, terwijl één op de tien (geen verandering) online sociale netwerken noemt.

Wat de traditionele media betreft, geeft 6 % (+ 1 pp) de geschreven pers aan als hun eerste keuze om nieuws te krijgen over Europese politieke zaken en 5 % (-1 pp) citeert de radio.

13 Het totaal „Het internet” combineert de scores voor de items: Informatiewebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, enz.), online sociale netwerken, videohostingswebsites, podcasts en blogs (er waren geen respondenten die Blogs noemden als de eerste bron van nieuws over de Europese politieke aangelegenheden).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE4a. Waar haalt u het grootste deel van uw nieuws over Europese politieke zaken? Ten eerste? (EU27) (%)

Generalistische televisiezenders zijn de eerste bron van nieuws over Europese politieke kwesties in zeven EU-lidstaten. Het hoogste percentage respondenten dat dit medium noemt, is te zien in Portugal (83 %), Kroatië (72 %) en Roemenië (70 %). Aan de andere kant van de schaal noemt 21 % in Zweden, 35 % in Denemarken en 37 % in Nederland deze bron. Generalistische kanalen zijn een van de drie meest genoemde bronnen in 18 landen.

Internet¹⁴ is een van de drie meest genoemde bronnen van respondenten in alle lidstaten (met uitzondering van respondenten in Duitsland) en is de meest genoemde bron in 19 landen, waaronder Malta (76 %), Nederland (74 %) en Letland (73 %). Het internet wordt het minst genoemd in Roemenië (38 %), Portugal (39 %) en Duitsland (48 %).

Tv-nieuwskanalen zijn de belangrijkste nieuwsbron op het gebied van Europese politieke zaken in Roemenië en behoren tot de top drie in 22 landen. De respondenten in Portugal (79 %), Roemenië (75 %) en Denemarken (68 %) noemen deze bron het meest, terwijl die in Spanje (39 %), Finland (42 %) en Cyprus (43 %) dit het minst zullen doen. In 11 EU-lidstaten behoren informatiewebsites tot de eerste drie meest gebruikte nieuwsbronnen over Europese politieke aangelegenheden. De hoogste percentages die dit antwoord geven, worden geregistreerd in Malta en Finland (beide 61 %) en in Tsjechië en Nederland (beide 59 %). Omgekeerd worden informatiewebsites het minst genoemd in Roemenië (17 %), Bulgarije (26 %) en Portugal (27 %).

De radio is de tweede of derde meest genoemde nieuwsbron in drie landen. Ten minste de helft noemt dit in Duitsland (57 %), Zweden (52 %) en Slowakije (50 %), terwijl 21 % in Italië en Roemenië en 22 % in Malta dat doet.

Online sociale netwerken zijn de op een na meest genoemde bron over Europese politieke aangelegenheden in Cyprus (53 %) en de derde meest genoemd in Malta (48 %). Deze bron wordt ook aangehaald door bijna de helft van de respondenten in Letland (48 %). Daarentegen is 20 % in Portugal, 26 % in Duitsland en 27 % in Frankrijk en Nederland afhankelijk van online sociale netwerken als nieuwsbron.

De geschreven pers is het op twee na meest genoemde medium voor nieuws over Europese politieke aangelegenheden in Luxemburg (45 %) (samen met nieuwstelevisiezenders). Samen met die in Luxemburg zullen de respondenten deze bron waarschijnlijk vermelden in Finland (47 %) en Oostenrijk (46 %). Aan de andere kant van het spectrum zijn de laagste percentages die dit antwoord geven te vinden in Malta (6 %), Polen (9 %) en Cyprus, Hongarije en Roemenië (alle 12 %).

In zeven EU-lidstaten noemt meer dan een op de tien podcasts, met name in Denemarken en Slowakije (beide 17 %) en Zweden (14 %). Videohostingwebsites worden geciteerd door ongeveer een op de vijf in Slowakije (21 %) en door ten minste één op de tien in nog eens zeven landen, met name in Kroatië (16 %) en Tsjechië (14 %). Blogs worden genoemd door bijna een kwart in Griekenland (23 %) en meer dan een op de tien in Cyprus (13 %).

Ten slotte zijn er drie landen waar ten minste één op de tien zegt niet op zoek te gaan naar informatie over Europese politieke aangelegenheden: Spanje (17 %) en Cyprus en Italië (beide 10 %).

14 Het totaal „Het internet” combineert de scores voor de items: Informatiewebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, enz.), online sociale netwerken, videohostingwebsites, podcasts en blogs.

De socio-demografische analyse benadrukt het volgende:

Mannen hebben meer kans dan vrouwen om het grootste deel van hun nieuws over Europese politieke zaken te krijgen van informatiewebsites (44 % versus 36 %), de radio (36 % versus 33 %) en de geschreven pers (28 % versus 24 %). Vrouwen hebben meer kans dan mannen om generalistische televisiezenders te gebruiken (60 % versus 55 %).

Hoe ouder de respondent, hoe groter de kans dat ze Europees politiek nieuws krijgen van generalistische of nieuwstelevisiekanalen, de geschreven pers of de radio, en hoe minder kans ze hebben om het van internet te krijgen, inclusief informatiewebsites, podcasts, online sociale netwerken, blogs of videohostingswebsites. Zo krijgt 61 % van de 15-24-jarigen dit soort nieuws van online sociale netwerken, tegenover 13 % van de 55-plussers.

Hoe langer de respondenten voltijds onderwijs volgen, hoe groter de kans is dat ze internetbronnen vermelden, waaronder informatiewebsites, podcasts, online sociale netwerken en videohostingwebsites, en hoe minder kans ze hebben om generalistische televisiekanalen te noemen. 52 % van degenen die hun opleiding hebben voltooid, vertrouwt bijvoorbeeld op informatiewebsites, tegenover 15 % van degenen die het onderwijs hebben beëindigd van 15 jaar of jonger.

Managers zijn het meest geneigd om informatiewebsites te noemen (58 %), de radio (40 %), de geschreven pers (30 %) en podcasts (12 %). Huishoudens zijn het meest afhankelijk van generalistische (64 %) en nieuwstelevisiekanalen (60 %), terwijl zij het minst geneigd zijn internetbronnen te citeren (38 %), informatiewebsites (24 %), online sociale netwerken (23 %), videohostingdiensten (4 %), podcasts (3 %) en blogs (1 %).

Respondenten die nooit of bijna nooit problemen hebben met het betalen van rekeningen hebben meer kans om het grootste deel van hun Europese politieke nieuws te krijgen van informatiewebsites (43 %, vergeleken met 33 % van degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben), de radio (37 %, vergeleken met 28 %) of de geschreven pers (28 %, vergeleken met 19 %).

Het internet zal eerder worden gebruikt door degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere klasse (76 %) of de hogere middenklasse (71 %) van de samenleving, in vergelijking met degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (43 %) of de lagere middenklasse (50 %). Hetzelfde patroon geldt voor de geschreven pers (37 %, vergeleken met 19-24 %). Omgekeerd worden generalistische televisiezenders meer gebruikt door respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (61 %) of lagere middenklasse (60 %) dan door degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse (beide 45 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE4T Waar haalt u het grootste deel van uw nieuws over Europese politieke zaken? Ten eerste? En dan? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (% — EU)

	Televisie (algemene zenders)	Totaal „het internet”	Televisie (nieuwskan alen)	Informatieve bsites (websites van kranten, nieuwsbladen , enz.)	Radio	Online sociale netwerke n	De geschre ven pers	U zoekt geen nieuws over Europese politieke zaken	Podcasts	Websites voor videohost ing	Blogs	Ander e	Weet het niet
EU27	57	55	53	40	34	30	26	8	7	7	3	1	0
Geslacht													
Man	55	58	53	44	36	30	28	6	8	8	4	1	0
Vrouw	60	52	53	36	33	30	24	9	6	6	3	1	0
Leeftijd													
15-24	35	80	34	52	15	61	11	11	15	14	6	1	0
25-39	48	73	48	51	29	42	18	6	11	9	5	1	0
40-54	57	62	55	46	35	30	24	7	7	7	4	1	0
55 +	69	34	60	26	42	13	36	7	3	3	2	1	0
Onderwijs (eind van)													
15—	75	22	57	15	34	13	27	15	1	2	1	1	1
16-19	62	50	55	35	37	28	26	7	4	6	3	1	0
20+	51	67	53	52	37	30	30	4	10	8	4	1	0
Nog steeds studeren	33	82	35	57	17	59	11	10	18	16	7	1	0
Sociaal- professionele categorie													
Zelfstandig in loondienst	56	66	54	53	39	33	29	4	9	10	7	1	0
Beheerders	48	72	54	58	40	31	30	3	12	8	4	0	0
Andere witte kragen	55	65	54	46	33	35	23	6	8	9	5	1	0
Handarbeiders	57	60	52	40	32	35	19	8	6	7	3	1	0
Huiselijke personen	64	38	60	24	25	23	20	16	3	4	1	0	0
Werkloos	56	60	42	41	22	36	16	12	7	7	3	1	0
Gepensioneerd	72	26	60	21	43	9	39	8	2	2	1	1	1
Studenten	33	82	35	57	17	59	11	10	18	16	7	1	0
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen													
Het grootste deel van de tijd	60	49	50	33	28	29	19	12	6	8	3	1	0
Van tijd tot tijd	59	52	54	34	29	32	22	9	6	7	5	1	0
Bijna nooit/nooit	56	57	53	43	37	29	28	6	8	7	3	1	0
Overweeg om deel uit te maken van													
De arbeidersklasse	61	43	53	30	32	25	19	14	5	5	2	1	1
De lagere middenklasse	60	50	53	33	33	30	24	8	5	7	3	1	0
De middenklasse	57	60	53	44	35	31	28	5	8	8	4	1	0
De hogere middenklasse	45	71	51	55	39	33	37	2	12	9	5	1	0
De hogere klasse	45	76	60	64	36	37	37	2	9	7	9	0	1
Beeld van de EU													
Positief	57	61	56	47	36	32	29	4	9	7	3	1	0
Neutraal	59	50	52	34	34	28	24	9	6	6	3	0	0
Negatief	53	53	47	36	31	30	22	10	7	8	4	1	1

2. De actieve zoektocht naar informatie over de Europese Unie

De meeste respondenten vertrouwen op traditionele media (televisie, radio, geschreven pers) bij het zoeken naar informatie over de EU, haar beleid en haar instellingen (52 %, geen verandering sinds de winter 2022-2023), terwijl bijna de helft (48 %, + 1 procentpunt) op internet kijkt¹⁵.

Uitsplitsing van de items die zijn opgenomen in de gecombineerde categorie van „het internet”, ongeveer drie op de tien (31 %, + 1 pp) vermelden informatiewebsites, terwijl bijna twee op de tien (19 %, + 1 pp) op online sociale netwerken gaan. Minder dan een op de vijf (17 %, geen verandering) bezoekt institutionele en officiële websites om informatie te zoeken over de EU, haar beleid en haar instellingen, terwijl slechts 3 % (geen verandering) afhankelijk is van blogs.

Bijna drie op de tien (29 %, geen verandering) zegt naar dit soort informatie te zoeken door gesprekken te voeren met vrienden, familieleden of collega's. Andere bronnen worden door één op de twintig of minder genoemd: boeken, brochures en informatiefolders (5 %, geen verandering), (online) conferenties, lezingen en vergaderingen (4 %, geen verandering) en telefoon (1 %, geen verandering).

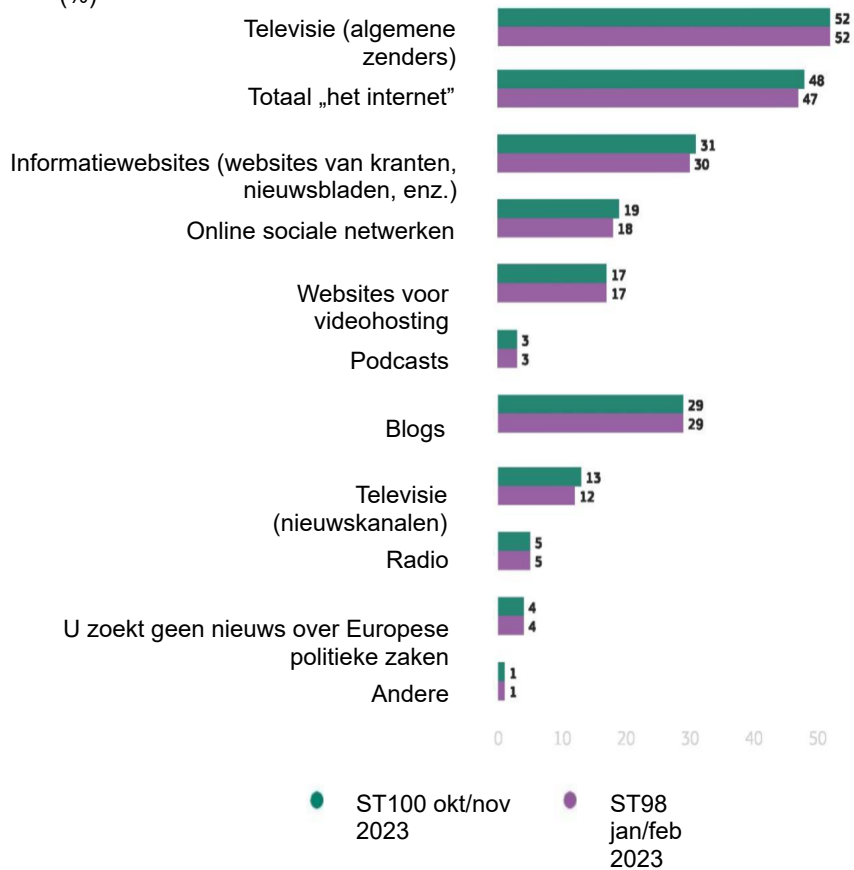
Meer dan een op de tien (13 %, + 1 procentpunt) zegt spontaan nooit naar dit soort informatie te zoeken of ze zijn niet geïnteresseerd in informatie over de EU¹⁶.

15 Het totaal „Het internet” combineert de scores voor de items: Informatiewebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, videohostingwebsites, enz.), online sociale netwerken, institutionele en officiële websites (overheidswebsites enz.) en blogs.

16 QE5. Wanneer u op zoek bent naar informatie over de EU, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende bronnen gebruikt u? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE5. Wanneer u op zoek bent naar informatie over de EU, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende bronnen gebruikt u? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (EU27) (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In elke EU-lidstaat is de meest genoemde bron bij het zoeken naar informatie over de EU het internet of de traditionele media. Het internet staat het hoogst in 16 landen, terwijl traditionele media de meest genoemde bron zijn in tien landen. In Luxemburg staan deze twee bronnen op het hoogste niveau.

Traditionele media (televisie, radio, geschreven pers) worden door bijna zes op de tien of meer in Luxemburg (63 %), Duitsland (60 %) en Denemarken en Italië (beide 59 %) genoemd. Dit is te vergelijken met 36 % in Malta en Estland en 38 % in Tsjechië en Letland, die dit antwoord geven. Traditionele media zijn een van de drie meest genoemde bronnen in alle EU-lidstaten.

Het internet¹⁷ wordt het vaakst genoemd in Nederland (76 %), Zweden (74 %) en Finland (73 %). Aan de andere kant van de schaal zoekt 27 % in Roemenië en 31 % in Portugal naar informatie over de EU op internet. Het internet is een van de drie meest genoemde bronnen in elk land.

Informatiewebsites zijn de tweede of derde meest gerangschikte bron in 19 landen. Ze worden het meest genoemd in Zweden (53 %), Finland (48 %) en Nederland (45 %). Omgekeerd worden ze het minst genoemd in Roemenië (12 %) en in Bulgarije en Portugal (beide 18 %).

Meer dan vier op de tien in Roemenië (43 %), Griekenland en Slowakije (zowel 42 %) en Duitsland (41 %) zeggen dat ze gesprekken voeren met familieleden, vrienden of collega's wanneer ze op zoek zijn naar informatie over de EU. Aan de andere kant van de schaal noemt minder dan één op de vijf dit in Estland, Frankrijk en Ierland (alle 18 %) en in Spanje (19 %). Dit is de tweede of derde meest genoemde bron in zeven landen.

Online sociale netwerken worden door meer dan een derde in Cyprus (37 %) en in Letland en Malta (beide 34 %) geselecteerd als een voorkeursbron voor informatie over de EU. Daarentegen haalt 14 % in Slovenië en Portugal en 16 % in Frankrijk, Hongarije, Polen en Roemenië deze aan. Online sociale netwerken zijn de op twee na meest genoemde bron in Cyprus en, samen met informatiewebsites, Estland.

Institutionele en officiële websites zijn de derde meest genoemde bron door respondenten in Nederland (50 %). Degenen in Finland en Zweden (beide 43 %) zijn ook het meest geneigd om op hen te vertrouwen voor informatie over de EU. Aan de andere kant van het spectrum noemt minder dan een op de tien deze websites in Portugal (7 %) en in Bulgarije, Hongarije en Roemenië (alle 8 %).

Ten minste één op de tien in Luxemburg en Zweden (zowel 11 %) als in Denemarken en Duitsland (beide 10 %) zegt informatie over de EU te zoeken in boeken, brochures en informatiefolders.

Slechts in Cyprus (10 %) woont ten minste één op de tien (online) conferenties, gesprekken of vergaderingen bij, terwijl 17 % in Griekenland afhankelijk is van blogs en minder dan een op de twintig in alle landen telefoon noemt.

Ten slotte zegt ten minste een op de tien op de 22 EU-lidstaten nooit naar dergelijke informatie te zoeken of niet geïnteresseerd te zijn, met name in Estland en Portugal (beide 27 %) en in Litouwen en Spanje (beide 22 %).

De sociaal-demografische analyse illustreert dat mannen vaker dan vrouwen internet gebruiken bij het zoeken naar informatie over de EU (52 % versus 45 %), en met name gebruik maken van informatiewebsites (34 % versus 27 %) en institutionele en officiële websites (18 % versus 15 %).

Hoe ouder de respondenten, hoe groter de kans is dat ze traditionele media (televisie, radio of geschreven pers) noemen (65 % van de 55-plussers, vergeleken met 32 % van degenen in de leeftijd van 15-24 jaar), terwijl het omgekeerde geldt voor het internet (68 % van degenen in de leeftijd van 15-24 jaar, tegenover 31 % van degenen van 55 jaar of ouder), en met name voor online sociale netwerken (39 % versus 9 %) en institutionele en officiële websites (23 % versus 11 %).

¹⁷ Het totaal „Het internet” combineert de scores voor de items: Informatiewebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, videohostingwebsites, enz.), online sociale netwerken, institutionele en officiële websites (overheidswebsites enz.) en blogs.

Hoe langer een respondent voltijds onderwijs volgt, hoe groter de kans is dat hij op internet informatie over de EU zoekt (63 % van degenen die 20 jaar of ouder zijn, vergeleken met 18 % van degenen die 15 jaar of jonger zijn geëindigd). Dit is het duidelijkst als het gaat om informatiewebsites, met meer dan vier op de tien (43 %) van degenen die een opleiding van 20 jaar of ouder hebben voltooid, in vergelijking met ongeveer een op de tien (11 %) van degenen die 15 jaar of jonger verlieten. Het omgekeerde patroon is van toepassing op traditionele media (televisie, radio of geschreven pers) (62 % van degenen die een opleiding van 15 jaar of jonger hebben voltooid, vergeleken met 52 % van degenen die 20 jaar of ouder zijn).

Zelfstandigen (55 %) en huisgenoten (54 %) zijn het meest afhankelijk van televisie, radio of geschreven pers, met name ten aanzien van werklozen (40 %). Managers zijn het meest geneigd internet te gebruiken (69 %), met name informatiewebsites (47 %) en institutionele en officiële websites (29 %), terwijl online sociale netwerken het meest worden gebruikt onder werklozen (25 %). Genden die nooit of bijna nooit problemen hebben met het betalen van rekeningen zijn meer kans dan degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om informatie over de EU te zoeken op zowel traditionele media (televisie, radio, geschreven pers) (53 % versus 46 %) als internetbronnen (51 % versus 41 %). Onder de laatste is de kloof het grootst als het gaat om informatiewebsites (34 % versus 23 %).

Respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse van de samenleving zijn meer geneigd dan degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse om internet te gebruiken wanneer ze op zoek zijn naar informatie over de EU (69-71 % versus 35 %). De verschillen zijn het meest opmerkelijk met betrekking tot informatiewebsites (46-48 % versus 22 %) en institutionele en officiële websites (29-34 % versus 9 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE5 Wanneer u op zoek bent naar informatie over de EU, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende bronnen gebruikt u? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (% — EU)

	Televisie (algemene zenders)	Totaal „het internet”	Televisie (nieuwskanalen)	Informatievebsites (websites van kranten, nieuwsbladen, enz.)	Radio	Online sociale netwerken	De geschreven pers	U zoekt geen nieuws over Europese politieke zaken	Podcasts	Websites voor videohosting	Blogs	Ander e	Weet het niet
EU27	52	48	31	29	19	17	13	5	4	3	1	0	1
Geslacht													
Man	52	52	34	28	19	18	12	5	5	3	1	0	1
Vrouw	53	45	27	29	19	15	14	5	4	3	1	0	1
Leeftijd													
15-24	32	68	39	30	39	23	14	5	6	5	2	0	0
25-39	42	62	40	29	26	22	11	5	5	4	2	0	1
40-54	51	54	34	29	20	19	12	4	5	4	1	0	1
55 +	65	31	21	28	9	11	14	5	3	1	1	0	1
Onderwijs (eind van)													
15—	62	18	11	26	8	3	22	2	2	1	0	0	1
16-19	55	42	25	29	18	12	14	4	4	3	1	0	1
20+	52	63	43	29	19	25	8	7	5	4	1	0	1
Nog steeds studeren	32	71	43	30	38	28	12	7	7	5	3	0	0
Sociaal-professionele categorie													
Zelfstandig in loondienst	55	59	39	32	22	20	9	7	7	5	1	0	1
Beheerders	51	69	47	31	20	29	6	8	6	4	1	0	1
Andere witte kragen	51	56	34	30	22	19	9	4	6	4	1	0	1
Handarbeiders	49	48	29	27	21	13	14	3	3	3	1	0	1
Huiselijke personen	54	31	20	28	14	9	24	2	3	1	1	0	0
Werkloos	40	48	26	22	25	14	22	3	2	3	1	0	1
Gepensioneerd	67	26	17	27	6	9	15	6	2	1	1	0	1
Studenten	32	71	43	30	38	28	12	7	7	5	3	0	0
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen													
Het grootste deel van de tijd	46	41	23	28	20	10	21	4	4	3	1	0	1
Van tijd tot tijd	52	44	25	30	21	14	14	4	5	4	1	0	1
Bijna nooit/nooit	53	51	34	28	18	19	11	6	4	2	1	0	1
Overweeg om deel uit te maken van													
De arbeidersklasse	49	35	22	24	15	9	23	2	2	2	1	0	2
De lagere middenklasse	52	43	24	29	20	12	14	5	4	3	1	0	1
De middenklasse	54	53	34	30	20	19	9	6	5	3	1	0	1
De hogere middenklasse	52	69	46	31	22	34	5	9	8	5	1	0	0
De hogere klasse	53	71	48	35	25	29	2	8	9	8	1	0	2
Beeld van de EU													
Positief	57	56	36	32	21	20	8	6	5	3	1	0	0
Neutraal	50	43	26	27	17	14	16	4	4	3	1	0	1
Negatief	47	44	26	26	20	14	17	4	4	3	1	0	1

IV. Adviezen over pluralisme en onafhankelijkheid van de nationale media

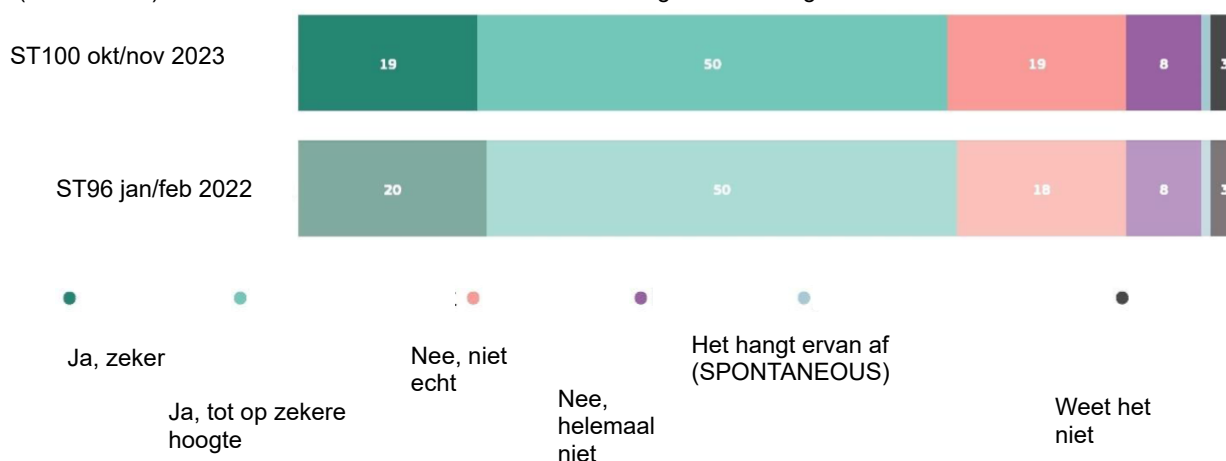
1. Pluralisme in de nationale media

Een grote meerderheid denkt dat hun nationale media een verscheidenheid aan meningen en meningen bieden.

Bijna zeven op de tien respondenten (69 %, -1 procentpunt sinds de winter 2021-2022) zeggen dat hun nationale media een verscheidenheid aan meningen en meningen bieden, met bijna één op de vijf (19 %, -1 pp) die denken dat dit „zeker” het geval is. Omgekeerd geeft meer dan een kwart (27 %, + 1 pp) een negatief antwoord, waaronder minder dan één op de tien (8 %, geen verandering) die „nee, helemaal niet” zegt, en 3 % (geen verandering) zegt het niet te weten¹⁸.

Deze cijfers zijn stabiel gebleven sinds de laatste keer dat deze vraag in de winter 2021-2022 werd gesteld (EB96).

QE7. Geef voor elk van de volgende verklaringen aan in hoeverre deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (EU27) (%)
(Nationaliteit) media bieden een verscheidenheid aan meningen en meningen

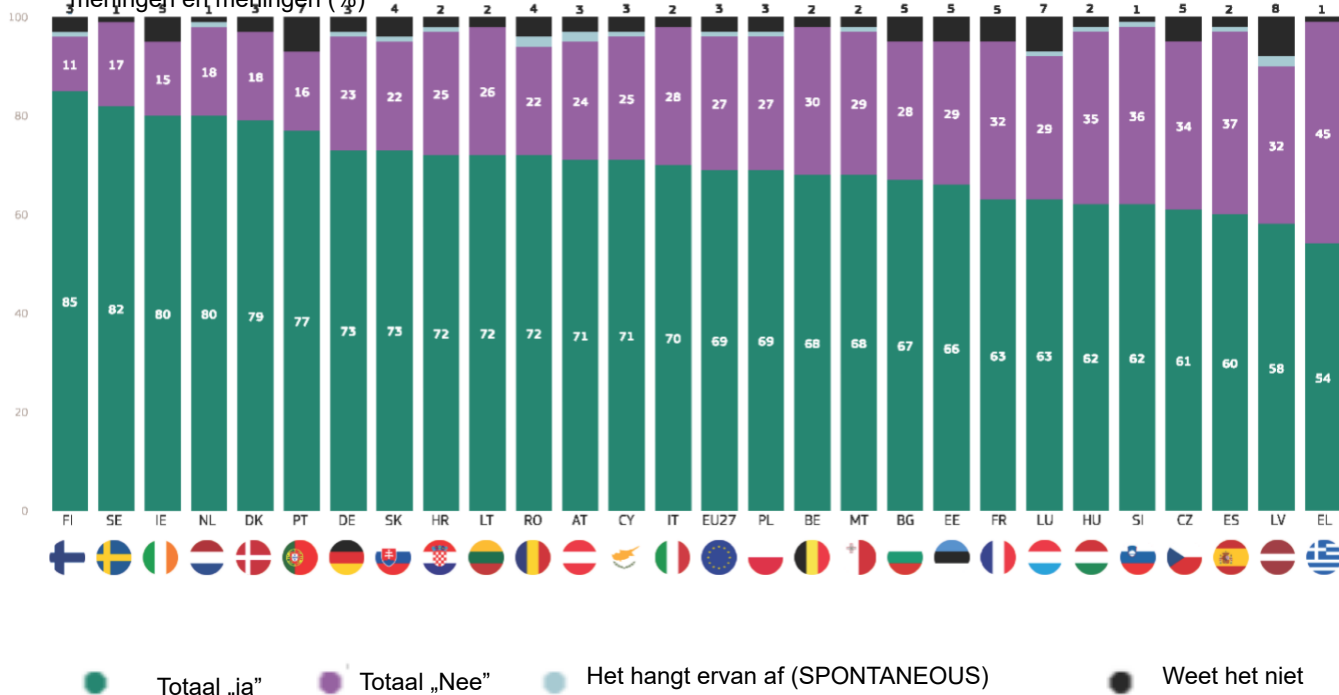
¹⁸ QE7. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media. 2) (NATIONALITY) media bieden een verscheidenheid aan meningen en meningen.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Een absolute meerderheid in alle EU-lidstaten is van mening dat hun nationale media een verscheidenheid aan standpunten en meningen bieden. Dit percentage varieert van ten minste acht op de tien in Finland (85 %), Zweden (82 %) en Ierland en Nederland (beide 80 %), tot zes op tien of minder in Griekenland (54 %), Letland (58 %) en Spanje (60 %).

In 14 landen hebben respondenten meer kans dan in de winter 2021-2022 om te denken dat hun nationale media een verscheidenheid aan meningen en meningen geven, met name in Polen (69 %, + 8 procentpunten), Slowakije (73 %, + 7 pp) en Slovenië (62 %, + 7 procentpunten). Dit percentage van de respondenten is gedaald in 12 landen, met de grootste dalingen in Estland (66 %, -13 pp), Tsjechië (61 %, -13 pp) en Duitsland (73 %, -7 pp). Er is geen verandering opgetreden in Oostenrijk (71 %).

QE7.2. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media-(NATIONALITY) media bieden een verscheidenheid aan meningen en meeningen (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE7.2 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (NATIONALITY) media bieden een verscheidenheid aan meningen en meningen (%)

		EU27	PL	SI	SK	SE	IE	EL	LV	MT	ES	HR	LT	WE ES	BG	FI	BIJ	FR	HE T	LU	HU	PT	CY	NL	DK	RO	DE	CZ	EE
Ja, zeker	Okt/nov 2023	19	17	16	17	28	19	12	12	16	13	17	16	12	20	33	29	16	15	13	17	15	21	29	28	27	21	17	14
	Δ mei/juni 2023	▼1	Φ4	Φ3	Φ2	Φ4	▼4	▼2	Φ1	Φ3	▼1	=	=	▼1	▼1	Φ3	Φ2	Φ1	▼2	Φ3	=	▼5	Φ2	=	=	=	▼9	▼4	▼13
Ja, tot op zekere hoogte	Okt/nov 2023	50	52	46	56	54	61	42	46	52	47	55	56	56	47	52	42	47	55	50	45	62	50	51	51	45	52	44	52
	Δ mei/juni 2023	=	Φ4	Φ4	Φ5	Φ2	Φ9	Φ5	Φ2	=	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ2	▼2	▼2	▼2	Φ1	▼4	▼1	Φ4	▼4	▼2	▼4	▼5	Φ2	▼9	=
Nee, niet echt	Okt/nov 2023	19	18	22	14	14	12	30	23	23	22	20	21	24	16	9	15	23	20	25	22	15	18	14	13	17	18	23	20
	Δ mei/juni 2023	Φ1	▼2	▼2	▼2	▼1	▼3	=	▼5	Φ1	▼1	▼2	=	▼1	=	▼3	▼1	=	Φ2	▼1	=	Φ2	=	Φ3	=	Φ6	Φ6	Φ2	Φ3
Nee, helemaal niet	Okt/nov 2023	8	9	14	8	3	3	15	9	6	15	5	5	6	12	2	9	9	8	4	13	1	7	4	5	5	5	11	9
	Δ mei/juni 2023	=	▼5	▼3	▼3	▼4	▼3	▼3	▼3	▼2	Φ1	▼2	=	=	Φ2	▼1	=	Φ1	Φ1	▼3	Φ1	▼1	Φ4	▼2	Φ2	=	▼1	Φ6	Φ5
Het hangt ervan af (SPONTAN EOUS)	Okt/nov 2023	1	1	1	1	0	0	0	2	1	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	1	0	2	1	0	0
	Δ mei/juni 2023	=	=	=	▼1	▼1	=	=	Φ2	▼1	=	Φ1	▼1	▼1	▼1	Φ1	=	=	▼1	Φ1	=	▼1	=	Φ1	=	Φ1	Φ1	=	=
Weet het niet	Okt/nov 2023	3	3	1	4	1	5	1	8	2	2	2	2	2	5	3	3	5	2	7	2	7	3	1	3	4	3	5	5
	Δ mei/juni 2023	=	▼1	▼2	▼1	=	Φ1	=	Φ3	▼1	▼2	Φ1	▼1	Φ1	▼2	Φ2	Φ1	=	▼1	Φ4	=	Φ1	▼2	=	Φ2	▼2	Φ1	Φ5	Φ5
Totaal „ja“	Okt/nov 2023	69	69	62	73	82	80	54	58	68	60	72	72	68	67	85	71	63	70	63	62	77	71	80	79	72	73	61	66
	Δ mei/juni 2023	▼1	Φ8	Φ7	Φ7	Φ6	Φ5	Φ3	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼4	▼5	▼7	▼13	▼13
Totaal „Nee“	Okt/nov 2023	27	27	36	22	17	15	45	32	29	37	25	26	30	28	11	24	32	28	29	35	16	25	18	18	22	23	34	29
	Δ mei/juni 2023	Φ1	▼7	▼5	▼5	▼5	▼6	▼3	▼8	▼1	=	▼4	=	▼1	Φ2	▼4	▼1	Φ1	Φ3	▼4	Φ1	Φ1	Φ4	Φ1	Φ2	Φ6	Φ5	Φ8	Φ8

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De sociaal-demografische analyse laat geen significante verschillen in geslacht zien in de verhoudingen die denken dat hun nationale media een verscheidenheid aan standpunten en meningen bieden. Niettemin kan nog steeds het volgende worden waargenomen:

De oudste respondenten in de leeftijd van 55 jaar of ouder (71 %) hebben deze mening het meest waarschijnlijk, vooral in vergelijking met degenen van 15-39 jaar (65 %).

Degenen die hun voltijdse opleiding hebben afgerond in de leeftijd van 20 jaar of ouder (71 %) hebben iets meer kans dan degenen die 15 jaar of ouder (67 %) verlieten om te denken dat hun nationale media een verscheidenheid aan meningen en meningen bieden.

Managers (73 %) zijn het meest geneigd om dit antwoord te geven, vooral in vergelijking met werklozen (55 %).

Hoe minder financiële moeilijkheden de respondenten hebben, hoe groter de kans dat hun nationale media een verscheidenheid aan meningen en meningen bieden. Bijvoorbeeld, 71 % van degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zegt dit, vergeleken met 60 % van degenen die dit het grootste deel van de tijd moeilijk hebben.

QE7.2 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media: (Nationaliteit) media bieden een verscheidenheid aan standpunten en meningen (% — EU)

	Totaal „ja”	Totaal „Nee”	Weet het niet
EU27	69	27	3
Geslacht			
Man	69	28	3
Vrouw	69	27	3
Leeftijd			
15-24	65	30	4
25-39	65	31	3
40-54	69	29	2
55 +	71	24	4
Onderwijs (eind van)			
15—	67	26	6
16-19	68	29	3
20+	71	28	1
Nog steeds studeren	68	27	4
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	71	27	2
Beheerders	73	26	1
Andere witte kragen	67	29	3
Handarbeiders	68	29	3
Huiselijke personen	68	25	7
Werkloos	55	40	3
Gepensioneerd	71	24	4
Studenten	68	27	4
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	60	35	4
Van tijd tot tijd	67	30	3
Bijna nooit/nooit	71	26	3
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	64	29	6
De lagere middenklasse	67	30	3
De middenklasse	71	26	2

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De hogere middenklasse	75	24	1
De hogere klasse	69	28	2
Beeld van de EU			
Positief	78	20	2
Neutraal	67	28	4
Negatief	50	46	3

2. Onafhankelijkheid van de nationale media

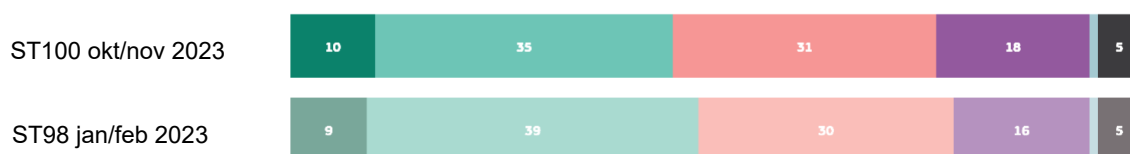
Een meerderheid is van mening dat hun nationale media geen informatie verstrekken die vrij is van commerciële of politieke druk.

Meer dan vier op de tien respondenten (45 %) zeggen dat hun nationale media informatie verstrekken zonder politieke of commerciële druk, waaronder een op de tien die van mening is dat dit „zeker” het geval is. Iets minder dan de helft (49 %) denkt echter dat de informatie van de nationale media niet vrij is van dit soort druk, met bijna een op de vijf (18 %) die zeggen dat dit „helemaal niet” het geval is. Een op de twintig zegt het niet te weten¹⁹.

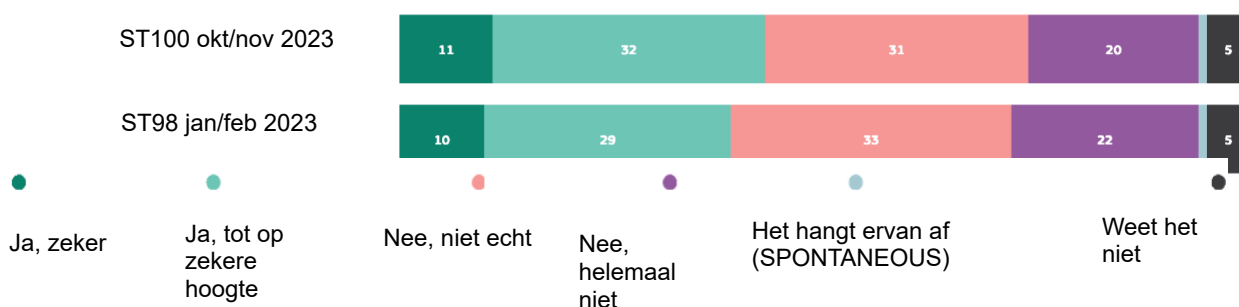
Na een stijging van vijf procentpunten tussen de winter 2021-2022 en de winter 2022-2023, is het percentage respondenten dat van mening is dat hun nationale media informatie verstrekken die vrij is van politieke of commerciële druk, in de huidige enquête met drie procentpunten gedaald. Omgekeerd is het aandeel van degenen die het tegenovergestelde denken met drie procentpunten gestegen.

QE7. Geef voor elk van de volgende verklaringen aan in hoeverre deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (EU27) (%)

(Nationaliteit) media verstrekken informatie vrij van politieke of commerciële druk

(Nationaliteit) publieke media zijn vrij van politieke druk

¹⁹ QE7. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media. 3) (NATIONALITY) media bieden informatie vrij van politieke of commerciële druk.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

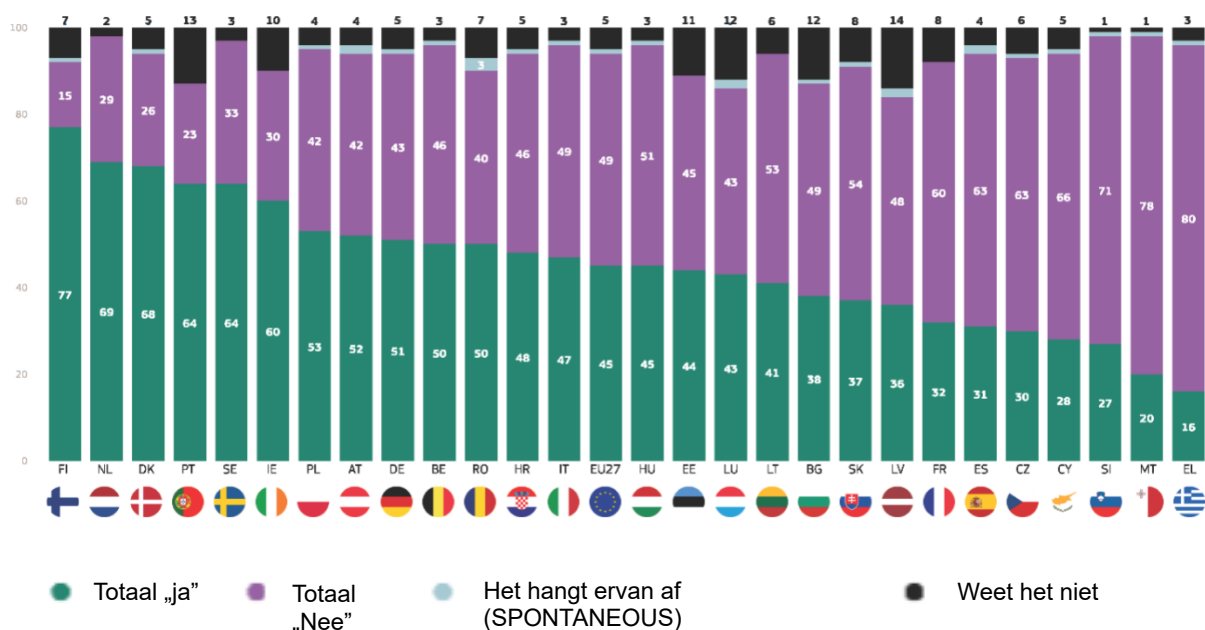
In 12 EU-lidstaten is een meerderheid van de respondenten van mening dat de media in hun land informatie verstrekken die vrij is van politieke of commerciële druk (tegenover 14 in de winter 2022-2023), met name in Finland (77 %), Nederland (69 %) en Denemarken (68 %).

Dit is de minderheidsstandpunt in 14 landen, waarbij de respondenten in Griekenland (16 %), Malta (20 %) en Slovenië (27 %) het minst waarschijnlijk een positief antwoord zullen geven. De meningen zijn verdeeld in Luxemburg (43 % „ja” versus 43 % „nee”).

Sinds de winter 2022-2023 zijn respondenten in 21 van de 27 EU-lidstaten minder geneigd te denken dat hun nationale media informatie verstrekken zonder politieke of commerciële druk. Dalingen met ten minste tien procentpunten zijn te vinden in Malta (20 %, -20 pp), Luxemburg (43 %, -14 pp), Cyprus (28 %, -12 pp), België (50 %, -10 pp) en Letland (36 %, -10 procentpunten). Dit percentage is in Polen (53 %) met 12 procentpunten gestegen en in Kroatië (48 %) en Slowakije (37 %) met drie procentpunten, terwijl in Portugal een lichte stijging is opgetreden (64 %, + 1 procentpunt). Dit cijfer is ongewijzigd gebleven in Hongarije (45 %) en Litouwen (41 %).

Het standpunt dat de nationale media informatie verstrekken die vrij is van politieke of commerciële druk, is nu de meerderheidspositie in Kroatië en Polen geworden. Dit is daarentegen nu de minderheidsstandpunt in Estland, Italië en Letland, terwijl de meningen in Luxemburg verdeeld zijn geworden.

QE7.3. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media-(NATIONALITY) media verstrekken informatie vrij van politieke of commerciële druk (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE7.3 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (NATIONALITY) media informatie verstrekken zonder politieke of commerciële druk (%)

		EU27	PL	HR	SK	PT	LT	HU	BG	DE	FR	RO	CZ	DK	NL	BIJ	SE	EE	EL	HE T	SI	FI	IE	ES	WEE S	LV	CY	LU	MT
Totaal „ja“	Okt/nov 2023	10	14	11	6	9	6	12	9	8	6	14	4	19	19	14	15	8	4	13	5	26	15	5	10	7	5	9	5
	Δ mei/juni 2023	Φ1	Φ3	Φ2	=	Φ1	=	Φ6	Φ1	Φ1	Φ3	Φ2	▼1	▼6	Φ1	Φ4	▼5	Φ1	Φ1	Φ3	▼1	▼5	▼3	▼2	▼2	▼2	=	=	▼20
Totaal „Nee“	Okt/nov 2023	35	39	37	31	55	35	33	29	43	26	36	26	49	50	38	49	36	12	34	22	51	45	26	40	29	23	34	15
	Δ mei/juni 2023	▼4	Φ9	Φ1	Φ3	=	=	▼6	▼2	▼2	▼4	▼4	▼2	Φ3	▼4	▼7	Φ2	▼6	▼6	▼8	▼4	=	▼5	▼7	▼8	▼8	▼12	▼14	=
Ja, zeker	Okt/nov 2023	31	28	31	34	18	37	27	28	31	38	27	36	19	22	26	24	29	36	32	37	12	22	31	35	32	34	36	32
	Δ mei/juni 2023	Φ1	▼8	▼1	Φ6	Φ5	Φ1	▼1	Φ1	Φ2	Φ2	=	▼1	Φ2	Φ4	Φ3	Φ3	Φ4	▼4	Φ1	Φ4	Φ2	Φ5	=	Φ6	=	Φ4	Φ11	Φ6
Ja, tot op zekere hoogte	Okt/nov 2023	18	14	15	20	5	16	24	21	12	22	13	27	7	7	16	9	16	44	17	34	3	8	32	11	16	32	7	46
	Δ mei/juni 2023	Φ2	▼2	▼4	▼9	▼1	▼2	=	▼1	▼1	Φ1	=	Φ1	=	=	▼1	▼2	Φ1	Φ6	Φ5	Φ5	=	=	Φ7	Φ3	Φ6	Φ8	Φ2	Φ13
Nee, niet echt	Okt/nov 2023	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	3	1	1	0	2	0	0	1	1	1	1	0	2	1	2	1	2	1
	Δ mei/juni 2023	=	▼2	=	=	▼1	=	Φ1	▼1	=	▼1	Φ2	=	Φ1	▼1	Φ1	=	▼1	Φ1	=	▼1	=	▼1	Φ2	=	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1
Nee, helemaal niet	Okt/nov 2023	5	4	5	8	13	6	3	12	5	8	7	6	5	2	4	3	11	3	3	1	7	10	4	3	14	5	12	1
	Δ mei/juni 2023	=	=	Φ2	=	▼4	Φ1	=	Φ2	=	▼1	=	Φ3	=	=	=	Φ2	Φ1	Φ2	▼1	▼3	Φ3	Φ4	=	Φ1	Φ3	▼1	=	=
Het hangt ervan af (SPONTANEOUS)	Okt/nov 2023	45	53	48	37	64	41	45	38	51	32	50	30	68	69	52	64	44	16	47	27	77	60	31	50	36	28	43	20
	Δ mei/juni 2023	▼3	Φ12	Φ3	Φ3	Φ1	=	=	▼1	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼3	▼5	▼5	▼5	▼5	▼5	▼5	▼8	▼9	▼10	▼10	▼12	▼14
Weet het niet	Okt/nov 2023	49	42	46	54	23	53	51	49	43	60	40	63	26	29	42	33	45	80	49	71	15	30	63	46	48	66	43	78
	Δ mei/juni 2023	Φ3	▼10	▼5	▼3	Φ4	▼1	▼1	=	Φ1	Φ3	=	=	Φ2	Φ4	Φ2	Φ1	Φ5	Φ2	Φ6	Φ9	Φ2	Φ5	Φ7	Φ9	Φ6	Φ12	Φ13	Φ19

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Uit de sociaaldemografische gegevens blijkt dat, hoewel de bevindingen per geslacht en leeftijdsgroep consistent zijn, er duidelijke verschillen zijn op het gebied van onderwijs. Respondenten die hun voltijdse opleiding van 20 jaar of ouder (47 %) hebben afgerond, hebben meer kans dan degenen die 15 jaar of jonger zijn (40 %) om te denken dat hun nationale media informatie verstrekken zonder politieke of commerciële druk.

Een meerderheid van de managers (52 %) zegt dat nationale media informatie verstrekken zonder politieke of commerciële druk, terwijl ongeveer een derde (34 %) dit onder werklozen doet. Respondenten die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen (37 %) geven dit antwoord minder vaak dan degenen die af en toe of minder vaak problemen hebben (45-47 %). Ook degenen die denken dat ze tot de arbeidersklasse behoren (37 %) zeggen dit minder vaak dan degenen die denken dat ze tot de middenklasse behoren (49 %), de hogere middenklasse (55 %) of de hogere klasse (48 %).

QE7.3 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media: (Nationaliteit) media verstrekken informatie vrij van politieke of commerciële druk (% — EU)

	Totaal „ja”	Totaal „Nee”	Weet het niet
EU27	45	49	5
Geslacht			
Man	46	49	4
Vrouw	45	48	6
Leeftijd			
15-24	46	44	8
25-39	46	48	5
40-54	46	49	4
55 +	44	49	6
Onderwijs (eind van)			
15—	40	49	9
16-19	44	50	5
20+	47	49	3
Nog steeds studeren	49	42	7
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	43	54	3
Beheerders	52	45	2
Andere witte kragen	46	49	4
Handarbeiders	46	48	5
Huiselijke personen	44	46	9
Werkloos	34	58	7
Gepensioneerd	44	49	6
Studenten	49	42	7
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	37	55	6
Van tijd tot tijd	45	48	6
Bijna nooit/nooit	47	47	5
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	37	52	9
De lagere middenklasse	43	51	5
De middenklasse	49	47	3
De hogere middenklasse	55	43	2
De hogere klasse	48	43	8
Beeld van de EU			

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

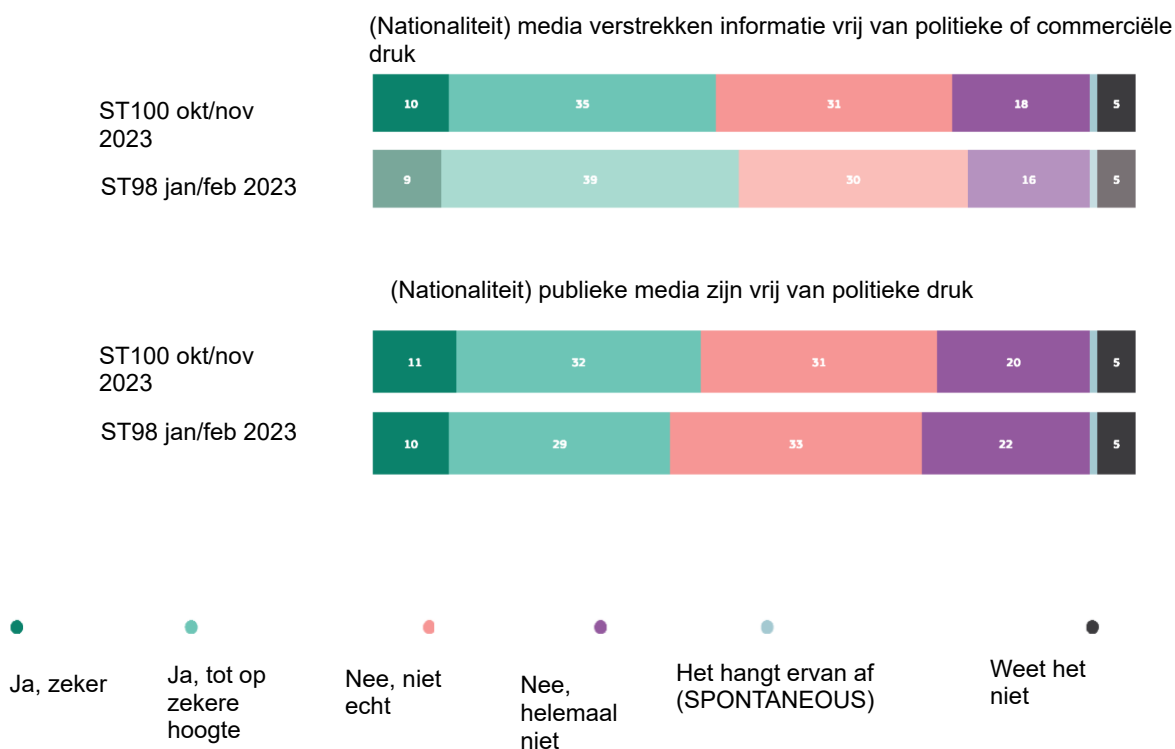
Positief	55	40	4
Neutraal	43	49	6
Negatief	29	66	4

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De meerderheid zegt dat hun nationale publieke media niet vrij zijn van politieke druk.

Meer dan vier op de tien respondenten (43 %, + 4 procentpunten sinds de winter 2021-2022) zeggen dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk, met ongeveer een op de tien (11 %, + 1 pp) die denken dat dit „zeker” het geval is. Niettemin denkt de meerderheid (51 %, -4 pp) het tegenovergestelde, waaronder een op de vijf (-2 pp) die zegt dat de nationale publieke media „helemaal niet” vrij zijn van politieke druk. Eén op de twintig (geen verandering) zegt dat ze het niet weten²⁰.

QE7. Geef voor elk van de volgende verklaringen aan in hoeverre deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (EU27) (%)

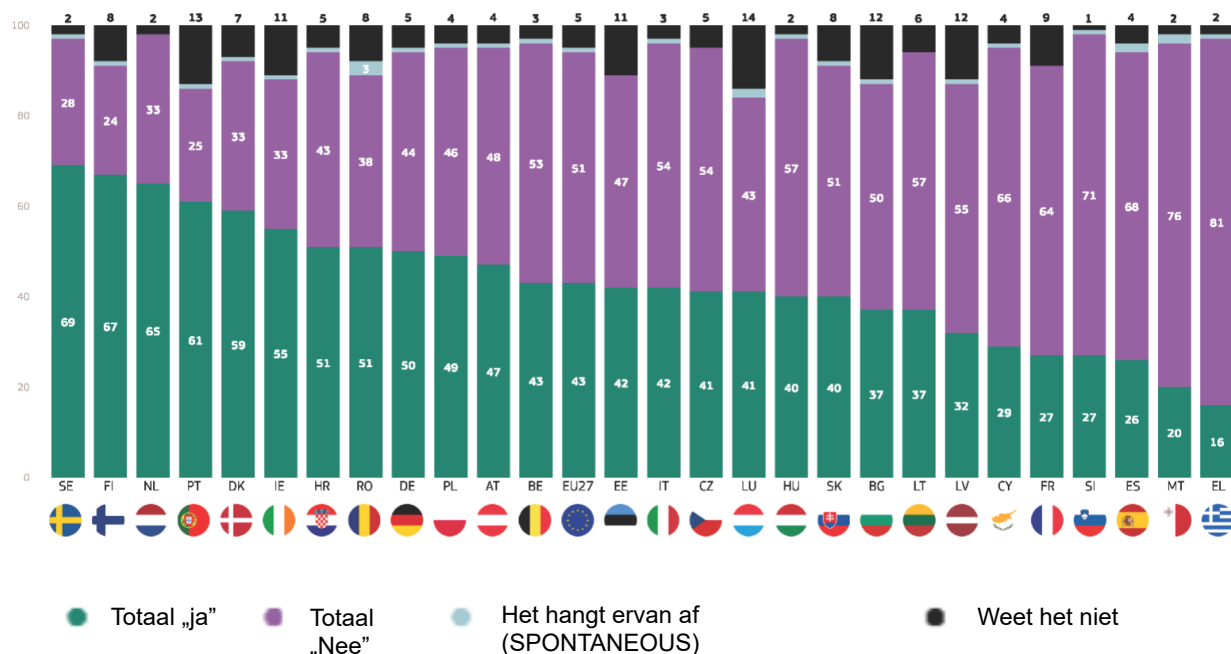

²⁰ QE7. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate deze al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media. De publieke media (NATIONALITY) zijn vrij van politieke druk.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In tien landen geeft de meerderheid aan dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk, vooral in Zweden (69 %), Finland (67 %) en Nederland (65 %). Omgekeerd denkt een minderheid op deze manier in de overige 17 EU-lidstaten, met de laagste percentages in Griekenland (16 %), Malta (20 %) en Spanje (26 %).

QE7.4. Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het overeenkomt of niet met de situatie van de (NATIONALITEIT) media:-(NATIONALITEIT) publieke media zijn vrij van politieke druk (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 18 EU-lidstaten is het percentage respondenten dat van mening is dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk sinds de winter 2021-2022 gestegen, met de grootste stijgingen in Polen (49 %, + 15 procentpunten), Zweden (69 %, + 9 procentpunten) en Bulgarije (37 %, + 9 procentpunten). In acht landen hebben respondenten minder kans dan in de winter 2021-2022 om dit antwoord te geven. Dit geldt met name voor de respondenten in Estland (42 %, -21 procentpunten) en in Denemarken (59 %, -9 procentpunten) en Luxemburg (41 %, -9 pp). Er is geen verandering opgetreden in Malta (20 %)

Het standpunt dat de nationale publieke media vrij zijn van politieke druk is nu de meerderheidspositie in Kroatië en Polen. Omgekeerd is dit nu de minderheidsstandpunt in Estland en Luxemburg.

QE7.4 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in hoeverre het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media (NATIONALITEIT) publieke media zijn vrij van politieke druk (%)

		EU27	ΦL	BG	SE	HR	CY	LV	LT	FR	NL	BIJ	ES	EL	HE T	FI	WE ES	DE	IE	HU	MT	ΦT	SK	SI	RO	CZ	DK	LU	EE	
Totaal „ja”	Okt/nov 2023	11	15	9	29	12	6	7	5	4	23	13	4	3	10	22	11	10	13	10	5	8	9	8	14	16	16	9	9	
	Δ mei/juni 2023	Φ1	Φ5	Φ4	Φ3	▼2	Φ3	Φ2	=	=	=	Φ2	=	Φ1	=	Φ3	Φ3	▼2	▼2	Φ1	Φ1	▼3	=	=	▼1	=	▼2	Φ1	▼13	
Totaal „Nee”	Okt/nov 2023	32	34	28	40	39	23	25	32	23	42	34	22	13	32	45	32	40	42	30	15	53	31	19	37	25	43	32	33	
	Δ mei/juni 2023	Φ3	Φ10	Φ5	Φ6	Φ8	Φ3	Φ4	Φ6	Φ5	Φ4	Φ2	Φ3	Φ1	Φ2	▼1	▼2	Φ3	Φ3	=	▼1	Φ2	▼1	▼4	▼4	▼8	▼7	▼10	▼8	
Ja, zeker	Okt/nov 2023	31	28	28	18	29	31	34	37	38	25	31	31	35	33	20	42	31	24	29	29	20	31	30	26	35	24	34	31	
	Δ mei/juni 2023	▼2	▼1	▼4	▼3	▼2	▼4	▼7	▼5	▼2	Φ3	▼2	▼3	▼8	▼3	▼4	Φ4	▼1	▼3	=	▼13	Φ2	Φ9	Φ9	Φ5	=	Φ2	Φ3	Φ6	
Ja, tot op zekere hoogte	Okt/nov 2023	20	18	22	10	14	35	21	20	26	8	17	37	46	21	4	11	13	9	28	47	5	20	41	12	19	9	9	16	
	Δ mei/juni 2023	▼2	▼14	=	▼6	▼4	=	▼6	=	▼4	▼5	▼3	Φ1	Φ6	Φ3	▼3	▼6	=	▼2	▼1	Φ13	▼4	▼5	=	Φ1	Φ3	Φ2	▼4	Φ4	
Nee, niet echt	Okt/nov 2023	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	3	0	1	2	0
	Δ mei/juni 2023	=	=	▼1	=	▼1	Φ1	Φ1	▼1	=	▼1	▼1	Φ1	=	=	Φ1	=	=	Φ1	Φ1	=	▼1	▼2	▼2	Φ1	=	Φ1	Φ2	=	
Nee, helemaal niet	Okt/nov 2023	5	4	12	2	5	4	12	6	9	2	4	4	2	3	8	3	5	11	2	2	13	8	1	8	5	7	14	11	
	Δ mei/juni 2023	=	=	▼4	=	Φ1	▼3	Φ6	=	Φ1	▼1	Φ2	▼2	=	▼2	Φ4	Φ1	=	Φ3	▼1	=	Φ4	▼1	▼3	▼2	Φ5	Φ4	Φ8	Φ11	
Het hangt ervan af (SPONTANEOUS)	Okt/nov 2023	43	49	37	69	51	29	32	37	27	65	47	26	16	42	67	43	50	55	40	20	61	40	27	51	41	59	41	42	
	Δ mei/juni 2023	Φ4	Φ15	Φ9	Φ9	Φ6	Φ6	Φ6	Φ6	Φ5	Φ4	Φ4	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	=	▼1	▼1	▼4	▼5	▼8	▼9	▼9	▼21	
Weet het niet	Okt/nov 2023	51	46	50	28	43	66	55	57	64	33	48	68	81	54	24	53	44	33	57	76	25	51	71	38	54	33	43	47	
	Δ mei/juni 2023	▼4	▼15	▼4	▼9	▼6	▼4	▼13	▼5	▼6	▼2	▼5	▼2	▼2	=	▼7	▼2	▼1	▼5	▼1	=	▼2	Φ4	Φ9	Φ6	Φ3	Φ4	▼1	Φ10	

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De socio-demografische analyse laat geen significant verschil in geslacht zien. In leeftijdsgroepen zijn de oudste respondenten van 55 jaar of ouder (40 %) iets minder waarschijnlijk dan hun jongere collega's (43-44 %) om te denken dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk.

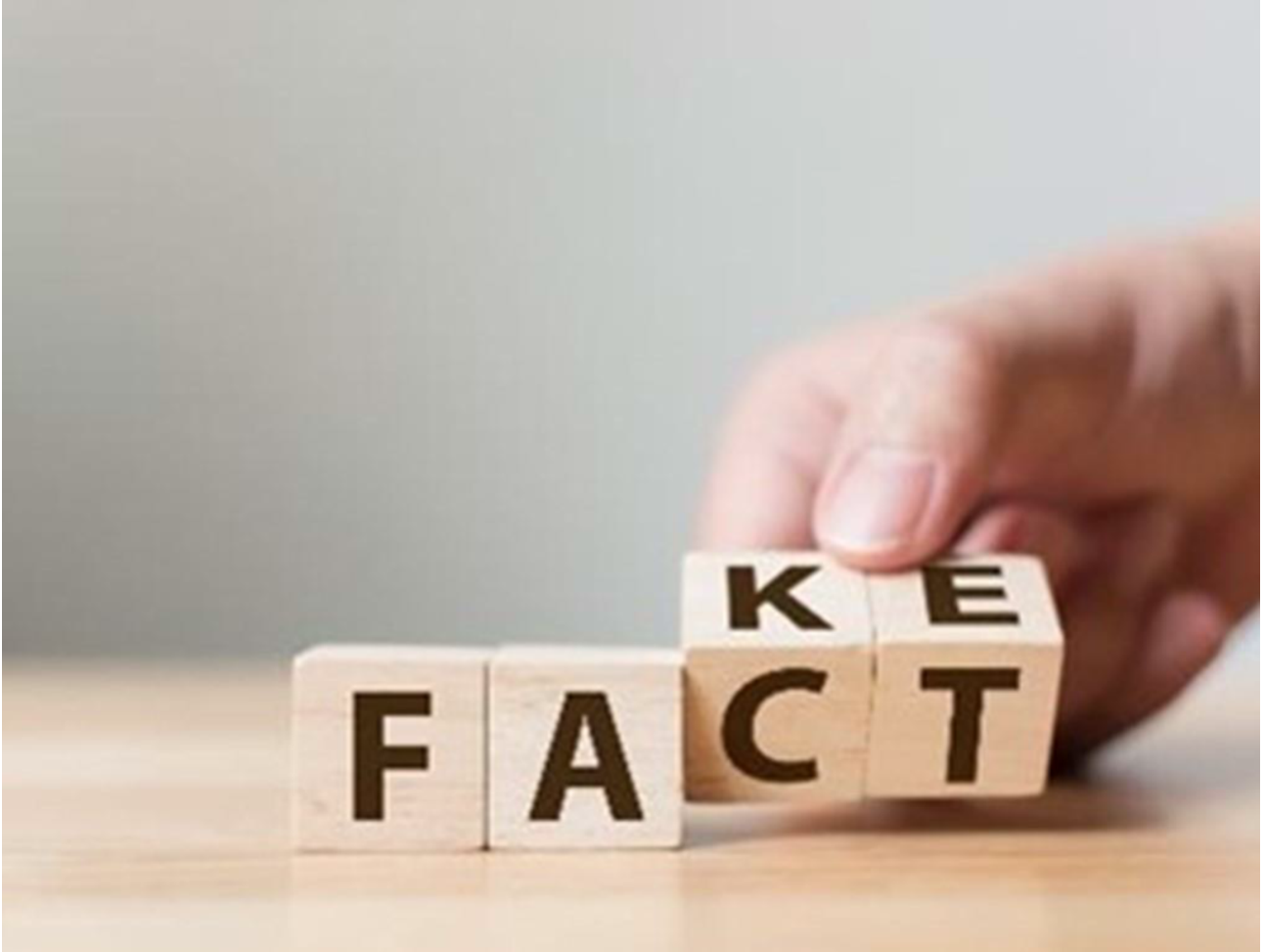
Iets meer uitgesproken zijn de verschillen per opleidingsniveau, met 44 % van degenen die voltijds onderwijs hebben afgerond van 20 jaar of ouder, die zeggen dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk, vergeleken met 38 % van degenen die 15 jaar of jonger zijn geëindigd.

Wat sociaal-professionele categorieën betreft, denkt de helft van de managers dat hun nationale publieke media vrij zijn van politieke druk, terwijl drie op de tien dat doet onder werklozen. Respondenten die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen (44 %) zijn het meest geneigd om deze mening te behouden, vooral in vergelijking met degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben (34 %). Evenzo zijn respondenten die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere middenklasse (53 %) of hogere klasse (48 %) van de samenleving het meest geneigd om dit antwoord te geven, vooral in vergelijking met degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse (35 %).

QE7.4 Voor elk van de volgende verklaringen, gelieve te vertellen in welke mate het al dan niet overeenkomt met de situatie van de (NATIONALITEIT) media: (Nationaliteit) publieke media zijn vrij van politieke druk (% — EU)

	Totaal „ja”	Totaal „Nee”	Weet het niet
EU27	43	51	5
Geslacht			
Man	42	53	4
Vrouw	43	50	6
Leeftijd			
15-24	44	48	7
25-39	44	51	4
40-54	43	52	4
55 +	40	53	6
Onderwijs (eind van)			
15—	38	51	9
16-19	41	53	5
20+	44	52	3
Nog steeds studeren	46	46	7
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	42	54	3
Beheerders	50	47	3
Andere witte kragen	42	53	4
Handarbeiders	42	52	5
Huiselijke personen	42	47	9
Werkloos	30	63	6
Gepensioneerd	40	52	7
Studenten	46	46	7
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	34	59	6
Van tijd tot tijd	41	52	6
Bijna nooit/nooit	44	50	5
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	35	54	9
De lagere middenklasse	39	55	5
De middenklasse	45	50	4
De hogere middenklasse	53	44	2
De hogere klasse	48	44	7
Beeld van de EU			
Positief	52	43	4
Neutraal	39	53	7

V. Europeanen en nepnieuws

Grote meerderheden zijn het erover eens dat nieuws of informatie die onjuist is of de realiteit verkeerd voorstelt, een probleem is in hun land en voor de democratie in het algemeen.

De respondenten werd gevraagd in hoeverre zij het eens of oneens waren met vier uitspraken over nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is²¹. Over het geheel genomen zijn de resultaten stabiel gebleven sinds de winter 2022-2023.

Ongeveer acht op de tien (81 %, geen verandering sinds de winter 2022-2023) zijn het erover eens dat het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is voor de democratie in het algemeen, met ongeveer vier op de tien die het „volledig eens zijn” (38 %, geen verandering). Meer dan een op de tien (13 %, -1 procentpunt) is het daar niet mee eens.

Meer dan driekwart (77 %, + 1 pp) is het erover eens dat het bestaan van nieuws of informatie die de realiteit verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is in hun land, waaronder ongeveer drie op de tien (31 %, -1 pp) die zeggen dat ze het „volledig eens” zijn. Minder dan een op de vijf (17 %, -1 pp) is het niet eens met deze verklaring.

Meer dan twee derde (68 %, -1 pp) is het erover eens dat ze vaak nieuws of informatie tegenkomen waarvan ze geloven dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn, waaronder 21 % (-1 pp) die het „volledig eens” zijn met deze verklaring. Meer dan een kwart (27 %, + 1 pp) is het daar niet mee eens.

Zes op de tien (-1 pp) zijn het erover eens dat het voor hen gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren waarvan zij denken dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn, met 16 % (-2 pp) in totaal akkoord met deze verklaring. Meer dan een derde (35 %, + 1 pp) is het daar niet mee eens.

21 QE8. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. 1) Je komt vaak nieuws of informatie tegen waarvan je denkt dat je de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs vals bent; 2) Het is gemakkelijk voor u om nieuws of informatie te identificeren waarvan u denkt dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn; 3) Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem in (ons land); 4) Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem voor de democratie in het algemeen.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE8. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. (EU27) (%)

Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem voor de democratie in het algemeen.

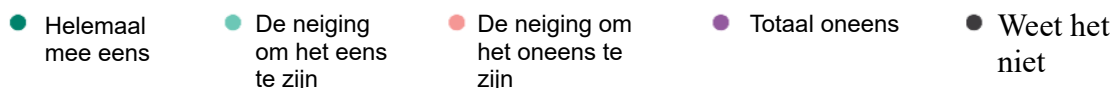
Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem in (ons land)

Je komt vaak nieuws of informatie tegen waarvan je gelooft dat je de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs vals bent.

Het is gemakkelijk voor jou om nieuws of informatie te identificeren waarvan je denkt dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs vals zijn.

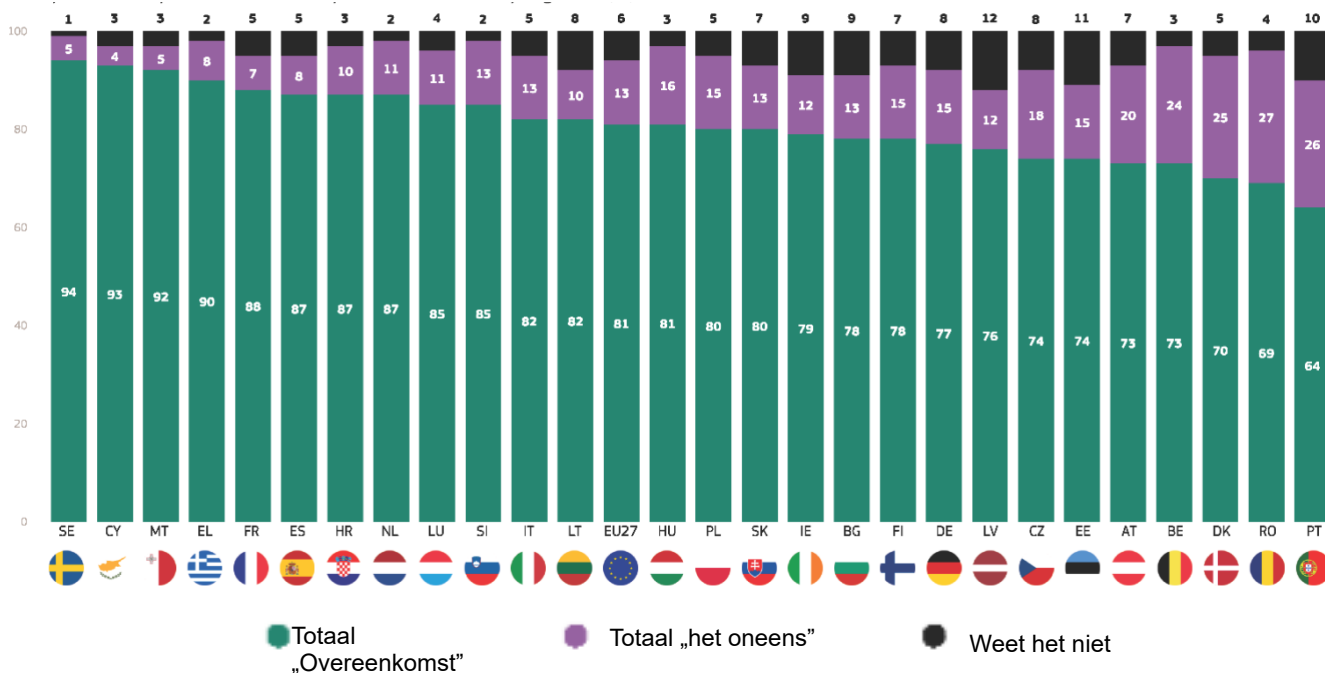

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Meer dan zes op de tien EU-lidstaten zijn het erover eens dat het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is voor de democratie in het algemeen. Het hoogste niveau van overeenstemming is te zien in Zweden (94 %), Cyprus (93 %) en Malta (92 %), terwijl de laagste wordt gevonden in Portugal (64 %), Roemenië (69 %) en Denemarken (70 %).

In vijf landen is meer dan de helft het eens met deze verklaring: Zweden (67 %), Griekenland (60 %), Malta (57 %), Cyprus (56 %) en Nederland (51 %).

QEB.4. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem voor de democratie in het algemeen (%)

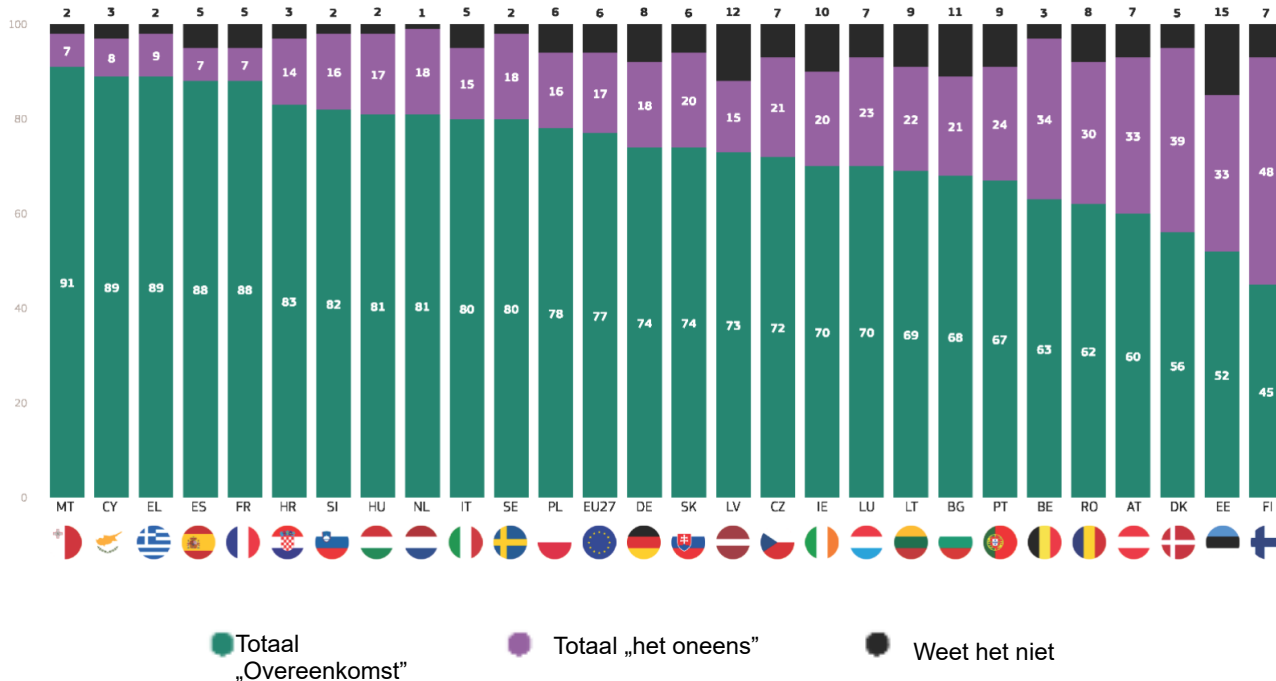
In 13 EU-lidstaten is er sinds de winter 2022-2023 sprake van een daling van het aantal respondenten dat het erover eens is dat het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is voor de democratie in het algemeen. Dit is met name het geval in Bulgarije (78 %, -5 procentpunten) en België (73 %, -5 pp), Slowakije (80 %, -4 procentpunten) en Ierland (79 %, -4 pp). Het niveau van de overeenkomst is toegenomen in acht landen, met name in Luxemburg (85 %, + 5 pp), Roemenië (69 %, + 4 pp), Finland (78 %, + 3 pp) en Portugal (64 %, + 3 procentpunten). Dit cijfer is in zes landen onveranderd gebleven: Griekenland (90 %), Kroatië (87 %), Slovenië (85 %), Italië (82 %), Polen (80 %) en Duitsland (77 %).

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In elke EU-lidstaat, met uitzondering van Finland, is een meerderheid van de respondenten het erover eens dat het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is in hun land. De hoogste percentages die met deze verklaring overeenkomen, worden geregistreerd in Malta (91 %) en in Cyprus en Griekenland (beide 89 %). Aan de andere kant van het spectrum is 45 % in Finland, 52 % in Estland en 56 % in Denemarken het eens met deze stelling.

Minstens de helft in Griekenland (53 %) en Cyprus (50 %) is het „volledig” ermee eens dat het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is in hun land, net als meer dan vier op de tien in Zweden (43 %) en in Spanje en Frankrijk (beide 41 %).

QEB.3. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem in (ons land) (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In 14 landen zijn er sinds de winter 2022-2023 een toename van het aantal respondenten dat het erover eens is dat het bestaan van nieuws of informatie die de realiteit verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, een probleem is voor hun land. De meest opvallende stijging is te zien in Portugal (67 %, + 15 procentpunten) en in Luxemburg (70 %, + 8 procentpunten), Spanje (88 %, + 5 pp) en Slovenië (82 %, + 5 procentpunten) zijn ook positieve ontwikkelingen met ten minste vijf procentpunten waargenomen. De akkoorden zijn daarentegen gedaald in 12 landen, met name in Litouwen (69 %, -8 pp), Bulgarije (68 %, -8 procentpunten) en Slowakije (74 %, -6 procentpunten). Er is geen verandering opgetreden in Ierland (70 %).

QE8.3 Bent u het volledig eens, neigt u het ermee eens te zijn, heeft u de neiging om het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Het bestaan van nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem in (ons land) (%)

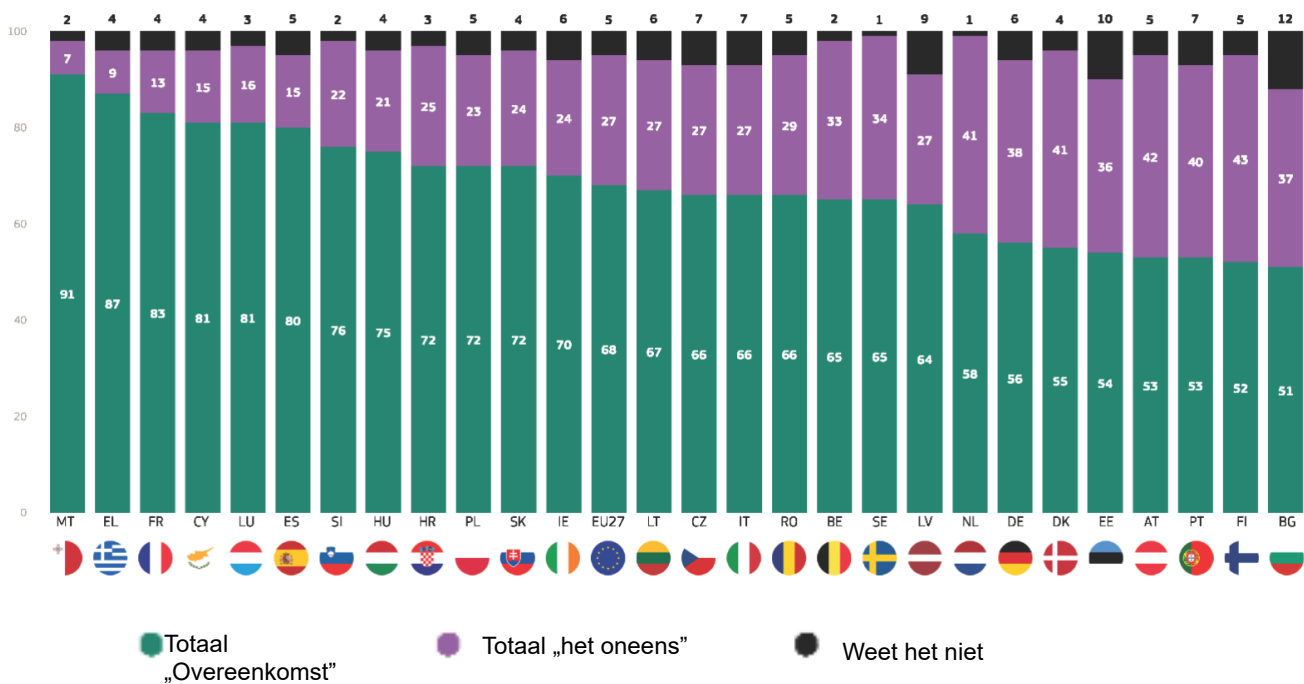
		EU27	PT	LU	ES	SI	DK	FR	NL	FI	MT	PL	DE	HE T	LV	RO	IE	EL	HR	BIJ	WE ES	CZ	EE	CY	HU	SE	SK	BG	LT
Helemaal eens	Okt/ nov 2023	31	11	20	41	39	19	41	38	14	38	25	32	25	26	25	22	53	27	25	16	27	18	50	33	43	26	31	23
	Δ mei/jun i 2023	▼1	Φ2	Φ8	▼3	▼4	▼4	Φ1	▼1	Φ2	▼8	▼2	Φ4	▼3	=	Φ4	Φ1	▼4	▼4	▼5	▼1	▼3	▼2	Φ3	=	▼3	▼6	▼2	▼5
De neiging om het eens te zijn	Okt/ nov 2023	46	56	50	47	43	37	47	43	31	53	53	42	55	47	37	48	36	56	35	47	45	34	39	48	37	48	37	46
	Δ mei/jun i 2023	Φ2	Φ13	=	Φ8	Φ9	Φ7	Φ2	Φ4	Φ1	Φ10	Φ4	▼3	Φ4	Φ1	▼3	▼1	Φ3	Φ3	Φ3	▼2	=	▼1	▼6	▼3	=	=	▼6	▼3
De neiging om het oneens te zijn	Okt/ nov 2023	14	22	20	6	13	30	6	16	35	6	14	15	13	12	26	16	7	13	24	28	16	27	7	14	14	18	17	20
	Δ mei/jun i 2023	▼1	▼9	▼6	▼4	▼2	▼2	▼2	=	=	▼1	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼1	=	Φ4	Φ4	Φ4	Φ3	▼1	Φ3	Φ3	Φ2	Φ7	Φ4	Φ4
Totaal oneens	Okt/ nov 2023	3	2	3	1	3	9	1	2	13	1	2	3	2	3	4	4	2	1	9	6	5	6	1	3	4	2	4	2
	Δ mei/jun i 2023	=	▼1	Φ1	▼1	▼1	▼1	=	▼1	▼2	▼1	▼1	=	▼1	=	▼1	=	=	▼2	▼1	=	▼1	Φ2	▼1	Φ2	=	Φ1	Φ2	Φ1
Weet het niet	Okt/ nov 2023	6	9	7	5	2	5	5	1	7	2	6	8	5	12	8	10	2	3	7	3	7	15	3	2	2	6	11	9
	Δ mei/jun i 2023	=	▼5	▼3	=	▼2	=	▼1	▼2	▼1	=	▼1	=	Φ2	Φ1	Φ2	Φ1	Φ1	▼1	▼1	▼1	Φ1	Φ2	Φ1	▼2	Φ1	▼2	Φ2	Φ3
Totaal „Overeenkomst”	Okt/ nov 2023	77	67	70	88	82	56	88	81	45	91	78	74	80	73	62	70	89	83	60	63	72	52	89	81	80	74	68	69
	Δ mei/jun i 2023	Φ1	Φ15	Φ8	Φ5	Φ5	Φ3	Φ3	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	=	▼1	▼1	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼3	▼3	▼3	▼6	▼8
Totaal „het oneens”	Okt/ nov 2023	17	24	23	7	16	39	7	18	48	7	16	18	15	15	30	20	9	14	33	34	21	33	8	17	18	20	21	22
	Δ mei/jun i 2023	▼1	▼10	▼5	▼5	▼3	▼3	▼2	▼1	▼2	▼2	▼1	▼1	▼3	▼2	▼3	▼1	=	Φ2	Φ3	Φ4	Φ2	Φ1	Φ2	Φ5	Φ2	Φ8	Φ6	Φ5

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In alle EU-lidstaten is de meerderheid het erover eens dat ze vaak nieuws of informatie tegen komen waarvan zij denken dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn. Dit advies komt het meest voor in Malta (91 %), Griekenland (87 %) en Frankrijk (83 %). Omgekeerd zijn de respondenten in Bulgarije (51 %), Finland (52 %) en Oostenrijk en Portugal (beide 53 %) het minst het eens met deze verklaring.

In vijf landen zijn ten minste drie op de tien „helemaal” het erover eens dat ze vaak nieuws of informatie tegenkomen waarvan zij denken dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn: Cyprus (37 %), Spanje (36 %), Griekenland en Frankrijk (zowel 34 %) en Slovenië (30 %).

QE8.1. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Je komt vaak nieuws of informatie tegen waarvan je denkt dat je de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs vals bent (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Het percentage respondenten dat zegt dat ze vaak nieuws of informatie tegen komen waarvan zij denken dat ze de realiteit verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn, is sinds de winter 2022-2023 in 13 EU-lidstaten afgenomen. De grootste dalingen zijn opgetekend in Ierland (70 %, -10 procentpunten), Bulgarije (51 %, -8 procentpunten), Slowakije (72 %, -6 procentpunten) en België (65 %, -6 procentpunten). Dit cijfer is gestegen in 11 landen en met ten minste vijf procentpunten in Slovenië (76 %, + 6 procentpunten), Nederland (58 %, + 5 procentpunten) en Denemarken (55 %, + 5 procentpunten). Er is geen verandering opgetreden in Frankrijk (83 %), Litouwen (67 %) en Finland (52 %).

QE8.1 Bent u het volledig eens, neigt u het ermee eens te zijn, neigt u het ermee eens te zijn of bent u het volledig oneens met elk van de volgende uitspraken. Je komt vaak nieuws of informatie tegen waarvan je denkt dat je de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs vals bent (%)

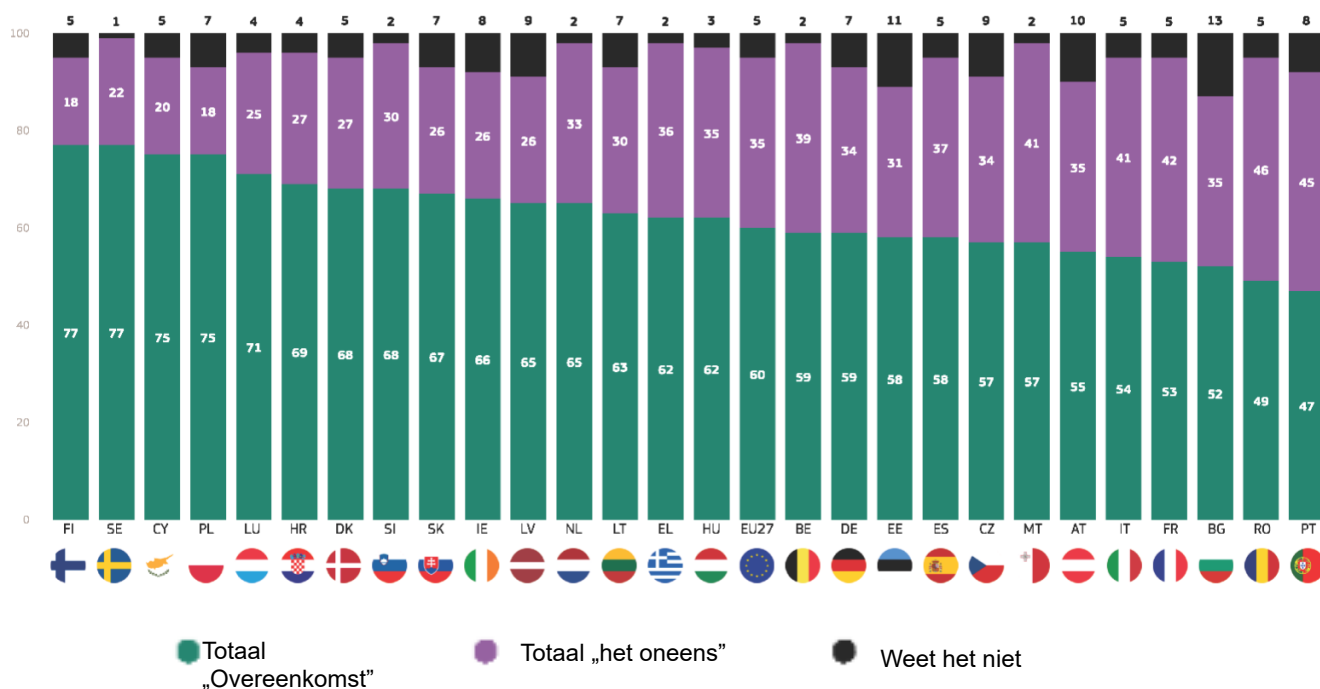
		EU27	SI	DK	NL	LU	PT	RO	ES	HE T	LV	MT	SE	FR	LT	FI	EL	HU	CZ	EE	CY	BIJ	DE	HR	PL	WE ES	SK	BG	IE
Helemaal mee eens	Okt/ nov 2023	21	30	18	16	28	9	22	36	12	14	29	20	34	16	13	34	28	25	15	37	19	14	19	19	14	21	15	20
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ1	Φ5	Φ1	Φ10	=	Φ2	Φ2	Φ1	Φ4	Φ12	Φ6	Φ1	=	Φ1	=	Φ2	=	Φ1	=	Φ1	=	Φ4	Φ2	Φ3	Φ5	Φ4	
De neiging om het eens te zijn	Okt/ nov 2023	47	46	37	42	53	44	44	44	54	50	62	45	49	51	39	53	47	41	39	44	34	42	53	53	51	51	36	50
	Δ mei/ju ni 2023	=	Φ7	=	Φ4	Φ6	Φ3	Φ1	=	Φ3	Φ5	Φ13	Φ5	Φ1	=	Φ1	Φ1	Φ2	Φ5	Φ3	Φ2	Φ3	Φ3	Φ4	=	Φ4	Φ3	Φ3	Φ6
De neiging om het oneens te zijn	Okt/ nov 2023	22	18	30	36	14	36	23	13	21	23	7	25	11	24	36	8	16	22	30	12	32	30	20	21	29	21	27	19
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ3	Φ4	Φ2	Φ1	Φ1	Φ2	=	Φ4	Φ1	Φ1	Φ2	Φ2	=	=	Φ1	Φ1	Φ3	Φ1	Φ5	Φ3	Φ2	Φ2	Φ4	Φ5	Φ7	Φ6	Φ7
Totaal oneens	Okt/ nov 2023	5	4	11	5	2	4	6	2	6	4	0	9	2	3	7	1	5	5	6	3	10	8	5	2	4	3	10	5
	Δ mei/ju ni 2023	=	Φ1	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	Φ3	Φ1	=	=	Φ1	=	=	Φ1	=	Φ3	Φ2	Φ3	Φ2	Φ1	Φ1	Φ3	=	=	=	Φ4	Φ2
Weet het niet	Okt/ nov 2023	5	2	4	1	3	7	5	5	7	9	2	1	4	6	5	4	4	7	10	4	5	6	3	5	2	4	12	6
	Δ mei/ju ni 2023	=	Φ2	Φ1	Φ1	Φ2	Φ3	Φ2	Φ1	Φ3	=	=	=	Φ2	=	Φ1	Φ3	=	Φ2	Φ1	=	Φ1	Φ1	Φ1	=	Φ1	Φ1	Φ2	Φ1
Totaal „Overeenko mst”	Okt/ nov 2023	68	76	55	58	81	53	66	80	66	64	91	65	83	67	52	87	75	66	54	81	53	56	72	72	65	72	51	70
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ6	Φ5	Φ5	Φ4	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	=	=	=	Φ2	Φ2	Φ3	Φ3	Φ3	Φ3	Φ4	Φ4	Φ4	Φ6	Φ6	Φ8	Φ10
Totaal „het oneens”	Okt/ nov 2023	27	22	41	41	16	40	29	15	27	27	7	34	13	27	43	9	21	27	36	15	42	38	25	23	33	24	37	24
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ4	Φ6	Φ4	Φ2	=	Φ1	Φ3	Φ5	Φ1	Φ1	Φ1	Φ2	=	Φ1	Φ1	Φ2	Φ1	Φ2	Φ3	Φ2	Φ3	Φ5	Φ4	Φ5	Φ7	Φ10	Φ9

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

De meerderheid in alle EU-lidstaten is het erover eens dat het gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is. Minstens driekwart is het eens met deze verklaring in Finland en Zweden (zowel 77 %) als in Cyprus en Polen (beide 75 %). Daarentegen is minder dan de helft het eens in Portugal (47 %) en Roemenië (49 %), evenals 52 % in Bulgarije.

Het percentage respondenten dat het totaal eens is met deze verklaring is het hoogst in Cyprus (26 %), Hongarije (25 %) en Slovenië (24 %).

QE8.2. Bent u het volledig eens, neigt u het eens te zijn, neigt u het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Het is gemakkelijk voor u om nieuws of informatie te identificeren waarvan u denkt dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs vals zijn (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Sinds de winter 2022-2023 is het aantal respondenten dat het erover eens is dat het gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, in 16 landen afgenomen. Een bijzonder sterke daling van dit aandeel is te zien in Malta (57 %, -24 procentpunten), met een daling met ten minste vijf procentpunten ook in Bulgarije (52 %, -6 pp), België (59 %, -5 pp), Frankrijk (53 %, -5 pp) en Roemenië (49 %, -5 pp). In acht EU-lidstaten is het niveau van overeenstemming met deze verklaring toegenomen, met name in Portugal (47 %, + 9 procentpunten), Polen (75 %, + 7 procentpunten) en Estland en Spanje (beide 58 %, + 3 procentpunten). Dit cijfer is stabiel gebleven in Zweden (77 %), Slovenië (68 %) en Nederland (65 %).

Het erover eens zijn dat het gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is nu de meerderheid in Portugal.

QE8.2 Bent u het volledig eens, neigt u het ermee eens te zijn, heeft u de neiging om het oneens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken. Het is gemakkelijk voor u om nieuws of informatie te identificeren waarvan u denkt dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs vals zijn (%)

		EU27	PT	PL	EE	ES	EL	FI	LU	SK	NL	SI	SE	DK	DE	LT	HU	CZ	HR	IE	HET	CY	LV	BIJ	WE ES	FR	RO	BG	MT	
Helemaal mee eens	Okt/ nov 2023		16	8	21	16	15	20	21	15	18	16	24	18	17	15	18	25	12	19	23	13	26	18	19	12	13	15	15	18
	Δ mei/ju ni 2023	▼2	Φ1	=	Φ1	▼5	Φ1	Φ1	Φ5	▼2	▼1	▼1	▼2	▼5	▼1	=	▼1	=	=	▼2	▼2	▼2	▼4	▼5	▼1	▼3	▼3	▼1	▼1	
De neiging om het eens te zijn	Okt/ nov 2023		44	39	54	42	43	42	56	56	49	49	44	59	51	44	45	37	45	50	43	41	49	47	36	47	40	34	37	39
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	Φ8	Φ7	Φ2	Φ8	Φ1	Φ1	▼4	Φ3	Φ1	Φ1	Φ2	Φ4	=	▼1	=	▼2	▼2	▼1	▼1	▼1	Φ1	Φ1	▼4	▼2	▼2	▼5	▼23	
De neiging om het oneens te zijn	Okt/ nov 2023		27	39	16	24	27	30	16	23	20	29	27	18	23	25	26	27	27	19	21	29	16	21	25	35	35	32	27	38
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	▼3	▼5	▼2	▼2	=	Φ1	Φ2	▼2	Φ2	Φ3	Φ1	=	Φ1	▼1	=	▼1	▼1	▼2	Φ1	Φ4	Φ1	Φ5	Φ5	Φ6	Φ1	Φ4	Φ23	
Totaal oneens	Okt/ nov 2023		8	6	2	7	10	6	2	2	6	4	3	4	4	9	4	8	7	8	5	12	4	5	10	4	7	14	8	3
	Δ mei/ju ni 2023	=	▼5	▼3	=	▼2	▼2	▼1	▼2	Φ1	▼2	▼1	=	=	▼2	=	Φ2	Φ1	Φ2	Φ2	Φ1	Φ3	=	▼3	=	Φ1	Φ5	Φ1	Φ2	
Weet het niet	Okt/ nov 2023		5	8	7	11	5	2	5	4	7	2	2	1	5	7	7	3	9	4	8	5	5	9	10	2	5	5	13	2
	Δ mei/ju ni 2023	=	▼1	Φ1	▼1	Φ1	=	▼2	▼1	=	=	▼2	▼1	Φ1	Φ2	Φ2	▼1	Φ2	Φ1	Φ3	Φ1	Φ2	Φ2	Φ2	Φ2	=	▼2	▼1	Φ1	▼1
Totaal „Overeenko mst“	Okt/ nov 2023		60	47	75	58	58	62	77	71	67	65	68	77	68	59	63	62	57	69	66	54	75	65	55	59	53	49	52	57
	Δ mei/ju ni 2023	▼1	Φ9	Φ7	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	=	=	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼3	▼3	▼4	▼5	▼5	▼5	▼6	▼24
Totaal „het oneens“	Okt/ nov 2023		35	45	18	31	37	36	18	25	26	33	30	22	27	34	30	35	34	27	26	41	20	26	35	39	42	46	35	41
	Δ mei/ju ni 2023	Φ1	▼8	▼8	▼2	▼4	▼2	=	=	▼1	=	Φ2	Φ1	=	▼1	▼1	Φ2	=	Φ1	=	Φ2	Φ1	Φ1	Φ2	Φ5	Φ7	Φ6	Φ5	Φ25	

De socio-demografische analyse benadrukt de volgende patronen:

Mannen (64 %) hebben meer kans dan vrouwen (55 %) om het erover eens te zijn dat het voor hen gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren waarvan zij denken dat ze de realiteit verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn. Verschillen naar geslacht zijn minder uitgesproken voor de andere uitspraken.

Oudere respondenten van 55 jaar of ouder zijn het minst waarschijnlijk het erover eens dat het voor hen gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren waarvan zij denken dat ze de realiteit verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn (53 %, vergeleken met 63-67 % van de jongere respondenten), dat ze dergelijke nieuws of informatie vaak tegenkomen (62 %, vergeleken met 71-72 %) en dat het bestaan van dergelijk nieuws of informatie een probleem is in hun land (74 %, vergeleken met 79-80 %). Patronen zijn minder duidelijk met betrekking tot de uitspraak „het bestaan van nieuws of informatie die de realiteit verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is, is een probleem voor de democratie in het algemeen”.

Hoe langer een respondent in voltijds onderwijs bleef, hoe waarschijnlijker ze het eens zijn met elke verklaring over nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is. Dit is het duidelijkst bij het observeren van overeenstemmingsniveaus voor de verklaring dat „het gemakkelijk is voor u om nieuws of informatie te identificeren waarvan u denkt dat ze de realiteit verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn” (67 % van degenen die het onderwijs hebben verlaten van 20 jaar of ouder, vergeleken met 41 % van degenen die 15 jaar of jonger zijn).

Huispersonen zijn het minst geneigd het eens te zijn met elke verklaring over nieuws of informatie die de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist is. Zo is 47 % van de huisbewoners het erover eens dat het voor hen gemakkelijk is om dergelijk nieuws of informatie te identificeren, vergeleken met 69 % van de managers.

Respondenten die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen (61 %) zijn het meest waarschijnlijk dan degenen die het grootste deel van de tijd problemen hebben (52 %) om te zeggen dat het voor hen gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren waarvan zij denken dat ze de realiteit verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn.

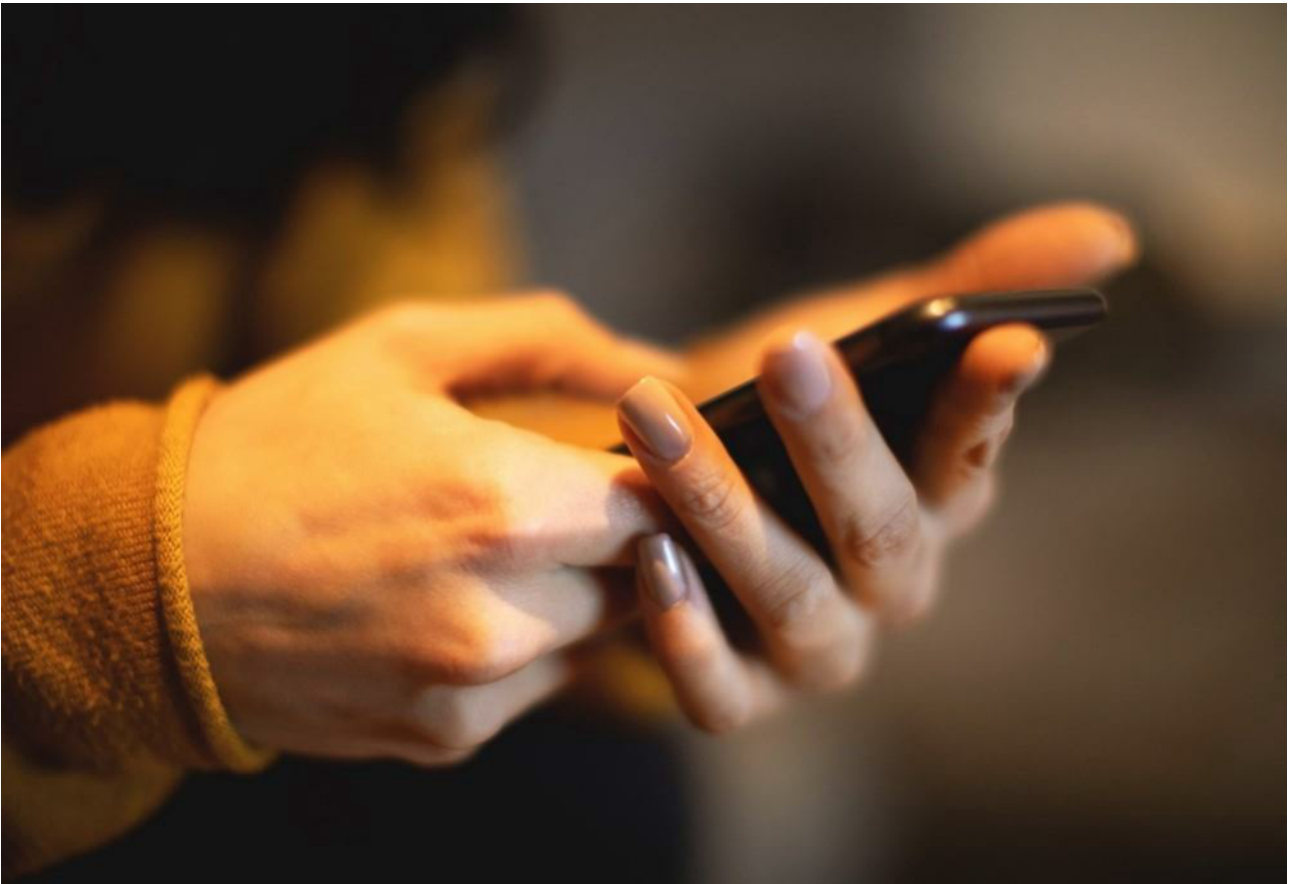
Hoe hoger de sociale klasse waarvan de respondenten denken dat ze behoren, hoe groter de kans is dat ze het erover eens zijn dat het voor hen gemakkelijk is om nieuws of informatie te identificeren waarvan zij denken dat ze de werkelijkheid verkeerd voorstellen of zelfs onjuist zijn (70-77 % van degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de hogere of hogere middenklasse, vergeleken met 51 % van degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse). Degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de arbeidersklasse zijn het minst waarschijnlijk het erover eens dat het bestaan van dergelijke nieuws of informatie een probleem is voor de democratie in het algemeen (76 %, vergeleken met 83-85 % van degenen die zichzelf beschouwen als behorend tot de midden-, hogere midden- of hogere klasse). De verschillen zijn minder groot voor de overige twee verklaringen.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE8.1 Bent u het volledig eens, neigt u het ermee eens te zijn, neigt u het ermee eens te zijn of bent u het volledig oneens met elk van de volgende uitspraken: U komt vaak nieuws of informatie tegen waarvan u denkt dat u de werkelijkheid verkeerd voorstelt of zelfs onjuist bent (% — EU)

	Totaal „Overeenkomst”	Totaal „het oneens”	Weet het niet
EU27	68	27	5
Geslacht			
Man	70	26	4
Vrouw	66	28	6
Leeftijd			
15-24	71	24	5
25-39	72	24	4
40-54	72	24	4
55 +	62	31	7
Onderwijs (eind van)			
15—	56	31	13
16-19	69	26	5
20+	72	26	2
Nog steeds studeren	70	25	5
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandig in loondienst	73	25	2
Beheerders	72	26	2
Andere witte kragen	72	24	4
Handarbeiders	69	26	5
Huiselijke personen	63	28	9
Werkloos	73	20	7
Gepensioneerd	60	32	8
Studenten	70	25	5
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	68	24	8
Van tijd tot tijd	70	25	5
Bijna nooit/nooit	67	28	5
Overweeg om deel uit te maken van			
De arbeidersklasse	66	24	10
De lagere middenklasse	67	28	5
De middenklasse	69	27	4
De hogere middenklasse	69	29	2
De hogere klasse	72	26	2
Beeld van de EU			
Positief	67	30	3
Neutraal	67	27	6
Negatief	74	20	6

VI. Sociale netwerken

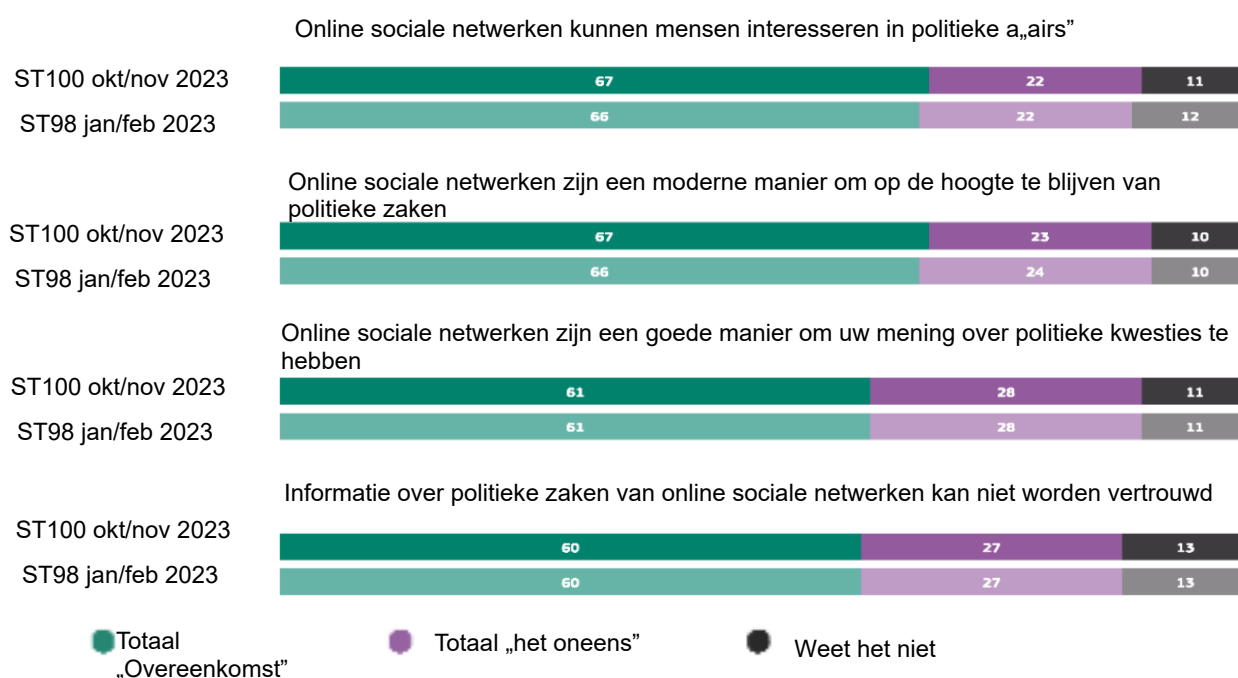

1. Online sociale netwerken en politieke informatie

De meerderheid van de Europese burgers denkt dat online sociale netwerken mensen in staat stellen om betrokken te zijn bij politieke aangelegenheden, hoewel de meeste mensen denken dat informatie over politieke zaken op sociale media niet te vertrouwen is.

Respondenten werd gevraagd of ze het eens of oneens waren met vier uitspraken over online sociale media²². Over het algemeen zijn de resultaten sinds de winter 2022-2023 grotendeels stabiel gebleven, hoewel moet worden opgemerkt dat de verhoudingen in overeenstemming met elke verklaring op hun recordniveau liggen.

QE6. Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn, het ermee eens bent of het helemaal oneens bent met elk van de volgende uitspraken (EU27) (%)

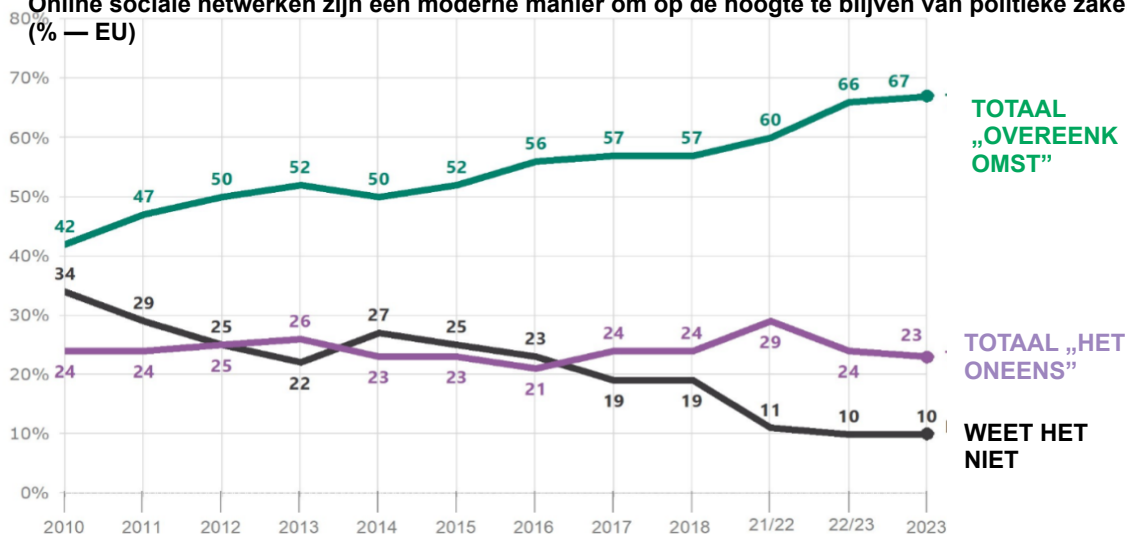

22 QE6. Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn, het ermee eens bent of het volledig oneens bent met elk van de volgende uitspraken. 1) Online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken. 2) Informatie over politieke zaken van online sociale netwerken kan niet worden vertrouwd; 3) Online sociale netwerken kunnen mensen geïnteresseerd in politieke zaken te krijgen; Online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening over politieke kwesties te hebben.

Ongeveer tweederde is het erover eens dat online sociale netwerken een moderne manier zijn om politieke zaken op de hoogte te houden (67 %, + 1 procentpunt sinds de winter 2022-2023), waarvan een kwart (+ 1 pp) het volledig eens is met de verklaring. Minder dan een kwart (23 %, -1 pp) is het daar niet mee eens, terwijl 10 % (geen verandering) zegt dat ze het niet weten. Hoewel deze cijfers sinds de winter 2022-2023 grotendeels stabiel zijn gebleven, is de langetermijntrend sinds het najaar van 2010 een van de toenemende mate van overeenstemming met deze verklaring (+ 25 procentpunten), samen met een daling van het aandeel dat „niet weet” antwoordt (-24 pp).

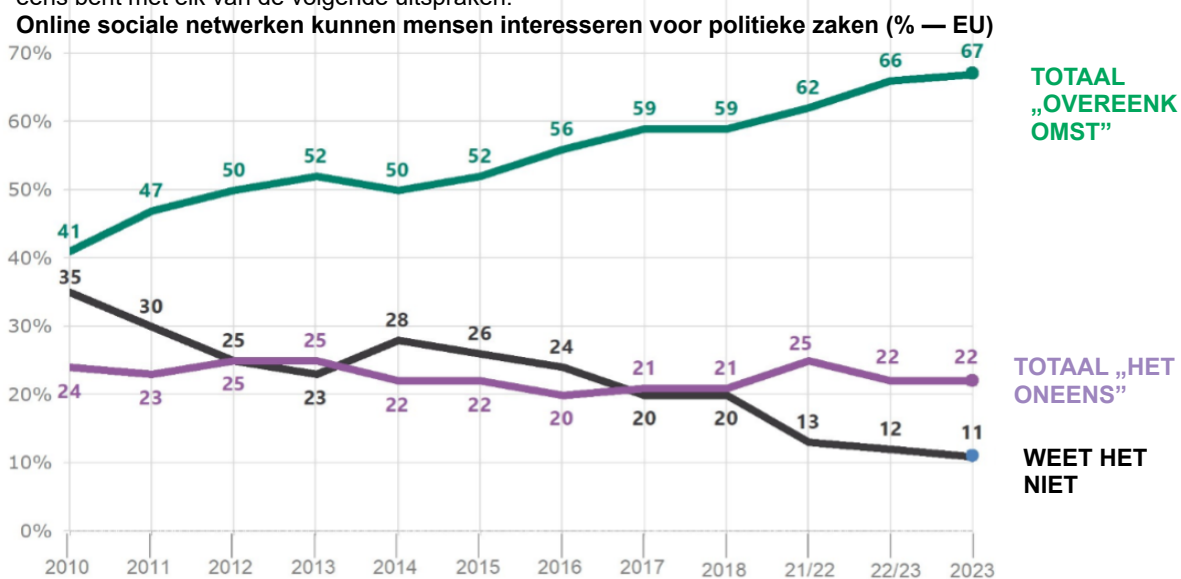
QE6.1 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel me of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, geneigd bent het niet eens te zijn of het volledig oneens bent met elk van de volgende uitspraken.

Online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken

Ongeveer tweederde is het erover eens dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken (67 %, + 1 procentpunt sinds de winter 2022-2023), met 21 % (-1 procentpunt) in totaal. Iets meer dan een op de vijf (22 %, geen verandering) is het daar niet mee eens, terwijl 11 % (-1 pp) zegt het niet te weten. Nogmaals, uit de analyse van de langetermijntrend blijkt dat het niveau van overeenstemming met deze verklaring sinds het najaar van 2010 voortdurend is toegenomen (+ 26 procentpunten), terwijl het tegendeel geldt voor het percentage respondenten dat zegt dat ze het niet weten (-24 pp).

QE6.3 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel me of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn of het niet eens bent met elk van de volgende uitspraken.

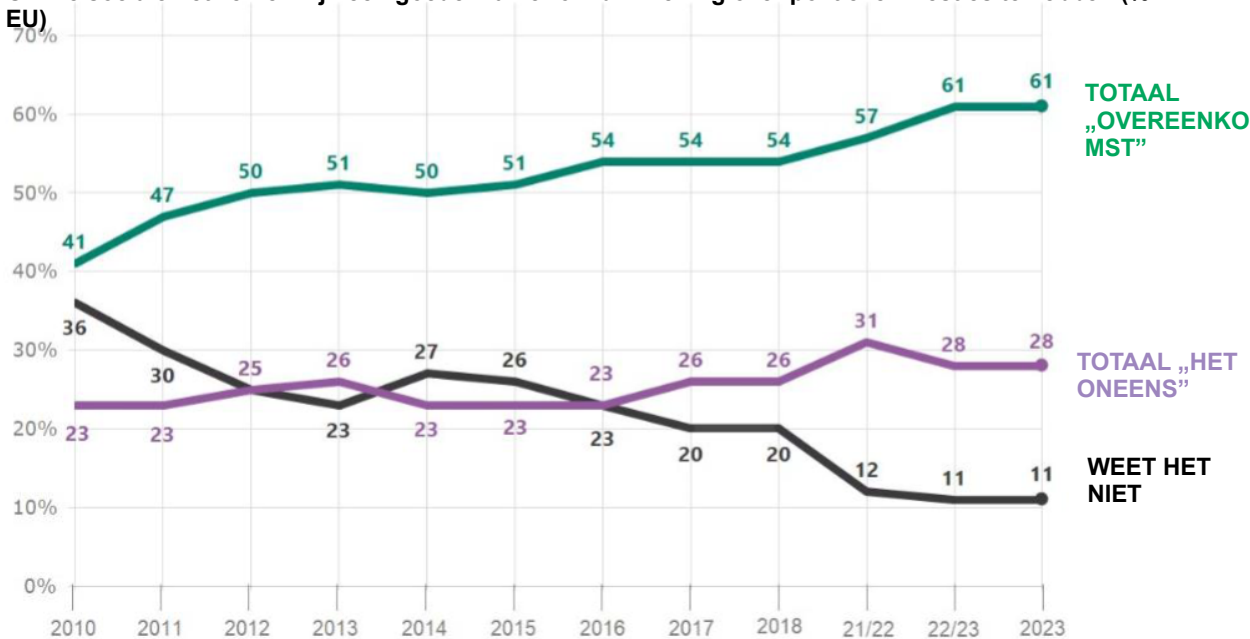

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Ongeveer zes op de tien respondenten zijn het erover eens dat online sociale netwerken een goede manier zijn om uw stem te hebben over politieke kwesties (61 %, geen verandering sinds de winter 2022-2023), waaronder bijna een op de vijf die het „totaal eens” (19 %, -1 pp). Minder dan drie op de tien zijn het er niet mee eens (28 %, geen verandering), terwijl 11 % (geen verandering) zegt het niet te weten. Het niveau van overeenstemming met deze verklaring is sinds het najaar van 2010 met 20 procentpunten gestegen.

QE6.4 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel me of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn of het niet eens bent met elk van de volgende uitspraken.

Online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening over politieke kwesties te hebben (% — EU)

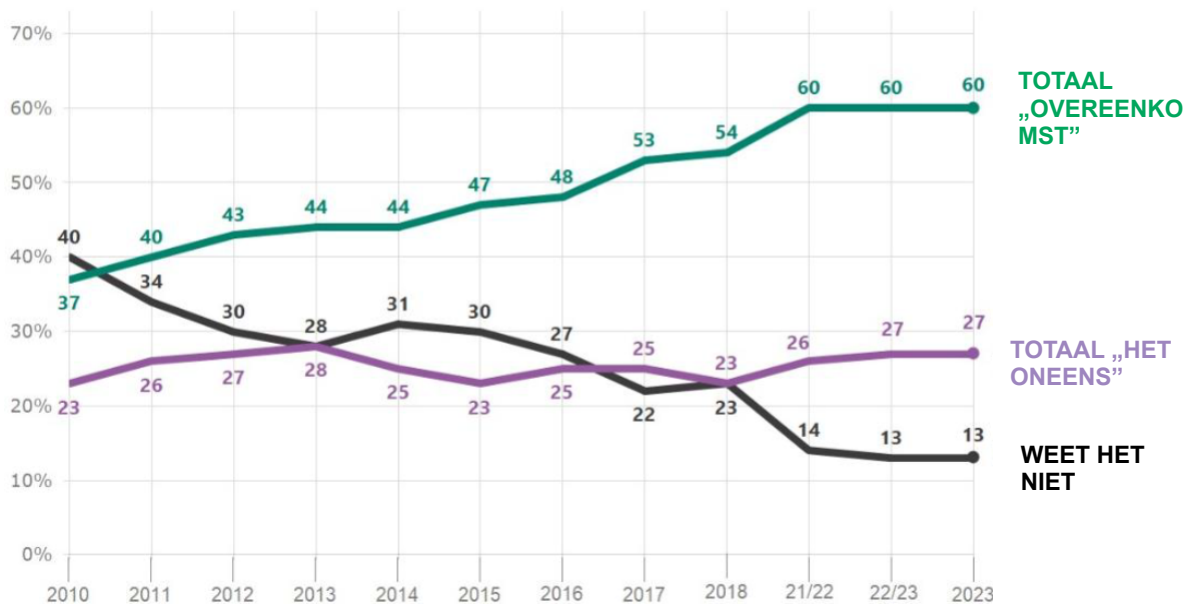

Ondanks deze positieve adviezen over de voordelen van online sociale netwerken zijn zes op de tien (geen verandering sinds de winter van 2022) het er ook over eens dat informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet te vertrouwen is, met 21 % (-1 procentpunten die „volledig mee eens zijn”. Meer dan een kwart is het niet eens met deze verklaring (27 %, geen verandering), terwijl 13 % (geen verandering) zegt het niet te weten. Hoewel het akkoord met deze verklaring sinds de winter 2021-2022 onveranderd is gebleven, ligt het aandeel van degenen die denken dat informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet kan worden vertrouwd nu 23 procentpunten hoger dan in het najaar van 2010.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE6.2 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel me of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, geneigd bent het niet eens te zijn of het volledig oneens bent met elk van de volgende uitspraken.

Informatie over politieke zaken van online sociale netwerken kan niet worden vertrouwd (% — EU)

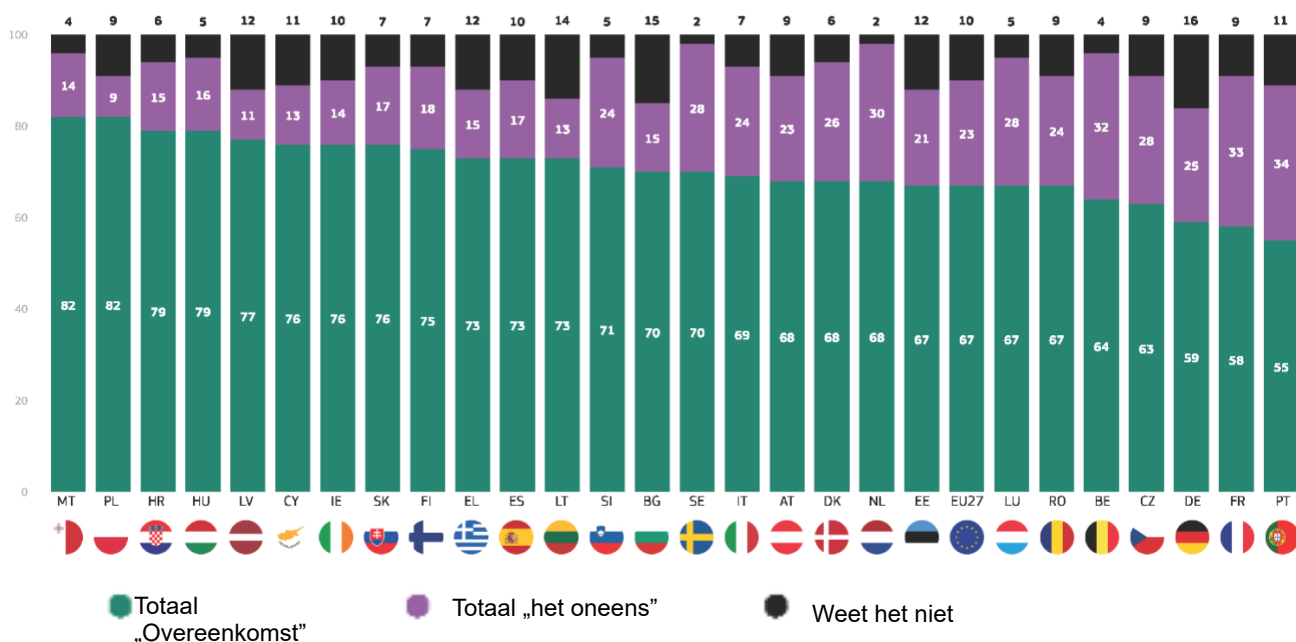

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Meer dan de helft van de respondenten in elke EU-lidstaat is het erover eens dat online sociale netwerken een moderne manier zijn om op de hoogte te blijven van politieke aangelegenheden. De akkoorden zijn het hoogst in Malta en Polen (zowel 82 %) als in Kroatië en Hongarije (beide 79 %), terwijl ze het laagst zijn in Portugal (55 %), Frankrijk (58 %) en Duitsland (59 %).

In 13 EU-lidstaten is het percentage respondenten dat het erover eens is dat online sociale netwerken een moderne manier zijn om op de hoogte te blijven van politieke zaken sinds de winter 2022-2023 gestegen. De grootste stijgingen zijn opgetekend in Luxemburg (67 %, + 7 procentpunten), Frankrijk (58 %, + 7 pp), Slovenië (71 %, + 5 pp), Oostenrijk (68 %, + 5 pp) en Roemenië (67 %, + 5 procentpunten). Het niveau van overeenstemming met deze verklaring is daarentegen gedaald in 12 landen, met name in Malta (82 %, -9 pp), Denemarken (68 %, -7 pp) en Cyprus (76 %, -5 procentpunten). Dit cijfer is stabiel gebleven in Spanje (73 %) en Portugal (55 %).

QE6.1. Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites). Gelieve te vertellen of u het volledig eens bent, neiging om het eens te zijn of helemaal oneens te zijn met elk van de volgende uitspraken: — online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken (%)

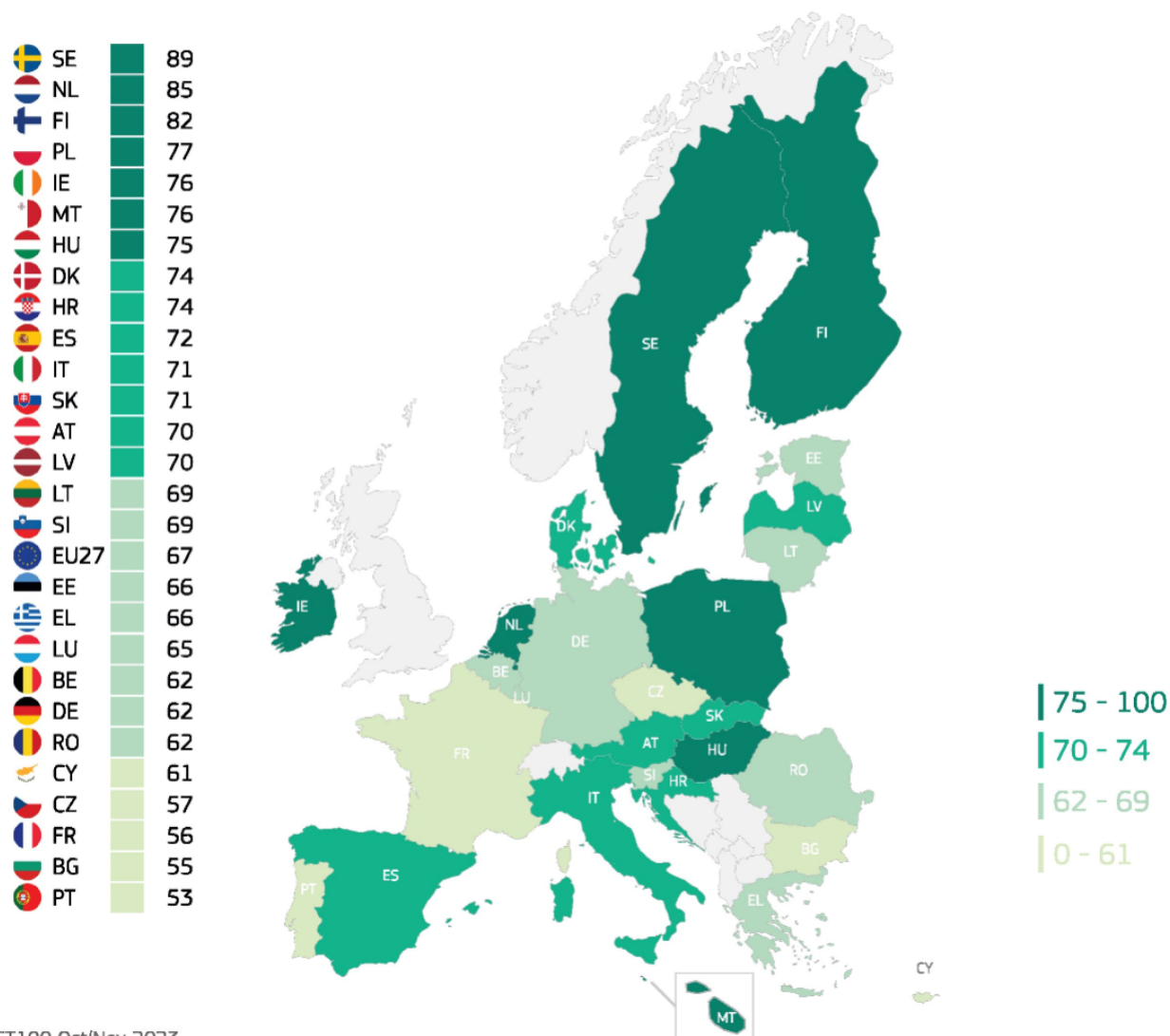

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Meerderheden van de respondenten in alle EU-lidstaten zijn het erover eens dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke aangelegenheden. Deze opvatting komt het meest voor in Zweden (89 %), Nederland (85 %) en Finland (82 %). Daarentegen zijn de respondenten in Portugal (53 %), Bulgarije (55 %) en Frankrijk (56 %) het minst het eens met deze verklaring.

In 13 landen hebben respondenten meer kans dan in de winter 2022-2023 om het erover eens te zijn dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken. Dit geldt met name voor respondenten in Oostenrijk (70 %, + 8 procentpunten), Frankrijk (56 %, + 7 pp), Luxemburg (65 %, + 5 procentpunten) en Roemenië (62 %, + 5 procentpunten). Het niveau van de overeenkomsten is gedaald in tien landen, met name in Malta (76 %, -9 pp), Cyprus (61 %, -9 pp) en België (62 %, -6 procentpunten). Er is geen verandering opgetreden in Polen (77 %), Hongarije (75 %), Spanje (72 %) en Litouwen (69 %).

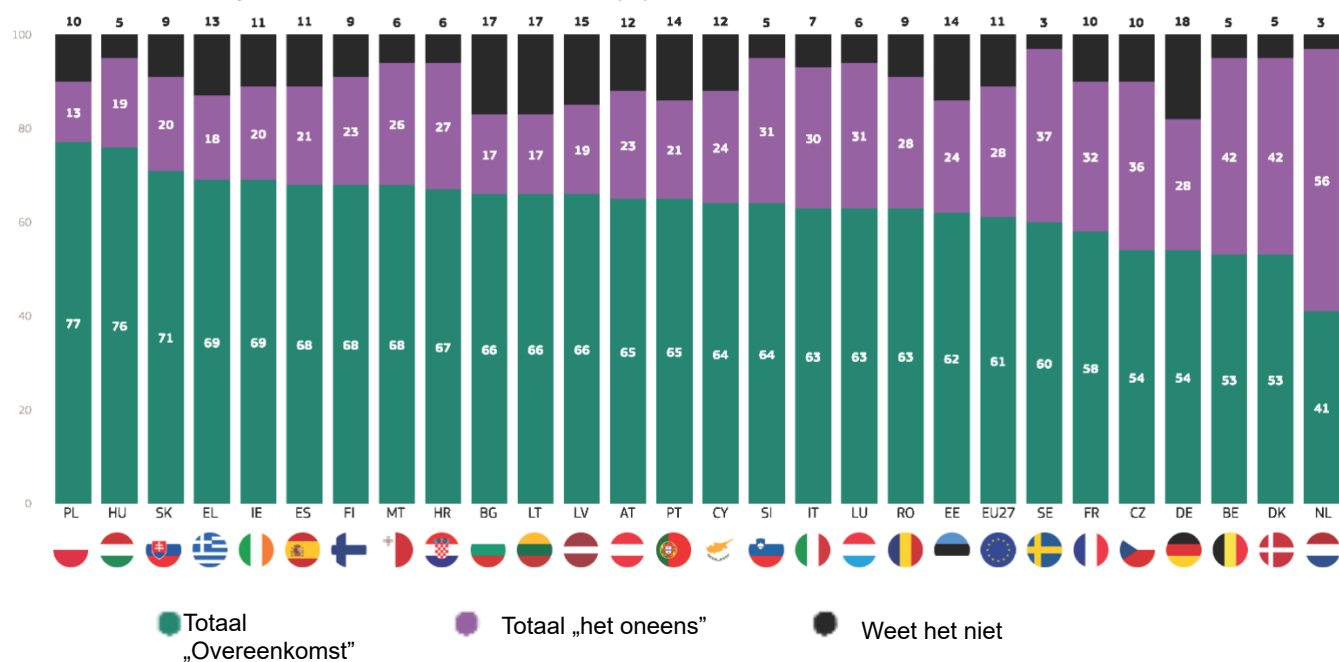
QE6.3. Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn, het ermee eens bent of het volledig oneens bent met elk van de volgende uitspraken: Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken — Totaal „Overeenkomst” (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

In alle lidstaten, behalve Nederland, is de meerderheid het ermee eens dat online sociale netwerken een goede manier zijn om uw stem te hebben over politieke kwesties. Meer dan zeven op de tien zijn het eens met deze verklaring in Polen (77 %), Hongarije (76 %) en Slowakije (71 %). Aan de andere kant van de schaal deelt ongeveer vier op de tien dit standpunt in Nederland (41 %), evenals 53 % in België en Denemarken. Het erover eens dat online sociale netwerken een goede manier zijn om uw stem over politieke kwesties te hebben, is sinds de winter 2022-2023 in 13 EU-lidstaten toegenomen, met de grootste stijgingen in Portugal (65 %, + 8 procentpunten), Oostenrijk (65 %, + 8 procentpunten) en Roemenië (63 %, + 8 procentpunten). Dalingen worden waargenomen in tien landen, met de meest opvallende op Cyprus (64 %, -8 pp), Malta (68 %, -7 pp) en Italië (63 %, -5 pp). Dit percentage is in vier landen onveranderd gebleven: Hongarije (76 %), Finland (68 %), Litouwen (66 %) en Nederland (41 %).

QE6.4. Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites). Gelieve te vertellen of u het volledig eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn, het ermee eens bent of het helemaal oneens bent met elk van de volgende uitspraken: — online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening te hebben over politieke kwesties (%)

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE6.3 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, de neiging heeft om het oneens te zijn of het volledig oneens bent met elk van de volgende verklaringen Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken (%)

		EU27	BIJ	FR	LU	RO	EL	HR	LV	NL	FI	PT	SK	EE	SE	ES	LT	HU	PL	BG	CZ	SI	IE	HET	DE	DK	WEES	CY	MT
Totaal „Overeenkomst“	Okt/nov 2023	67	70	56	65	62	66	74	70	85	82	53	71	66	89	72	69	75	77	55	57	69	76	71	62	74	62	61	76
	Δ mei/juni 2023	Φ1	Φ8	Φ7	Φ5	Φ5	Φ4	Φ4	Φ4	Φ4	Φ4	Φ3	Φ2	Φ1	Φ1	=	=	=	=	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼5	▼6	▼9	▼9
Totaal „het oneens“	Okt/nov 2023	22	20	34	27	28	22	20	14	13	10	34	20	18	9	17	14	19	13	26	30	25	13	22	21	18	33	27	18
	Δ mei/juni 2023	=	▼5	Φ1	▼2	▼2	▼6	▼2	▼3	▼3	▼1	Φ3	Φ2	Φ3	Φ1	▼1	▼2	Φ1	Φ2	Φ1	▼1	Φ4	Φ1	Φ1	Φ1	Φ3	Φ5	Φ7	Φ7
Weet het niet	Okt/nov 2023	11	10	10	8	10	12	6	16	2	8	13	9	16	2	11	17	6	10	19	13	6	11	7	17	8	5	12	6
	Δ mei/juni 2023	▼1	▼3	▼8	▼3	▼3	Φ2	▼2	▼1	▼1	▼3	▼6	▼4	▼4	▼2	Φ1	Φ2	▼1	▼2	=	Φ2	▼3	Φ1	Φ1	Φ2	Φ2	Φ1	Φ2	Φ2

QE6.1 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn of het helemaal oneens bent met elk van de volgende verklaringen Online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken (%)

		EU27	FR	LU	BIJ	RO	SI	LV	PL	NL	CZ	HR	LT	FI	SE	ES	PT	WEES	EE	EL	HU	SK	DE	HET	BG	IE	CY	DK	MT
Totaal „Overeenkomst“	Okt/nov 2023	67	58	67	68	67	71	77	82	68	63	79	73	75	70	73	55	64	67	73	79	76	59	69	70	76	76	68	82
	Δ mei/juni 2023	Φ1	Φ7	Φ7	Φ5	Φ5	Φ5	Φ3	Φ3	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	Φ1	=	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼7	▼9
Totaal „het oneens“	Okt/nov 2023	23	33	28	23	24	24	11	9	30	28	15	13	18	28	17	34	32	21	15	16	17	25	24	15	14	13	26	14
	Δ mei/juni 2023	▼1	▼4	▼3	▼2	▼4	▼1	▼2	▼1	▼2	▼1	=	▼1	Φ1	=	▼1	Φ5	Φ1	Φ4	▼4	Φ2	Φ2	Φ1	▼1	Φ2	Φ1	Φ2	Φ4	Φ9
Weet het niet	Okt/nov 2023	10	9	5	9	9	5	12	9	2	9	6	14	7	2	10	11	4	12	12	5	7	16	7	15	10	11	6	4
	Δ mei/juni 2023	=	▼3	▼4	▼3	▼1	▼4	▼1	▼2	=	=	▼1	=	▼2	▼1	Φ1	▼5	=	▼3	Φ5	▼1	▼1	Φ1	Φ3	Φ1	Φ2	Φ3	Φ3	=

QE6.4 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), vertel of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, de neiging heeft om het oneens te zijn of het helemaal oneens bent met elk van de volgende verklaringen Online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening te hebben over politieke kwesties (%)

		EU27	PT	BIJ	RO	EE	LU	FR	SI	SK	ES	HR	LV	PL	SE	LT	HU	NL	FI	EL	BG	CZ	IE	DE	WEES	DK	HET	MT	CY
Totaal „Overeenkomst“	Okt/nov 2023	61	65	65	63	62	63	58	64	71	68	67	66	77	60	66	76	41	68	69	66	54	69	54	53	53	63	68	64
	Δ mei/juni 2023	=	Φ14	Φ8	Φ8	Φ6	Φ5	Φ4	Φ4	Φ3	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ1	=	=	=	=	▼1	▼2	▼2	▼2	▼3	▼4	▼4	▼5	▼7	▼8
Totaal „het oneens“	Okt/nov 2023	28	21	23	28	24	31	32	31	20	21	27	19	13	37	17	19	56	23	18	17	36	20	28	42	42	30	26	24
	Δ mei/juni 2023	=	▼8	▼7	▼6	Φ1	▼1	Φ2	Φ1	▼1	▼4	▼1	▼2	▼1	=	▼1	Φ2	=	Φ1	▼3	Φ2	Φ1	Φ1	=	Φ3	Φ4	Φ2	Φ5	Φ5
Weet het niet	Okt/nov 2023	11	14	12	9	14	6	10	5	9	11	6	15	10	3	17	5	3	9	13	17	10	11	18	5	5	7	6	12
	Δ mei/juni 2023	=	▼6	▼1	▼2	▼7	▼5	▼7	▼5	▼3	Φ1	▼2	=	▼1	▼1	Φ1	▼2	=	▼1	Φ4	=	Φ1	Φ1	Φ3	Φ1	=	Φ3	Φ2	Φ3

QE6.2 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), gelieve te vertellen of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn of het niet eens bent met elk van de volgende verklaringen Informatie over politieke zaken van online sociale netwerken kan niet worden vertrouwd (%)

		EU27	PT	LU	SK	FR	LV	LT	FI	PL	SI	SE	DK	HR	NL	ES	HET	BIJ	RO	CZ	DE	EE	CY	WEES	MT	HU	BG	EL	IE
Totaal „Overeenkomst“	Okt/nov 2023	60	67	70	62	66	62	64	65	61	70	79	65	60	63	68	60	52	55	52	52	54	69	64	81	69	44	51	61
	Δ mei/juni 2023	=	Φ8	Φ4	Φ4	Φ3	Φ3	Φ3	Φ3	Φ2	Φ2	Φ2	Φ1	Φ1	Φ1	=	=	=	=	▼1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼5	▼5	▼10
Totaal „het oneens“	Okt/nov 2023	27	17	22	26	24	23	18	24	26	24	18	27	33	31	18	32	34	34	34	27	27	19	31	13	22	36	34	27
	Δ mei/juni 2023	=	Φ1	=	Φ2	Φ4	▼1	▼4	▼3	▼2	Φ1	▼2	▼3	Φ1	▼1	▼3	▼1	Φ1	Φ2	=	▼2	Φ2	=	Φ2	Φ1	Φ3	Φ5	Φ3	Φ10
Weet het niet	Okt/nov 2023	13	16	8	12	10	15	18	11	13	6	3	8	7	6	14	8	14	11	14	21	19	12	5	6	9	20	15	12

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

het niet 2023
Δ mei/juni 2023 = ▼9 ▼4 ▼6 ▼7 ▼2 Φ1 = = ▼3 = Φ2 ▼2 = Φ3 Φ1 ▼1 ▼2 Φ1 Φ3 ▼1 Φ1 = Φ1 = = Φ2 =

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

Respondenten die zeggen dat ze minstens één keer per week online sociale netwerken gebruiken, zijn het waarschijnlijker eens met de vier stellingen dan Europeanen als geheel:

Acht op de tien respondenten die minstens één keer per week online sociale netwerken gebruiken, zijn het erover eens dat online sociale netwerken een moderne manier zijn om op de hoogte te blijven van politieke zaken, vergeleken met 67 % van alle respondenten — een verschil van 13 procentpunten.

Ongeveer acht op de tien mensen die minstens één keer per week online sociale netwerken gebruiken (78 %) zegt dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken, vergeleken met 67 % van de Europeanen in het algemeen — een verschil met 11 procentpunten.

Bijna driekwart (74 %) van degenen die minstens één keer per week online sociale netwerken gebruiken, denkt dat online sociale netwerken een goede manier zijn om uw mening over politieke kwesties te hebben, vergeleken met 61 % van alle Europeanen — een verschil met 13 procentpunten.

Van de respondenten die minstens één keer per week online sociale netwerken gebruiken, is 65 % het ermee eens dat informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet kan worden vertrouwd, vergeleken met 60 % van alle respondenten — een verschil van vijf procentpunten.

		EU27	WE ES	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	HE T	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	BIJ	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening over politieke kwesties te hebben	Totaal Okt/nov 2023	67	64	70	63	68	59	67	76	73	73	58	79	69	76	77	73	67	79	82	68	68	82	55	67	71	76	75	70
	„Overeenkomst“ Δ mei/juni 2023	Φ1	▼1	▼3	Φ1	▼7	▼2	▼1	▼3	▼1	=	Φ7	Φ1	▼2	▼5	Φ3	Φ1	Φ7	▼1	▼9	Φ2	Φ5	Φ3	=	Φ5	Φ5	▼1	Φ1	Φ1
	Totaal „het oneens“ Okt/nov 2023	23	32	15	28	26	25	21	14	15	17	33	15	24	13	11	13	28	16	14	30	23	9	34	24	24	17	18	28
	Δ mei/juni 2023	▼1	Φ1	Φ2	▼1	Φ4	Φ1	Φ4	Φ1	▼4	▼1	▼4	=	▼1	Φ2	▼2	▼1	▼3	Φ2	Φ9	▼2	▼2	▼1	Φ5	▼4	▼1	Φ2	Φ1	=
Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken	Weet het niet Okt/nov 2023	10	4	15	9	6	16	12	10	12	10	9	6	7	11	12	14	5	5	4	2	9	9	11	9	5	7	7	2
	Δ mei/juni 2023	=	=	Φ1	=	Φ3	Φ1	▼3	Φ2	Φ5	Φ1	▼3	▼1	Φ3	Φ3	▼1	=	▼4	▼1	=	=	▼3	▼2	▼5	▼1	▼4	▼1	▼2	▼1
	Totaal „Overeenkomst“ Okt/nov 2023	60	64	44	52	65	52	54	61	51	68	66	60	60	69	62	64	70	69	81	63	52	61	67	55	70	62	65	79
	Δ mei/juni 2023	=	▼2	▼5	▼1	Φ1	▼1	▼1	▼10	▼5	=	Φ3	Φ1	=	▼1	Φ3	Φ3	Φ4	▼3	▼2	Φ1	=	Φ2	Φ8	=	Φ2	Φ4	Φ3	Φ2
Informatie over politieke zaken van online sociale netwerken kan niet worden vertrouwd	Totaal „het oneens“ Okt/nov 2023	27	31	36	34	27	27	27	27	34	18	24	33	32	19	23	18	22	22	13	31	34	26	17	34	24	26	24	18
	Δ mei/juni 2023	=	Φ2	Φ5	=	▼3	▼2	Φ2	Φ10	Φ3	▼3	Φ4	Φ1	▼1	=	▼1	▼4	=	Φ3	Φ1	▼1	Φ1	▼2	Φ1	Φ2	Φ1	Φ2	▼3	▼2
	Weet het niet Okt/nov 2023	13	5	20	14	8	21	19	12	15	14	10	7	8	12	15	18	8	9	6	6	14	13	16	11	6	12	11	3
	Δ mei/juni 2023	=	=	=	Φ1	Φ2	Φ3	▼1	=	Φ2	Φ3	▼7	▼2	Φ1	Φ1	▼2	Φ1	▼4	=	Φ1	=	▼1	=	▼9	▼2	▼3	▼6	=	=
Online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken	Totaal „Overeenkomst“ Okt/nov 2023	67	62	55	57	74	62	66	76	66	72	56	74	71	61	70	69	65	75	76	85	70	77	53	62	69	71	82	89
	Δ mei/juni 2023	Φ1	▼6	▼1	▼1	▼5	▼3	Φ1	▼2	Φ4	=	Φ7	Φ4	▼2	▼9	Φ4	=	Φ5	=	▼9	Φ4	Φ8	=	Φ3	Φ5	▼1	Φ2	Φ4	Φ1
	Totaal „het oneens“ Okt/nov 2023	22	33	26	30	18	21	18	13	22	17	34	20	22	27	14	14	27	19	18	13	20	13	34	28	25	20	10	9
	Δ mei/juni 2023	=	Φ5	Φ1	▼1	Φ3	Φ1	Φ3	Φ1	▼6	▼1	Φ1	▼2	Φ1	Φ7	▼3	▼2	▼2	Φ1	Φ7	▼3	▼5	Φ2	Φ3	▼2	Φ4	Φ2	▼1	Φ1
Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken	Weet het niet Okt/nov 2023	11	5	19	13	8	17	16	11	12	11	10	6	7	12	16	17	8	6	6	2	10	10	13	10	6	9	8	2
	Δ mei/juni 2023	▼1	Φ1	=	Φ2	Φ2	Φ2	▼4	Φ1	Φ2	Φ1	▼8	▼2	Φ1	Φ2	▼1	Φ2	▼3	▼1	Φ2	▼1	▼3	▼2	▼6	▼3	▼3	▼4	▼3	▼2
	Totaal „Overeenkomst“ Okt/nov 2023	61	53	66	54	53	54	62	69	69	68	58	67	63	64	66	66	63	76	68	41	65	77	65	63	64	71	68	60
	Δ mei/juni 2023	=	▼4	▼2	▼2	▼4	▼3	Φ6	▼2	▼1	Φ3	Φ5	Φ3	▼5	▼8	Φ2	=	Φ6	=	▼7	=	Φ8	Φ2	Φ14	Φ8	Φ4	Φ4	=	Φ1
Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken	Totaal „het oneens“ Okt/nov 2023	28	42	17	36	42	28	24	20	18	21	32	27	30	24	19	17	31	19	26	56	23	13	21	28	31	20	23	37
	Δ mei/juni 2023	=	Φ3	Φ2	Φ1	Φ4	=	Φ1	Φ1	▼3	▼4	Φ2	▼1	Φ2	Φ5	▼2	▼1	▼1	Φ2	Φ5	=	▼7	▼1	▼8	▼6	Φ1	▼1	Φ1	=
	Weet het niet Okt/nov 2023	11	5	17	10	5	18	14	11	13	11	10	6	7	12	15	17	6	5	6	3	12	10	14	9	5	9	9	3
	Δ mei/juni 2023	=	Φ1	=	Φ1	=	Φ3	▼7	Φ1	Φ4	Φ1	▼7	▼2	Φ3	Φ3	=	Φ1	▼5	▼2	Φ2	=	▼1	▼1	▼6	▼2	▼5	▼3	▼1	▼1

Uit de socio-demografische analyse blijkt dat oudere respondenten van 55 jaar of ouder minder waarschijnlijk zijn dan hun jongere collega's om het eens te zijn met de verklaringen op online sociale netwerken. Zo is 51 % van de 55-plussers het erover eens dat online sociale netwerken een moderne manier zijn om op de hoogte te blijven van politieke zaken, vergeleken met 85 % van de 15-24-jarigen. De enige uitzondering is het eens te zijn met de verklaring dat „informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet kan worden vertrouwd” — in dit geval zullen respondenten in centrale leeftijdscohorten (25-54) (65-66 %) het er eerder over eens zijn dan zowel jongere (58 %) als oudere respondenten (56 %).

Verschillen in overeenstemming kunnen ook worden gezien op basis van onderwijsniveaus, waarbij degenen die voltijds onderwijs hebben beëindigd van 16 jaar of ouder meer kans hebben om het eens te zijn met elke verklaring dan degenen die het onderwijs eerder hebben verlaten. Bijvoorbeeld, respondenten die een opleiding van 16 jaar of ouder (66-73 %) hebben afgerond, zijn het er vaker over eens dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken dan degenen die het onderwijs hebben beëindigd in de leeftijd van 15 jaar of jonger (46 %).

Bij het observeren van de resultaten van sociaal-professionele categorieën zijn gepensioneerde respondenten het minst het eens met elke verklaring met betrekking tot online sociale netwerken. Dit is met name het geval voor overeenstemming met de verklaring dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken (48 % van de retirees, tegenover 76 % van de managers en andere blanke werknemers).

Respondenten die moeite hebben om hun rekeningen af en toe of minder vaak te betalen, hebben meer kans dan degenen die het grootste deel van de tijd moeilijk hebben om het erover eens te zijn dat informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet te vertrouwen is (61 %, vergeleken met 55 %) en dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken (67-68 %, vergeleken met 59 %). Hoe hoger de sociale klasse waarvan de respondenten denken dat ze behoren, hoe groter de kans is dat ze het erover eens zijn dat informatie over politieke zaken van online sociale netwerken niet kan worden vertrouwd (65-72 % van degenen die denken dat ze tot de hogere midden- of hogere klasse behoren, vergeleken met 53 % van degenen die denken dat ze tot de arbeidersklasse behoren) en dat online sociale netwerken mensen kunnen interesseren voor politieke zaken (76-80 %, vergeleken met 57 %). Patronen in termen van de financiële moeilijkheden van de respondenten en de zelfdoordachte sociale klasse zijn minder duidelijk voor de overige twee verklaringen.

Standaard Eurobarometer 100 najaar 2023 Media

QE6 Ongeacht of u al dan niet deelneemt aan online sociale netwerken (sociale netwerkwebsites, blogs, videohostingwebsites), gelieve te vertellen of u het volledig eens bent, het ermee eens bent, geneigd bent het ermee eens te zijn of het volledig oneens bent met elk van de volgende uitspraken. (% — „totale overeenkomst”)

	Online sociale netwerken zijn een moderne manier om op de hoogte te blijven van politieke zaken	Informatie over politieke zaken van online sociale netwerken kan niet worden vertrouwd	Online sociale netwerken kunnen mensen interesseren voor politieke zaken	Online sociale netwerken zijn een goede manier om uw mening over politieke kwesties te hebben
EU27	67	60	67	61
Geslacht				
Man	68	62	69	63
Vrouw	67	59	66	61
Leeftijd				
15-24	85	58	83	78
25-39	79	65	78	73
40-54	73	66	73	66
55 +	51	56	53	48
Onderwijs (eind van)				
15—	45	47	46	43
16-19	68	61	66	63
20+	70	66	73	63
Nog steeds studeren	86	59	85	77
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandig in loondienst	76	66	75	67
Beheerders	72	67	76	66
Andere witte kragen	76	66	76	70
Handarbeiders	73	64	71	69
Huiselijke personen	59	52	56	55
Werkloos	70	59	67	67
Gepensioneerd	45	52	48	42
Studenten	86	59	85	77
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	64	55	59	61
Van tijd tot tijd	71	61	67	64
Bijna nooit/nooit	66	61	68	61
Overweeg om deel uit te maken van				
De arbeidersklasse	60	53	57	55
De lagere middenklasse	66	61	65	63
De middenklasse	71	63	72	65
De hogere middenklasse	68	65	76	61
De hogere klasse	71	72	80	69
Beeld van de EU				
Positief	72	64	73	66
Neutraal	65	58	64	59
Negatief	60	57	60	57

Opmerkingen

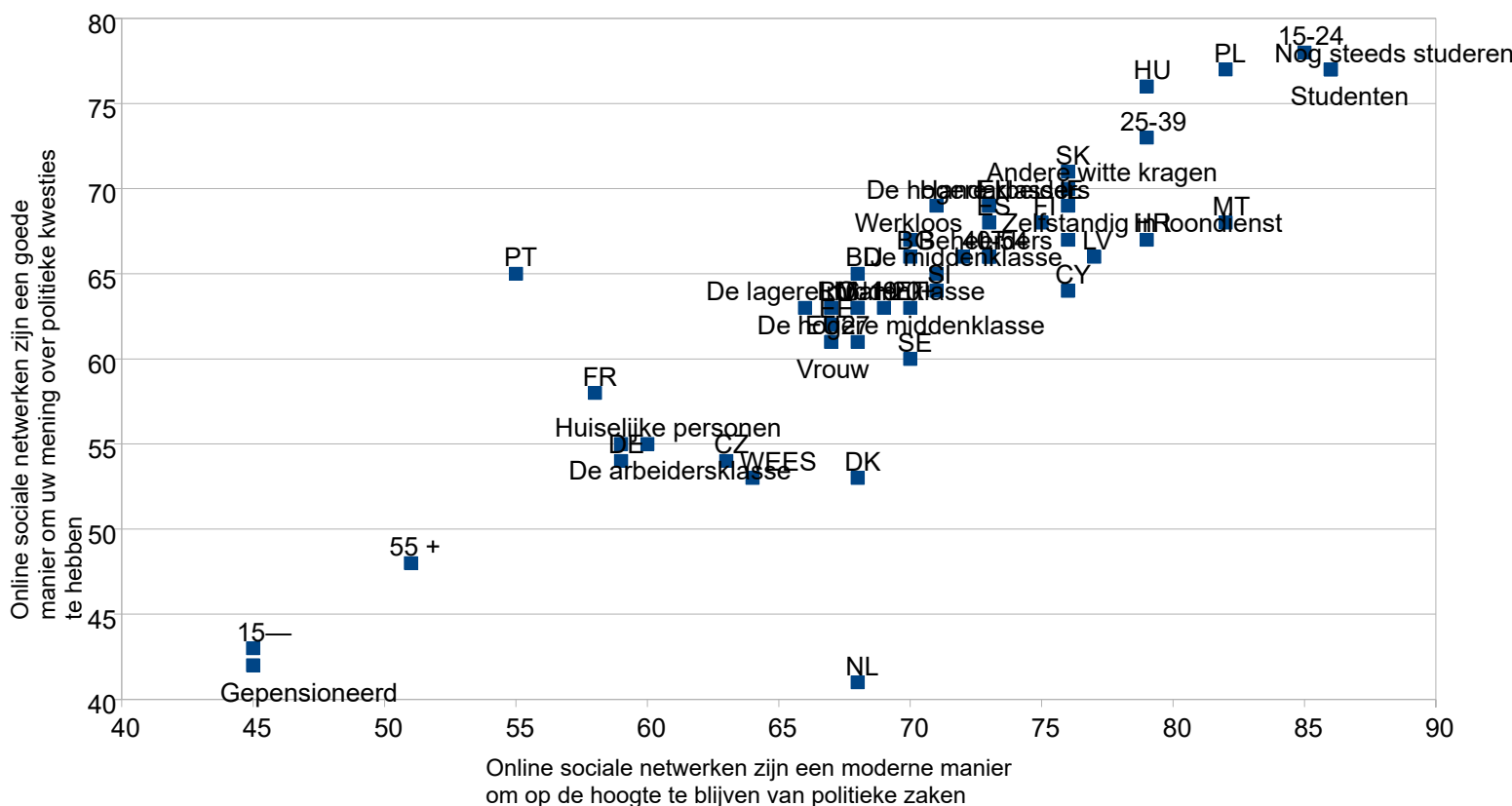
(Pierre Dieumegard)

Nogmaals, dit Eurobarometer-document werd niet correct nagelezen vóór publicatie.

Deel VI (Sociale netwerken) bevat slechts één onderafdeling, in tegenstelling tot goede schrijfprijktijken in alle landen en talen. Ontbreekt een subsectie?

Sinds 2010 wordt de geschreven pers steeds minder gelezen, terwijl sociale netwerken steeds meer worden gebruikt, meer dan de geschreven pers. Hoewel radio en televisie licht afnemen, worden ze nog steeds gebruikt door de meerderheid van de respondenten (vraag QE3).

het aandeel van degenen die denken dat sociale netwerken geen goede manier zijn om politieke zaken te achterhalen, blijft constant, bij ongeveer een kwart van de respondenten. Aan de andere kant neemt het aandeel van degenen die denken dat het een goede manier is, toe, ten nadele van degenen die geen mening hebben (QE6).

Leeftijd is de belangrijkste factor die de meningen over het nut van sociale netwerken in de politiek verklaart, maar de meningen verschillen sterk van land tot land (vraag QE6). Palen als geheel gedragen zich op ongeveer dezelfde manier als 15-24-jarigen als geheel.